

Parkplan Bromma

Del 2 – Delområde 1

Beskrivning park för park
och naturområden

Stockholms
stad

Uppdrag

Denna rapport är framtagen av Bromma stadsdelsförvaltning och Trafikkontoret vid Stockholms stad. Arbetet har genomförts från mars 2019 till juni 2022.

Projektgrupp

Karin Tufvesson Hjelmfeldt, projektledare och landskapsingenjör, Trafikkontoret
Åsa Otteklint, parkingenjör, Bromma Stadsdelsförvaltning
Eva Pestmalis, uppdragsledare landskapsarkitekt, Ramboll Sverige AB
Olof Engdahl, handläggande landskapsarkitekt, Ramboll Sverige AB
Emilia Ahlberg, medverkande landskapsarkitekt, Ramboll Sverige AB

Referenspersoner

Cecilia Forsgren, parkingenjör, Bromma Stadsdelsförvaltning
Dan Winnansson, parkingenjör, Bromma Stadsdelsförvaltning
Gunnar Hedman, fd samhällsplanerare, Bromma Stadsdelsförvaltning
Gunilla Hjort, ekolog, Miljöförvaltningen
Anna Edström, fd ekolog, Miljöförvaltningen
Henrik Bondén, gatuingenjör, Trafikkontoret
Agneta Schill, landskapsarkitekt, Exploateringskontoret
Jenny Pirard, projektledare, Miljöförvaltningen
Carina Popovski, fd parkingenjör, Bromma Stadsdelsförvaltning
Anders Salomonsson, fd parkingenjör, Bromma Stadsdelsförvaltning
Ulrika Egerö, planerare, Stadsbyggnadskontoret
Stina Thörnelöf, miljöutredare, Miljöförvaltningen
Daniel Hofling, antikvarie, Kulturförvaltningen
Kristina Dunker, arkitekt, Stadsbyggnadskontoret

Parkplan Bromma antogs i stadsdelsnämnden i september 2022.

**Stockholms
stad**

**Bromma
stadsdelsförvaltning**

Läsanvisning

Parkplan- så fungerar den

Parkplan Bromma är ett vägledande dokument som beskriver hur grönstrukturen inom stadsdelsområdet ska vårdas och utvecklas för framtiden.

Parkplanen är uppdelad i två delar. Den första delen är en strategisk del, som övergripande beskriver stadsdelsområdets grönstruktur och strategier för utveckling. I den andra delen finns en beskrivning, analys, mål och strategier för respektive park- och naturområde.

Parkplanen beskriver en stadsdel där markanvändningen är föränderlig över tid. Den redogörelse som görs över befintlig park- och naturmark är i många avseenden en nulägesbild. Över tid kommer såväl olika kvaliteter som park- och naturmark att tillkomma som utgå, framförallt som konsekvens av stadens höga ambitioner för bostadsbyggande. Avvägningar kring hur mark- och vattenanvändningen ska förändras över tid inkluderar många olika intressen och hanteras inom stadens översiktsplanering, strategiska planering och detaljplaneprocessen.

Vid antagande av dokumentet Stockholms parkprogram kan de parktyper, parkkaraktärer och sociotopvärden som används i denna parkplan behöva justeras.

Översiktskarta

Bromma stadsdelsområde – Delområde 1

I denna parkplan är stadsdelarna indelade i tre olika delområden. Stadsdelarna som tillsammans utgör delområde 1 är Beckomberga, Blackeberg, Bromma kyrka, Eneby, Nockebyhov, Norra Ängby Södra Ängby och Åkeshov.

Innehållsförteckning

Uppdrag, läsanvisning och översiktskarta

Beckomberga

Beskrivning.....	8
Översiktskarta.....	9
Plats för plats.....	10

Blackeberg

Beskrivning.....	28
Översiktskarta.....	29
Plats för plats.....	30

Bromma kyrka

Beskrivning.....	46
Översiktskarta.....	47
Plats för plats.....	48

Eneby

Beskrivning.....	56
Översiktskarta.....	57
Plats för plats.....	58

Nockebyhov

Beskrivning.....	72
Översiktskarta.....	73
Plats för plats.....	74

Norra Ängby

Beskrivning.....	94
Översiktskarta.....	95
Plats för plats.....	96

Södra Ängby

Beskrivning.....	120
Översiktskarta.....	121
Plats för plats.....	122

Åkeshov

Beskrivning.....	138
Översiktskarta.....	139
Plats för plats.....	140

Referenser

Beckomberga

Beckomberga

Beskrivning

Stadsdelen Beckomberga är uppbyggt kring ett tidigare mentalsjukhus vid samma namn. Inom området finns ett antal registrerade fornlämningar samt De Geer moräner, visande inlandsisens smältningsförlopp som är av riksintresse och som ställer särskilda hänsyn vid områdets skötsel. Området Beckomberga är känt sedan 1300- talet och hade vid medeltiden tre gårdar som utgjorde Beckomberga by. Gårdarna köptes senare år 1889 av Knut Ljunglöf som lät riva de dåtida byggnaderna för att uppföra nya. Sjukhuset uppfördes åren mellan 1929 och 1932. Sjukhusområdet är uppbyggt i symmetriskt placerade byggnader med parkytor emellan. Kring sjukhusbyggnaderna anlades parkytor, planteringar, fruktodlingar och alléer längs huvudstråk. Utkanterna av Beckomberga började bebyggas under 1950- talet och framåt med flerbostadshus.

Antal invånare: 5684

Yta: ca 80 ha

Terräng: Svagt kuperad

Platser

Kvarterspark

1. Grönya längs Spångavägen

Park- och naturstråk

2. Grönya längs Bällstavägen
3. Beckombergaskogen**
4. Naturområde mitt emot f.d. Beckomberga sjukhus**
5. Kalvhagen
6. Del av Beckombergastråket
7. Sundby friområde västra

Parkgata och grönskande gaturum

8. Förgårdsmark & impediment Beckomberga*

* Endast färgmarkering, saknar numrering i karta

** Yta eller del av yta har inte överlämnats till stadsdelsförvaltningen än

1. Grönyta längs Spångavägen

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 2.5 ha

Innehåll: Utmed Spångavägen finns ett långsträckt parkstråk som ansluter till Kalvhagen i norr. Längs vägen finns ett högt bullerplank i trä. Omgivningen är nyligen bebyggd med fyravåningshus och radhus. I väster ligger Beckombergaskolan. Parken binds samman av en genomgående gångväg som kantas av belysning och parksoffor. I den södra delen finns en öppen gräsyta med en fruktlund med äppelträd. Under träden finns flera solsoffor. Gångvägen består här av stenmjöl, kantas av belysningspollare och slingrar sig fram genom lunden. Parkens mellersta del är mer igenvuxen och består av naturmark med inslag av gräsytor och buskar. Naturmarken består av blandskog med flera högvuxna lövträd. Närmast Styresman Sanders väg finns ett bestånd med oxlar. Gångvägen löper närmast bostäderna längs Pimpstensvägen i väster. Parkens norra del består av en öppen gräsyta som omges av naturmark i norr och söder. I gräsyntans mitt finns en lekplats, lekplatsen Bäckan om berget, beläget intill en byggnad med restaurang och uteservering. På andra sidan om bullerplanket finns busshållplatsen Beckomberga sjukhusgrindar. På gräsyntan finns flera solitära löv- och barrträd och buskar av varierande arter. Det finns även flera utplacerade bänkbord. Lekplatsen är uppdelad i två delar, belägna på ömse sidor om gångvägen. Den västra delen består av en klätterställning med rutschkana, en balansbräda och en balansdisk. Markmaterialet består av stridsand som omges av storgatsten. Den östra delen är störst och består av två gungor, kompisgunga, gungdjur, sandlåda, två lekhus varav ett med rutschkana och lekskulpturer i trä i form av en gris och tupp. Markmaterialet består av stridsand, och gummiasfalt under gungställningarna. Inom lekplatsen finns flera parksoffor och inhägnade buskar. Ytorna binds samman av ett slingrande band med smågatsten i rader, varav några är i färg.

Värden

Upplevelse: Naturlek, grön oas, picknick/solbad, promenad, lekplats och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar.

Kulturhistoriska: Fruktlunden är en del av den trädgård som hörde till sjukhusverksamheten.

Lekplats med lekhus, lekskulpturer, gungor och bänkbord.

1. Lekplats i områdets norra del, 2. Fruktlund i områdets södra del.

Analys

Parken innehåller varierande rum som binds samman med den genomgående gångvägen med kopplingar i norr och söder. Parkens olika delar lämpar sig för flera åldersgrupper. Hela parken är påverkad av buller från den tungt trafikerade Spångavägen intill, samt av flygtrafik. Bullret stoppas delvis av bullerplanket. Kopplingen över Styresman Sanders väg är något otydlig då övergångsställe och gångvägens fortsättning i norr är beläget närmare Spångavägen. Lekplatsen utgör en central områdeslekplats. Naturmarken och buskarna intill har potential att bidra med ytterligare lekvärden. Gräsytan möjliggör flexibla aktiviteter och spontanidrott som bollek. Gränsen mot fastighetsmarken intill är otydlig. På fastighetsmarken finns en igenvuxen lekplats med gungdjur som drar ner intrycket. Fruktlunderna utgör en rekreativ mötesplats och kan även användas i pedagogiskt syfte för förskole- och skolklasser.

Trygghet: Belysning finns längs gångvägen. Området har inom de flesta delar en god kontakt med intilliggande bostadsbebyggelse.

Tillgänglighet: Gångvägen är bred, flack och består mestadels av stenmjöl.

Fruktlund med äppelträd.

Mål

Bevaras som kvarterspark med vistelse- och lekvärden i varierande rum som är inbjudande för flera generationer.

Strategi

Värna om fruktlunden och planera för hur förnyringen av de gamla träden ska ske långsiktigt. Se över möjligheten att förstärka den gröna kopplingen över Styresman Sanders väg.

Lekplats som omges av gräsytor med solitära träd och buskar.

2. Grönyta längs Bällstavägen

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 1.2 ha

Innehåll: Mellan Beckombergavägen i väster och Spångavägen i öster finns en långsträckt och smal grönyta som sträcker sig mellan Martebogatan i söder och Pärlemorvägen i norr. I norr löper en gångväg vidare in i grönyta längs Spångavägen. Ytan omges av flerfamiljshus, villabebyggelse och skolverksamhet. Områdets södra del utgörs av ett parti med skogsklädd naturmark med inslag av berghällar som sluttar ner från villaträdgårdarna i sydväst. Naturmarken är mestadels igenvuxen med sly men i den norra delen finns en mindre upptrampad stig. Områdets norra del består av en smal passage med en gångväg som leder vidare längs Spångavägen i norr. Längs gångvägen finns smala och klippta gräsytor med inslag av frukt- och lövträd och en rad av lindar. Gångvägen består av stenmjöl och kantas av belysningspollare.

Värden

Upplevelse: Naturlek, grön oas och promenad.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för groddjur. Södra delen ingår även i en spridningszon i stadens gröna infrastruktur samt i habitatnätverk för barrskogsfåglar.

Kulturhistoriska: Fruktträden är en del av den trädgård som hörde till sjukhusverksamheten. Färdväg L2013:6490 (Stockholm 873) samt röjningsröse L2013:6488 (Stockholm 871).

Analys

Den genomgående gångvägen är trivsamt för promenader och fortsätter vidare in i grönområdet i norr. Inom naturmarken i söder finns spår av naturlek. Hela parken är påverkad av buller från den tungt trafikerade Spångavägen intill, samt av flygtrafik. Bullret stoppas delvis av bullerplanket. Fruktträden är en del av den fruktlund som fortsätter vidare i norr och utgör en rekreativ mötesplats och kan även användas i pedagogiskt syfte för förskole- och skolklasser.

Trygghet: Belysning finns längs gångvägen. Området har inom de flesta delar en god kontakt med intilliggande bostadsbebyggelse.

Gångväg som omges av frukt- och lövträd i områdets norra del.

1. Naturmark i den södra delen, 2. Gångväg i den norra delen, 3. Fornlämningar.

Tillgänglighet: Gångvägen är bred, flack och består mestadels av stenmjöl.

Gångväg omgiven av klippta gräsytor och trädrad av lindar.

Mål

Bevaras som grönyta för naturlek och gröna promenader i norr.

Strategi

Värna om fruktlunden och planera för hur föryngringen av de gamla träden ska ske långsiktigt. Se över möjligheten att gallra naturmarken med utgångspunkt vilka träslag som kan gynnas av att friställas (som gamla ekar och tallar) samt vilka blommande, bärande och hassel buskar som bör bevaras för att gynna naturvärdena.

Skogsklädd naturmark med inslag av berghällar i områdets södra del.

3. Beckombergaskogen

Beskrivning

Parktyp: Natur (varav den södra delen inte överlämnats till stadsdelsförvaltningen än)

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 6 ha

Innehåll: Naturområdet befinner sig i utkanten av västra Beckomberga och omsluts av Söderberga allé, Beckomberga skogsväg och Råckstavägen. Närmast utanför naturområdet finns bostadsområden, Beckomberga sim- och idrottshall, Råcksta fritidsträdgårdar, en förskola, en restaurang och ett servicehus. Naturområdet består till största del av kuperad och blockig hållmarkstallskog. Andra arter än tall som hittas i området är asp, gran, rönnslly, björk, blåbärsris och enstaka mindre ekar. På flertals ställen är marknivåskillnaderna stora. På topparna hittas planare ytor med stora block och berg i dagen. Det finns enstaka upptrampade stigar som leder in till naturområdet, men inga anlagda stigar finns i området. Skogen är en aning tät vid de lägre delarna av området och öppnar upp sig mer högre upp i terrängen, där det blir ganska glest med växtlighet.

I områdets norra del finns en mindre yta som utgörs av naturmark i form av ett brynområde som gränsar till Råckstavägen. Närmast vägen i väster finns flera högvuxna ädelgranar. Områdets södra del gränsar till Beckombergaskogen. Genom denna del finns en asfalterad gång- och cykelväg med belysning som löper mellan Råckstavägen och bostadsområdena i öster. Närmast gångvägen finns klippta gräsremsor. Intill dessa finns lövskog som vetter mot Beckombergaskogen. I områdets södra del finns en hundrastplats.

Värden

Upplevelse: Grön oas, naturlek, rofylldhet, skogskänsla och promenad.

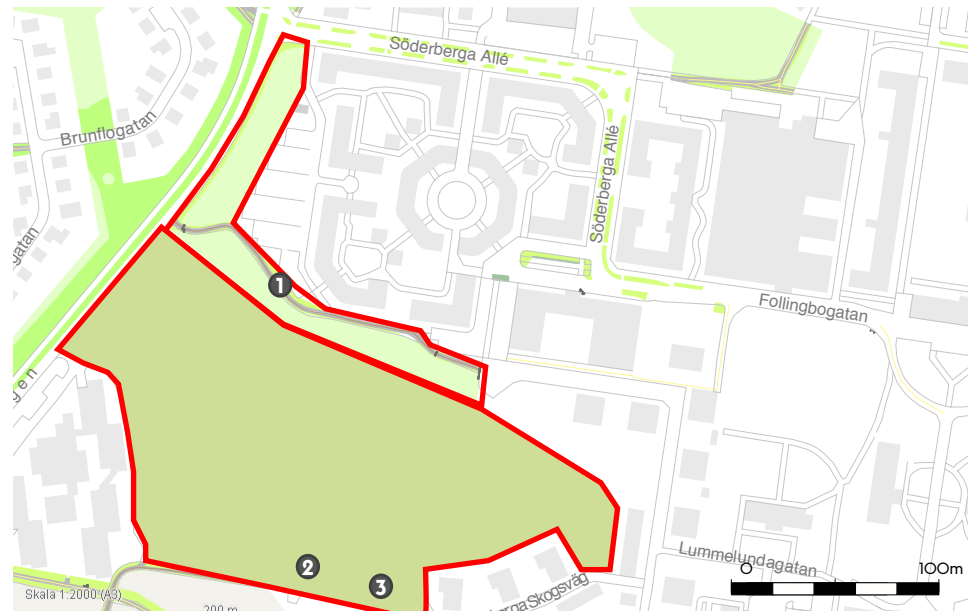
Ekologiska: Utgör livsmiljö för skyddsvärda arter i stadens gröna infrastruktur. Död ved och gamla tallar med höga naturvärden som kan hysa bra livsmiljöer för insektsarter. Fungerar som en skyddszon och spridningskorridor för smådjur och växter. I skogen finns även ett restaurerat kärr, Söderbergakärret, som är en värdefull reproduktionsplats för groddjur (vanlig groda).

Analys

Det är idag svårt att nå och uppleva naturområdet eftersom det saknas tydliga

Asfalterad gång- och cykelväg med belysning i områdets norra del.

1. Asfalterad gång- och cykelväg i områdets norra del, 2. Brant nedförsbacke ner mot intilliggande bostadsområde, 3. Hundrastplats.

entréer och anlagda stigar. Terrängen i området gör det svårt att ta sig runt där. Området bidrar med grönska i dess omgivning och är även ekologiskt värdefullt med bland annat tallar och buskar som gynnar fågellivet. Från de högsta partierna erbjuds utsikt mot omgivande områden. Vegetationen är inom vissa partier tät vilket försämrar siktlinjer. Avsaknaden av parkbänkar, belysningsstolpar och stigar gör att området inte upplevs tillgängligt och allmänt. Berg i dagen och stora block kan användas som sekundära sittplatser. Området ger inte intrycket av att vara ett populärt utflyktsmål. Den norra delen utgör en buffertzona mellan bebyggelsen, Beckombergaskogen och trafiken längs Råckstavägen. Ytan är påverkad av buller från trafiken längs Råckstavägen intill. Ädelgranarna utgör en hög ridå som fungerar som en visuell och bullermässig barriär. Naturmarken i ytans södra del är bostadsnära och innehåller spår av naturlek och upptrampade stigar.

Trygghet: Ingen belysning eller anlagda stigar i området gör att det upplevs otryggt. Belysning finns längs gångvägen i områdets norra del. Skogen och vegetationen intill kan uppfattas som mörk och tät vilket kan upplevas otryggt.

Tillgänglighet: Hela naturområdet har begränsad framkomlighet. Gångvägen i områdets norra del innehåller få nivåskillnader, är bred och asfalterad.

Mål

Beckombergaskogens vilda skogskaraktär bevaras och blir mer tillgängligt och tryggt.

Strategi

Återskapa offentliga entréer och stigar genom området. Regelbunden skötsel genom till exempel gallring av naturmarken närmast gångvägen. Se över vilka träd som kan gynnas av ökat ljusinsläpp och se över vilka buskar som bör bevaras för att gynna naturvärdena. Söderbergakärret bör hållas rent från skräp och igenväxning bör förhindras.

En upptrampad naturlig passage genom blandskog.

Blockig hållmarkstallskog vid de högre partierna av naturområdet.

4. Naturområde mittemot f.d. Beckomberga sjukhus

Beskrivning

Parktyp: Natur (yta som inte överlämnats till stadsdelsförvaltningen än)

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 2,5 ha

Innehåll: Naturområdet befinner sig intill den södra delen av Beckombergaparken och omsluts av Follingbogatan, Beckombergavägen, Beckomberga allé och Lummelundagatan. I närområdet finns bostäder, två skolor, två förskolor och ett äldreboende. Strax västerut från detta naturområde ligger naturområde längs Räckstavägen. Naturområdet består till största del av blandskog med små tendenser av blockighet. Terrängen är ganska plan men det förekommer några få nivåskillnader. Skogen består mestadels av unga träd, sly och högre gräs. I naturområdet finns enstaka vägar och i skogen finns en del upptrampade stigar. Det östra området har flertals stora stenblock. I det västra området löper en cirka 100 meter lång låg stenmur. Blandskogen övergår till mindre gräsytor vid Beckombergavägen norr om skolorna och även norr om den västra förskolan. Cirka 30 meter norr om den västra förskolan löper en lönnallé i väst-östlig riktning och vidare söder mot Lummelundagatan. Områdena sydväst och sydöst är slybevuxna smala grönområden. I den sydöstra delen finns en liten ordnad viloplats med en parkbänk och skräpkorg.

Värden

Upplevelse: Grön oas, naturlek och promenad

Ekologiska: Ingår i spridningszon samt i habitatnätverk för groddjur. Gammal lövskog och trädallé som är biologiskt värdefull och hyser viktiga livsmiljöer för bland annat växt- och insektsarter.

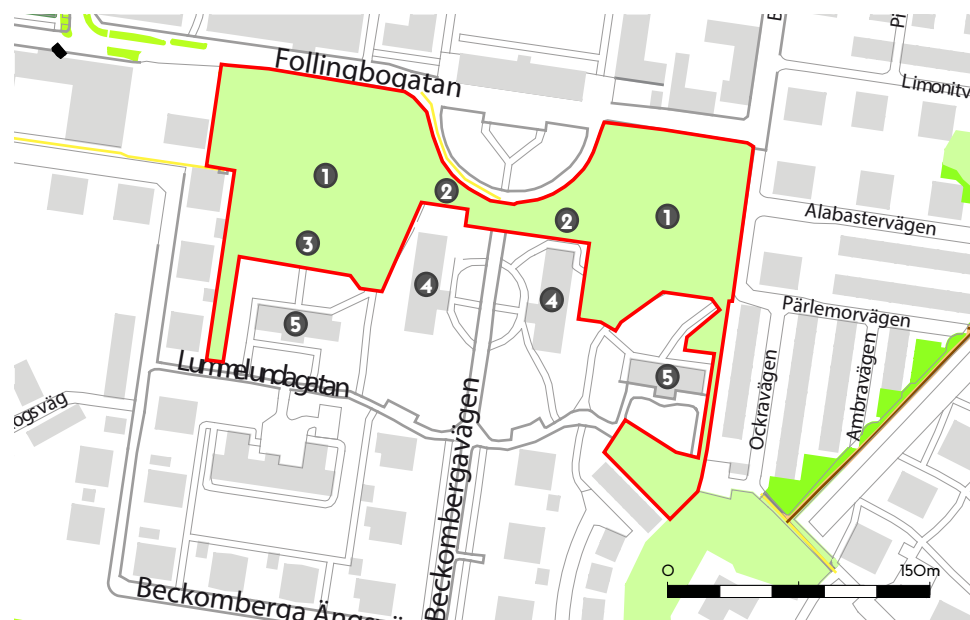
Kulturrehistoriska: Stenmuren i områdets västra del är en eventuell fornlämning, men inte känd/ registrerad i dagsläget.

Analys

Delar av naturområdet ligger nära till två skolor och visar spår på att det används mycket av skolbarnen. Stora delar är upptrampade och en del slitage syns. Alléen utgör ett värdefullt landskapselement och omfattas av ett generellt biotopskydd. Med hjälp av de stora vägarna går det bra att orientera sig i området. I skogen är det dock svårare eftersom det bara finns mindre upptrampade stigar.

Lönnallé norr om den västra förskolan.

1. Skogsområde, 2. Öppen gräsyta, 3. Öppen gräsyta och lönnallé, 4. Skola, 5. Förskola.

I skogen växer mycket sly där vegetationen är tät inom vissa partier och gör det svåråtkomligt. Gräsytorna är små och ligger ganska nära byggnader eller vägar vilket upplevs mindre inbjudande för till exempel en picknick. Vissa delar av området fungerar som en grön visuell barriär mellan vägarna, bostadsområdena och skolverksamheterna. Området har få mötesplatser med sittmöjligheter.

Trygghet: Skolverksamheterna intill området gör att det känns tryggt under dagtid. Belysning finns längs de stora vägarna. I skogen finns ingen belysning och det kan upplevas mindre tryggt under kvällstid.

Tillgänglighet: De upptrampade stigarna i skogen är smala och därför inte tillgängliga. Däremot är de stora vägarna breda och plana.

Låg stenmur invid slybuskage i skogen.

Stora block i det västra området. Här skymtar även spår av naturlek.

Mål

Naturområdet med synliga kulturhistoriska strukturer i form av alléer och stenmur bevaras.

Strategi

Regelbunden skötsel genom löpande gallring. Se över möjligheten att komplettera med fler mötesplatser med sittmöjligheter.

5. Kalvhagen

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 4,5 ha

Innehåll: Kalvhagen är ett park- och naturstråk som består av skogsklädd naturmark omgiven av flerfamiljshus och skolverksamheter. I öster gränsar området till Nälstastråket som är beläget på andra sidan om Spångavägen. I söder består området av ett höjglänt och kuperat område med naturmark i anslutning till Beckombergaskolan. Närmast Söderberga allé finns en kal klippvägg. Från Söderberga gårdsväg till Beckombergaskolan löper en gångväg i grus med belysning. I områdets norra del finns kuperad naturmark som består av blandskog och trivallövskog med en del tall och gran. På höjderna finns synligt berg och hållmarktallskog med en del tät vegetation av bland annat rönn och björk. Längs områdets norra kant löper en asfalterad gång- och cykelväg med belysning. Genom naturmarken löper upptrampade gångstigar. Längs Söderberga gårdsväg finns en öppen klippt gräsyta med inslag av träd mellan två av bostadshusen. Områdets södra och norra del binds samman av en smal passage mellan bebyggelsen som utgörs av en asfalterad gång- och cykelväg.

Värden

Upplevelse: Naturlek, grön oas, bollek, utsikt, rofylldhet och promenad.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för groddjur.

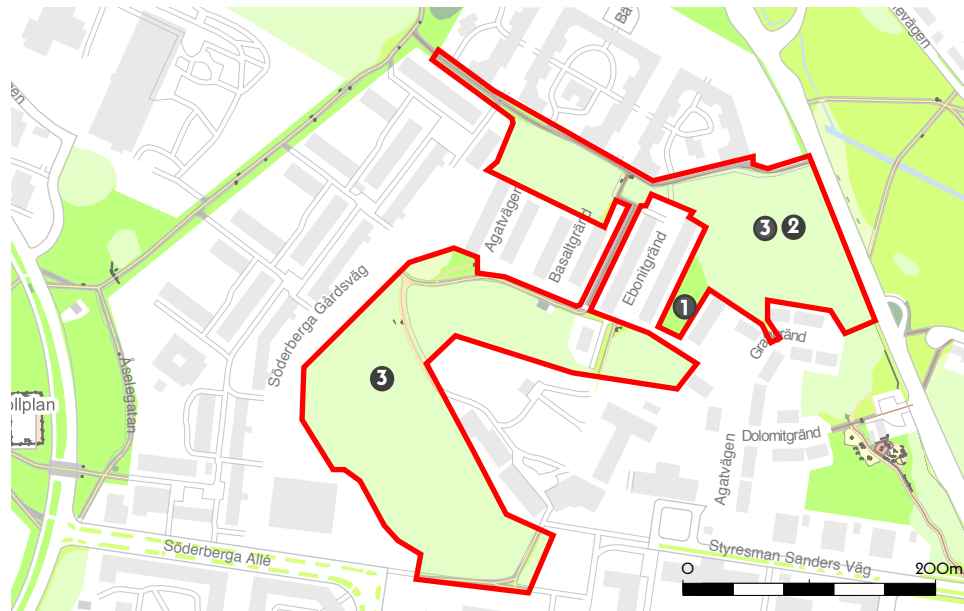
Kulturrehistoriska: Totalt 5 stycken registrerade fornlämningar i form av stensättning L2013:1282 (Bromma 55:1), gravfält L2013:1823 (Bromma 57:1), gravfält L2013:1584 (Bromma 158:1), vägmärke L2013:893 (Bromma 159:1) samt stensättning L2013:1973 (Bromma 162:1).

Analys

Området har ett skyddat läge mellan bebyggelsen. Området används som bostadsnära natur och som passage mellan Beckombergaskolan och Söderberga gårdsväg. Från områdets östra del finns utblick mot Nälstastråket. Inom området finns flera spår av naturlek. Området närmast skolverksamheten utsätts för ett högt slitage på markvegetation som träd. Den öppna gräsytan invid Söderberga gårdsväg används för bollek. Naturmarken fungerar som en ekologisk fristad för djur och växter. Områdets östra del är bullerpåverkat av biltrafiken längs

Naturmark invid skolverksamheten.

1. Öppen gräsyta, 2. Utsikt, 3. Fornlämning.

Spångavägen. Intrycket dras ner av sliten asfalt, stängsel och vägbom kring den södra gångvägen.

Trygghet: Området består av kuperad och skogsklädd naturmark och har därmed begränsad kontakt med omgivningen. Belysning finns längs gång- och cykelvägarna. Vid den belysta gångvägen genom områdets södra del är vegetationen tät nära gångvägen, vilket gör att området kan upplevas som otrygg.

Tillgänglighet: Området är mestadels kuperat. Gångvägarna är breda och består av asfalt eller hårt packat grus. Gångvägen i söder är dock ojämn. De upptrampade stigarna i naturmarken är inte tillgängliga, men alternativa vägar finns.

Klippt gräsyta med lönnar.

Mål

Kalvhagens skogskaraktär med ekologiska och rekreativa värden värnas.

Strategi

Sträva på lång sikt efter att återställa naturmarken efter det höga slitaget som skolverksamheten har inneburit. Öka tillgängligheten och tryggheten kring gångvägen i områdets södra del genom att asfaltera gångvägen och gallra naturmarken intill. Se över om vägbommen kan tas bort.

Asfalterad gång- och cykelväg med belysning i områdets norra del.

6. Del av Beckombergastråket

Beskrivning

Parktyp: Stadsdelspark (tillsammans med del av Nälstråket och del av Beckombergastråket)

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 6.1 ha

Innehåll: Beckombergastråket är en långsträckt stadsdelspark som leder från Beckomberga vidare till Kyrksjölöten. Stråket karaktäriseras av stora öppna gräsytor och sparade naturmarkspartier. Söder om stråket ligger villaområden, i norr finns flerfamiljshus inom Beckombergas sjukhusområde. Områdets norra del består av en smal passage som löper utmed Råcksta Koloniområde. Inom passagen finns en klippt gräsyta samt en asfalterad gång- och cykelväg med belysning. Områdets sydöstra del är belägen utmed Torgnyvägen, är störst och består av öppna gräsytor på ömse sidor av ett parti med naturmark. På den ena gräsytan finns en lekplats på en terrassering intill en sänka och skogsbrynet. Platsen är anpassad för småbarnsfamiljer och har sittplatser, grill och odlingslådor på ett trädäck under en pergola. Lekplatsen har gruppunga, klätterlek, gungdjur, gungbräda, stenslinga, sandlek och en stenslinga som leder ut i naturmarken. På gräsytan närmast Beckombergavägen finns fotbollsmål och inslag av berg i dagen. Över ytan löper en kraftledningsgata.

Värden

Upplevelse: Promenad, bollek, grön oas, rofylldhet, lekplats, naturlek och odling.

Ekologiska värden: Ingår i spridningszon inom ESBO.

Analys

Området är ett längre sammanhängande grönstråk med koppling till Kyrksjölöten. Området är välanvänt för promenad och lek. Kolonilotterna bidrar med blomsterprakt, odling och rörelse i nära anslutning till parken. Lekplatsen är nyligen upprustad och har generösa sittytor och utrustning som lockar till naturlek i skogsbrynet och mindre backar som kan användas för pulkaåkning. Lekplatsen saknar tillfartsvägar och har fallskydd med bark som ger den en begränsad tillgänglighet. Brynväxtligheten vid lekplatsen hålls tillbaka för att öka kontakten mellan öppna lekytor och skogspartiet i öster. Invid lekplatsen finns klättrvänliga träd. Området utgör en del av det viktiga gångstråket mellan Kyrksjölöten och

Asfalterad gång- och cykelväg med belysning utmed koloniområde.

1. Lekplats, 2. Naturmark, 3. Öppen gräsyta.

Beckomberga, kopplingen till stråkets fortsättning i öster upplevs dock som svag. Kraftledningsgatan planeras på sikt att grävas ner.

Trygghet: Området har till stor del en öppen karaktär med god kontakt med omgivningen. Belysning finns längs gång- och cykelvägen, men saknas vid bland annat lekplatsen.

Tillgänglighet: Området är mestadels flackt. Gångvägen är bred och består av asfalt. Naturmarken innehåller nivåskillnader och endast upptrampade stigar, men alternativa vägar finns.

Lekplats invid skogsbryn.

Mål

Beckombergastråket bevaras som ett grönskande parkstråk som inbjuder till lek, aktivitet och rörelse.

Strategi

Tydliggör och utveckla områdets gröna koppling mot intilliggande park i öster. Se över möjlighet att röra sig genom skogspartiet genom att röja för en mindre stig eller gångväg.

Lekplats med gungdjur, gungbräda, kompisgunga, pergola och klättervägg.

7. Sundby friområde västra

Beskrivning

Parktyp: Stadsdelspark (tillsammans med Beckombergastråket och andra delar av Sundby friområde)

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 5,2 ha

Innehåll: Området är en del av det längre sammanhängande Sundby friområde, ett grönt samband som sträcker sig vidare i öster. Området består av öppna gräsfält på ömse sidor av Spångavägen. Ytan omges av bebyggelse med villor och flerfamiljshus. Västra delen är mer svårtillgänglig med vildvuxen gräsmark och buskage. Längs hela den västra delen löper en asfalterad gång- och cykelväg med belysning. Det finns även en upptrampad gångstig som leder mot Bäckbornas väg. Vegetationen på östra sidan av Spångavägen utgörs av en gräsåker med mindre planterade björkar mot Sundbyvägen. Västra delen består av fuktig mer högvuxen gräsmark och buskage. Vid Bäckbornas väg finns planterade gatuträd av hästkastanj och rönn.

Värden

Upplevelse: Grön oas och promenad.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för groddjur.

Analys

Området är en del av Sundby friområde, men kopplingen till stråkets fortsättning är otydlig. Ängsyterna gynnar den biologiska mångfalden och i områdets västra del finns flera täta buskage som gynnar fåglar. Området är bullerpåverkat av Spångavägen samt av flygtrafik. Områdets västra del byggs för närvarande om till modulbostäder vilket delvis kommer att påverka en stor del av områdets karaktär.

Trygghet: Området har till stor del en öppen karaktär med god kontakt med omgivningen. Belysning finns längs intilliggande gator samt längs gång- och cykelvägen.

Tillgänglighet: Området är mestadels flackt. Gång- och cykelväg finns i den västra delen, denna är bred och asfalterad.

Öppen ängsyta.

1. Gångstig, 2. Björkdunge, 3. Trädrad av hästkastanj och rönn.

Mål

Området anpassas till ny bebyggelse och områdets gröna samband med Sundby friområde utvecklas och tydliggörs.

Strategi

Värna om områdets ängsytor samt inslag av buskar för att gynna den biologiska mångfalden. Området bör utvecklas för att få bättre samhörighet med Nälstråket och möjliggöra en bättre användning av området. En gångväg bör anläggas för att få en mer naturlig och tydlig fortsättning av Sundby friområde i nordvästlig riktning. Se över möjligheten att anlägga mindre stigar inom områdets västra och östra del. Anpassa och utveckla området efter ny bebyggelse och behoven som kan uppstå i samband med det.

Gångväg i områdets västra del.

Upptrampad gångstig.

8. Förgårdsmark & impediment Beckomberga

Historik

Beckomberga är belägen och uppförd kring det tidigare mentalsjukhuset som uppfördes mellan åren 1929- 1932. Anläggningen består av ett tiotal större och symmetriska byggnader. Kring sjukhusbyggnaderna anlades en stor park med gräsytor, planteringar och alléer längs huvudstråken och fruktodlingar. Naturliga och vilda klipparter bevarades och kompletterade anläggningen. Vårdverksamheten upphörde 1995. I stadsdelens utkanter mot Eneby, Bromma Kyrka och Råcksta finns bostäder byggda under 50-talet och framåt.

Beskrivning

Parktyp: Annan grönyta

Karaktär och storlek: Parkgata och grönskande gaturum

Innehåll: Beckomberga har ett rikt nätverk av gatuträd i form av alléer i olika åldrar. Inom några partier finns förgårdsmark som mestadels består av remsor med gräsytor längs ömse sidor om gatan, detta gäller Söderberga Allé och Styrman Sanders väg, Bällstavägen och Råckstavägen. I grönytan längs Råckstavägen finns en högvuxen ädelgransplantering. Mellan Ebonit- och Basaltgränd finns en passage som utgörs av en asfalterad gång- och cykelväg. Alléerna längs Söderberga Allé är placerade i två eller tre rader. Träden består av björk, rödek och hästkastanj. Längs Beckomberga Ängsväg finns katsura och mannaask. Längs Beckombergavägen finns lindar. Även längs Styrman Sanders väg, Follingbogatan och Lummelundagatan finns alléer.

Analys

Inom området finns ett flertal alléer som utgör värdefulla landskapselement och omfattas av ett generellt biotopskydd. De fungerar som spridningsvägar för djur och växter samtidigt som de har kulturhistoriska värden. Ädelgransridån mot Råckstavägen är tät och fungerar som ett visuellt och bullermässigt skydd mellan bebyggelsen och gatan. Längs Lummelundagatan har gatuträden behövts bytas ut efter att rötterna skadats under olika bostadsbyggen i området.

Lindar längs Beckombergavägen.

Alléer längs 1. Söderberga allé, 2. Styrman Sanders väg, 3. Follingbogatan, 4. Beckomberga Ängsväg, 5. Beckombergavägen, 6. Lummelundagatan, Grönyta 7. Råckstavägen.

Mål

Bevara alléerna med dess betydelser för landskapsbilden, kulturmiljön och den biologiska mångfalden.

Strategi

Förgårdsmarkens och gatuträdens rumsbildande och kulturhistoriska värden bevaras. Värna om siktlinjer genom löpande beskärning av träd och buskar i korsningar samt mellan gator och gångbanor.

Trädbeståndet vårdas och föryngras vid behov. Detta sker genom långsiktig förvaltning av träd och alléer så att gatornas olika karaktärer bevaras även då gamla träd behövs bytas ut. Värna om och underhåll variationen av trädarter och se över möjligheten att upprätta ett trädvårdsprogram.

Alléer längs Styrmans Sanders väg.

Pelarek längs Söderberga allé.

Blackeberg

Blackeberg

Beskrivning

Blackeberg omnämns tidigast år 1599 som ett torp under Råcksta gård. Torpet arrenderades senare ut till sommarnöje. Marken köptes på 1860- talet av Knut Ljunglöf som lät bygga en sommarbostad, nu mer känd som Ljunglöfska slottet. Bostaden köptes senare av Frimurarorden på 1920- talet som omvandlade ägorna till ett barnhem. Tunnelbanelinjen till Vällingby öppnade 1952 och en plan för T-baneförorten Blackeberg framtogs. Ett samhälle för 10 000 invånare kring ett centrumtorg och kulturell verksamhet. Området var även ett av de första där gång- och körstråk separerades.

Blackeberg är idag en välbevarad tunnelbanestadsdel uppförd under 1950- talet och karaktäriseras av långa terränganpassade gator med huvudsakligen 3-4 våningshus. Grönstrukturen karaktäriseras av stor del sparad natur omkring och insprängt mellan bostadshusen.

Antal invånare: 9086

Yta: ca 157 ha

Terräng: Starkt kuperad

Platser

Stor tidstypisk park

1. Blackebergsstråket

Torg- och parktorg

2. Blackebergs torg

Mindre natur- och friluftsområde

3. Grimstaskogen, Blackebergsskogen och Tyska botten

Park- och naturstråk

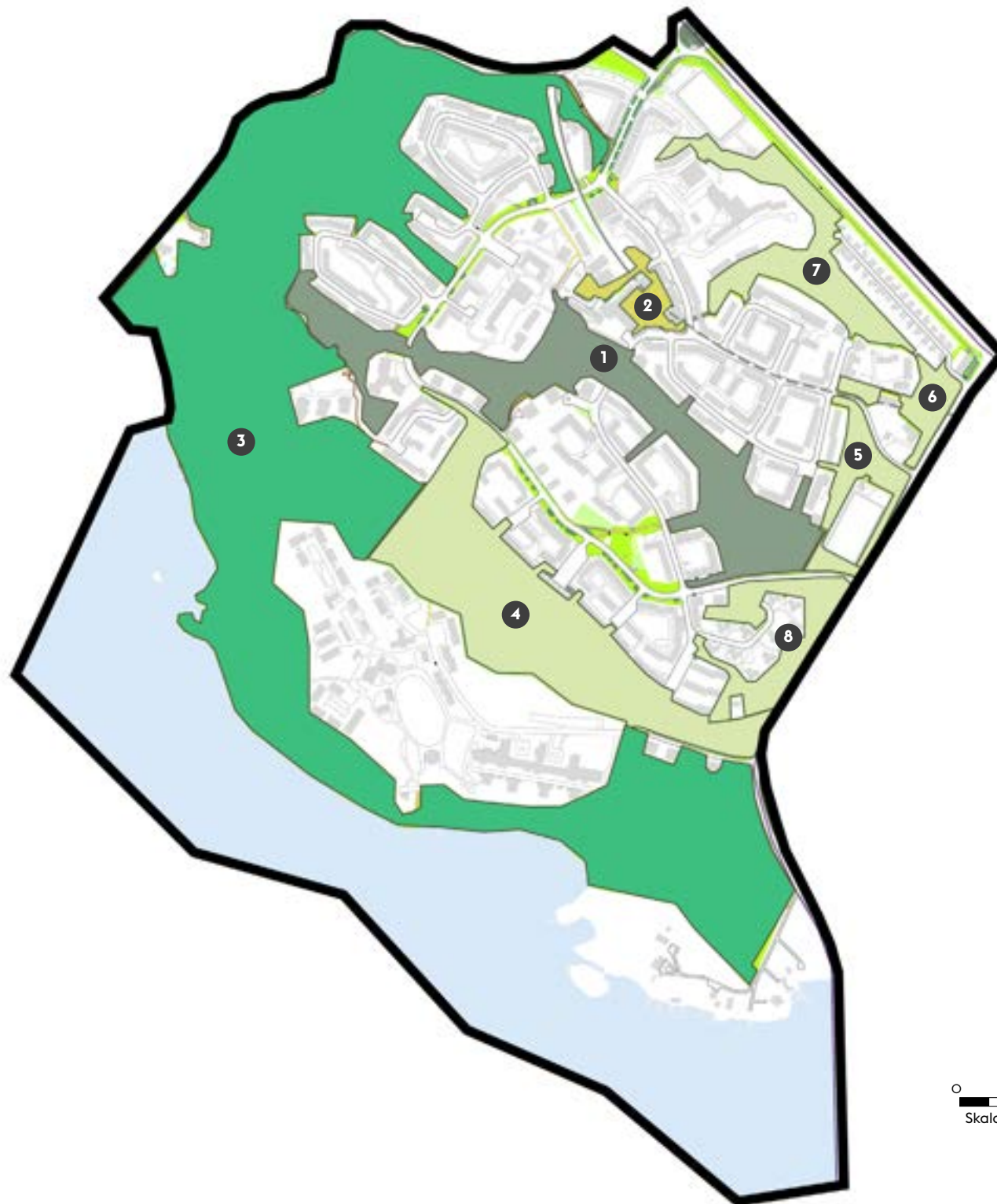
4. Naturstråk norr om Blackebergsskogen
5. Ängby bollplan
6. Ängby kyrka
7. Naturstråk Blackebergs gymnasium
8. Grönytor Björnsonsgatan

Parkgata och grönskande gaturum

9. Förgårdsmark & impediment Blackeberg*

* Endast färgmarkering, saknar numrering i karta

0 250 m
Skala 1: 10 000 (A4)

1. Blackebergsstråket

Beskrivning

Parktyp: Stadsdelspark

Karaktär och storlek: Stor tidstypiskt park, 8.4 ha

Innehåll: Blackebergsstråket är ett centralt beläget parkstråk belägen i en dalgång som sträcker sig genom hela stadsdelen. Omgivande bebyggelse består av bland annat flerfamiljshus och förskoleverksamheter. I väster gränsar området till Grimsta naturreservat och i norr till Blackebergs torg och skolan. Stråket innehåller öppna gräs- och ängsytor som omges av olika aktivitetsytor och högvuxna träd. En gång- och cykelväg löper genom hela området och i gräs- och ängsytorna finns upptrampade gångstigar. Närmast intilliggande bostadskvarter och gator finns gångvägar och trappor. Holbergsgatan och Björnsonsgatan löper igenom parken på broar. I områdets sydöstra del finns lekplatsen Blacken. Lekplatsen erbjuder en stor variation av utrustning för lek och aktivitet. Här finns plaskdamm, linbana, gungor, klätter- och balanslek, ett murat klättertorn, en stor upphöjd sandlåda, gungbräda, pingisbord och basketplan. Småbarnsleken består av en inhägnad yta med rutschkana, lekbåt, sandlek, lekhus, gungdjur, småbarnsgunga, karusell och ett väderskydd. I områdets mellersta del finns en tennisplan och en mindre grusad bollplan som spolats vintertid. I områdets västra del finns en mindre finpark som tillkom enligt politiskt beslut som en så kallad "Sinnenas trädgård". Finparken består av perennplanteringar med gångvägar i grus, parksoffor och en pergola. Här finns även växthus och odlingar med koppling till ett närliggande äldreboende. Intill finparken finns en mindre lekplats, en grusplan med fotbollsmål samt naturmark med runda stenhällar. Lekutrustningen utgörs av en lekbil, sandlek, gungdjur och gungbräda. Gränsen till Grimsta naturreservat markeras av en informationsskylt längs gångvägen. I områdets mellersta del finns ett skogsparti med med högstammiga tallar, björk och ek som ger ett högt krontak och god sikt. Vegetationen i öster och väster präglas av trädgångar kring lekplatserna och öppna gräsytor, bestående av t.ex. lönn, körsbär och hagtorn. I några av sluttningarna finns hållmarksskog och i anslutning till bostadshus finns förgårdsmark med buskplanteringar.

Värden

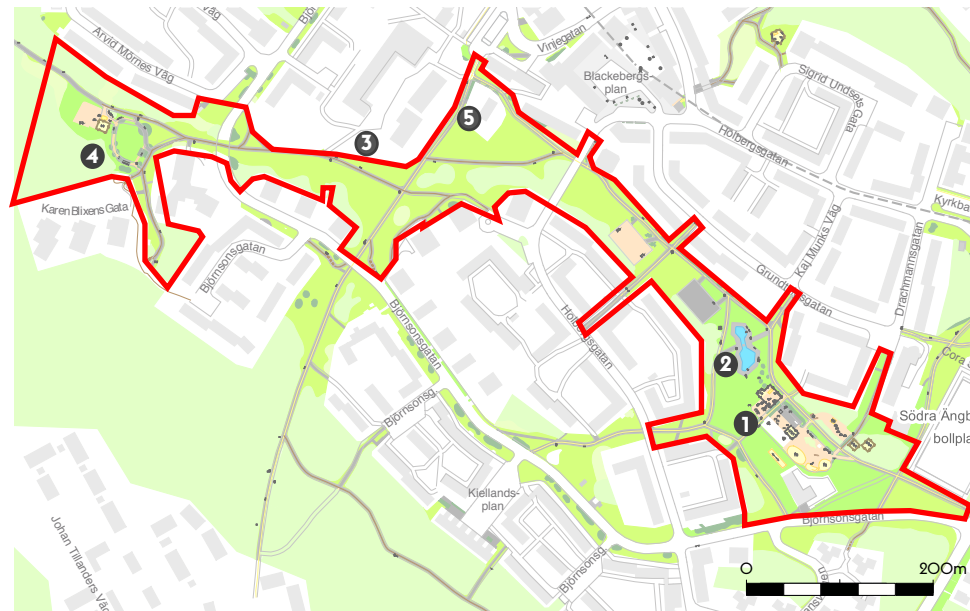
Upplevelse: Blomprakt, bollspel, bollek, grön oas, naturlek, rofylldhet, picknick/solbad, promenad, sitta i solen, odling, vattenlek och lekplats.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar.

Kulturhistoriska: Bebyggelsen längs stråket är klassad som särskilt värdefull

Den centrala delen av parkstråket med höga uppstammade träd och god överblick över omgivningen.

1. Lekplatsen Blacken, 2. Plaskdamm, 3. Bollplan med konstgräs som tillhör Blackebergsskolan, 4. Finpark och lekplats, 5. Planerad ny förskola vid kv Dansken.

(grönklassat). Stråkets utformning och funktion utgör också en integrerad del av strukturen för hur Blackeberg planerades på 1950-talet.

Analys

Parkstråket har bra övergripande struktur med stora trädbestånd, tydliga entréer och gränser. En bilfri kontakt med omgivande bostadsgårdar och gångvägar är en viktig del av planeringen som behöver tas hänsyn till när nya verksamheter planeras i gränsen. Den sydöstra änden av stråket upplevs som öppen och utsatt men har potential att utvecklats till en attraktiv plats som förstärker kopplingen till Södra Ängby. Stråkets nordvästra del upplevs som en delvis avskild del vilket förstärks av gångvägarnas riktningar i den centrala delen av stråket. Lekplatsen Blacken har tillägg och upprustningar som gör att lekplatsen upplevs som splittrad och osammanhängande. En del av lekytorna domineras av grus utan rumsbildande träd eller planteringar. I nära anslutning till parkstråket finns även Blackebergsskolans bollplan med konstgräs och förskolegården vid Vinjegatans förskola. Det är verksamheter som bidrar till aktivitet och rörelse längs stråkets centrala del. I kvarteret Dansken invid Blackebergsskolan nära Vinjegatan planeras för en ny förskola med plats för sex avdelningar. Den sydöstra änden av stråket påverkas också av planerad ny bebyggelse.

Tillgänglighet: Gångvägarna är asfalterade men delar av lekplatserna och nivåskillnaderna vid vägbroarna utgör begränsningar.

Trygghet: Höga uppstammade träd och öppna ängsytor ger god överblick över omgivningen. En förutsättning för tryggheten är bibehållen skötsel och att stråket fortsätter att användas av många boende i stadsdelen.

Mål

Blackeborgsstråket bevaras och utvecklas som ett levande och tillgängligt parkstråk med plats för aktiviteter och sociala möten för hela stadsdelen.

Strategi

Vid en upprustning och utveckling av lekplatsen Blacken tas ett nytt helhetsgrepp för hela den sydöstra delen av parkstråket för att samla den idag spretiga karaktären och tillföra nya funktioner. Anpassa parkens karaktär för ett ökat besöksstryck i takt med att planering av upprustning av skolmiljön och nya bostäder sker i närområdet. Stråket förstärks genom upprustning och utveckling av nya målpunkter för att åstadkomma förbättrad kontakt genom hela stråket.

Den nordvästra delen av stråket har en finpark med perennplanteringar grusgångar, skyddade sittplatser och pergola.

En del av lekplatsen Blacken ligger i skugga under stora träd med utblick över de öppna delarna av parken.

2. Blackebergs torg

Beskrivning

Parktyp: Annan grönyta

Karaktär och storlek: Torg- och parktorg, 0,8 ha

Innehåll: Blackebergs torg är ett centrumtorg vid Blackebergs tunnelbanestation som präglas av gestaltningen från 1950-talet, med en tidstypisk och enhetlig omgivande bebyggelse. Torget är delat i en trafikyta med angöring och parkeringsplatser och en större torgyta belagd med mönster av betongplattor och mörk smågatsten. Vid torget finns verksamheter i form av restauranger, affärer och service. Det finns även en boulebana. Rader av oxlar i hårdgjord yta ger en inramning till hela platsen. En större ask finns i raden på den östra sidan. Vid tunnelbanan finns tre skulpturala fontäner som bildar en naturlig central plats för torget. Möbleringszoner vid träden har parksoffor och cykelställ. Granitmurar och en trappa tar upp höjdskillnader mot Holbergsgatan och Vinjegatan. Vid Vinjegatan finns en portik med en särskilt gestaltad trappa med ramper. Ut mot Vinjegatan finns en rad med askar där några av träden tagits bort. På torget finns en grillkiosk och det bedrivs grönsakshandel och uteservering. I torgets södra del finns flera stora träd i gatumiljön, bland annat en anmärkningsvärd tall men även en frisk och relativt nyplanterad vitoxel. I områdets sydöstra del, i korsningen Holbergsgatan- Wergelandsgatan finns ett konstverk, ”Depå med sköldpaddas-rallyförare” av Lena Flodman daterad år 2008.

Värden

Upplevelse: Folkliv, uteservering, torghandel, sitta i solen.

Kulturhistoriska: Bebyggelsen runt torget är klassad som särskilt värdefull. T-banestationen, ritad av Peter Celsing byggnadsminnesklassad och bedöms ha ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde (blå).

Analys

Torget har en unik och värdefull gestaltning och har en viktig roll som central mötesplats för stadsdelen. Delar av torget upplevs som dominerat av biltrafik vilket delar av torget. Vissa ytor upplevs som slitna. Många av träden är i dåligt skick eller saknar vitalitet, sannolikt på grund av bristfälliga växtbäddar i den hårdgjorda miljön. Vid Vinjegatan pågår planarbete för en förtätning med bostäder, en ny vårdcentral och medföljande omvandling av gata och förgårdsmark

Torgytan med de snäckformade fontänerna och torghandel omgiven av för stadsdelen tidstypisk centrumbebyggelse.

1. Torgyta, 2. Parkering och angöring, 3. Passage med trappor mellan torget och Vinjegatan, 4. Konstverk.

som leder upp till torget. Den planerade bebyggelsen vid Vinjegatan kan ge centrumet fler lokaler i gatunivå och bidra till en upprustning av de allmänna ytorna.

Tillgänglighet: Torget har stora plana ytor och butiksentréer som är tillgängliga men tillgängligheten är bristfällig vid trappor och branta ramper mellan torgets olika nivåer och ner till Vinjegatan. Det saknas också rulltrappor från torget ner till tunnelbanespåren.

Trygghet: Torget har belysning. Kvällstid kan torget upplevas otryggt genom att det kan upplevas instängt med få anslutande vägar.

Torghandel och oxel med tunnelbanebyggnaden i bakgrunden.

Mål

Blackebergs torg bevaras som ett levande och tillgängligt centrumtorg med plats för verksamheter och sociala möten. Bevarade kulturhistoriska och arkitektoniska värden som ger identitet till stadsdelen.

Strategi

Torget kan ges en varsam upprustning med växtbäddsrenoveringar. En utredning om en möjlig omDispositionering av trafikytan kan visa på hur det kan ges större utrymme för andra aktiviteter på torget.

Den östra delen av torget med parkeringsplatser, träd och en trappa som leder ner till torget från Holbergsgatan

3. Grimstaskogen, Blackebergsskogen & Tyska botten

Beskrivning

Parktyp: Friluftsområde

Karaktär och storlek: Större natur- och friluftsområde, 41 ha

Innehåll: Grimsta naturreservat inrättades 2004 och har en total areal på 320 ha varav ca 41 ha är inom Blackebergs stadsdelsområde. Naturreservatet sträcker sig från Hässelby strand i norr till Tyska botten i söder längs Mälaren. Området utgörs till stor del av hållmarkstallskog och barrskog. Även partier av blandskog och fuktig ädellövskog med al, ask och ek förekommer. Den norra delen av naturreservatet har stora höjdskillnader med berghällar och inslag av blockrik mark. Denna del av området har barrskog med blåbärsris i undervegetationen. Inom reservatet finns ridstigar liksom en asfalterad gångväg med belysning som leder ner till Kaanans väg från Blackebergsstråket. Längs Kaanans väg i väster präglas miljön av natur- och kulturmiljön kring den gamla kvarnen och kvarnbäcken som leder vatten från Råcksta träsk till Mälaren. Vid Blackebergs backe består reservatet av en smal remsa längsa längs vattnet. Vid Ljunglöfska slottet når den öppna parkmiljön ner till vattnet. I områdena längs Mälaren finns ett antal utsikts- och grillplatser. I den västra delen finns en båtklubb. Intill kvarnbäcken går en ca 1 km lång promenadsträcka med lättframkomliga vägar och stigar som tar en ner längs vattnet och förbi höga klippor. Sydväst om Ljunglöfska slottet står grunden till ett gammalt utsiktstorn med sittplatser för besökare. Några meter från tornet finns en anlagd grillplats. Den sydöstra delen av reservatet ansluter till Tyska botten och Blackeborgsvägen. Här finns ett bestånd av ädellövskog och ett flertal jätteekar. Beståndet öppnar sedan upp sig till ängsmarken närmast området intill Tyska botten.

Värden

Upplevelse: Grön oas, picknick/solbad, rofylldhet, naturlek, naturupplevelse/vild natur, skogskänsla, utsikt, båtliv, fiske, evenemang, skridsko, promenad och vattenkontakt.

Ekologiska: Ingår i ett kärnområde inom stadens gröna infrastruktur (ESBO) och i habitatnätverk för eklevande insekter, barrskogsfåglar och groddjur. Gamla solbelysta tallar och jätteekar hyser viktiga livsmiljöer för både insekter och fåglar. Även närheten till Mälaren och fuktlovsskogen ger en rik och varierande artsammansättning som bidrar med olika livsmiljöer.

Kulturhistoriska: Hela miljön kring Ljunglöfska slottet har klassats att ha ett synnerligen högt värde (blåklassat). Fornlämning i form av en stensättning

Tydlig stig genom tät skog.

1. Svårtillgängligt område, 2. Båtklubb, 3. Lättframkomlig stig, 4. Tyska botten, Fornlämning 5. Hamnanläggning, 6. Stensättning "Groggtornet", 7. Husgrund.

L2013:2326 (Stockholm 229) samt övriga kulturhistoriska lämningar intill naturreservatet L2014:9687 (Bromma 153:1). Inom naturreservatet står grunden till ett gammalt utsiktstorn L2013:2335 (Stockholm 231) som snusfabrikören Knut Ljunglöf lät bygga under 1800-talet.

Analys

Naturreservatet erbjuder goda möjligheter till friluftsliv, promenader, picknick och andra aktiviteter. Terrängen i hela naturreservatet varierar med stora höjdskillnader, få sammankopplade stigar och kuperad småblockig mark. Men det ger samtidigt platser i en vild och relativt orörd naturmiljö. Stigen längs Mälaren ger en spännande och varierad upplevelse med vattenkontakt, natur- och kulturmiljöer. Utsikten över sjön med grill- och utsiktsplatser är en sevärd målpunkt för besökare. Ekarna dominerar den östra delen och hyser en viktig livsmiljö för många djur, svampar och växter. År 2007 anlades en groddamm intill Räcksta kvarn.

Trygghet: Det finns ingen belysning längs stigarna men en belyst gångväg leder från Blackebergsstråket ner till Kaanans väg invid kvarnen.

Tillgänglighet: Delar av naturreservatet har begränsad framkomlighet på grund av stora höjdskillnader, trappor och smala stigar. Södra området av naturreservatet har bättre tillgänglighet med bredare grus- eller stenmjölsvägar. Den asfalterade gångvägen från Blackebergsstråket har handledare längs branta sektioner.

Mål

Naturområdets olika natur- och kulturvärden förstärks och områdets sociala värden och funktioner som friluftsområde värnas.

Strategi

Naturvårdande insatser görs kontinuerligt efter gällande skötselplan för reservatet. Nuvarande nivå på skötsel upprätthålls genom att fortsätta hålla gräsytor öppna, gallra sly utmed anlagda stigar och sköta kulturlämningarna i området. Ekmiljöerna vid Tyska botten är mycket värdefulla, utförda restaureringsåtgärder kan behöva följas upp. Bevara och utveckla sevärd målpunkter, till exempel utsikts- och rastplatser genom att utveckla gläntor och siktlinjer. Se över möjligheten att anlägga en groddamm "Ängsdammen" inom södra delen av Grimsta naturreservat.

Anlagd grillplats med bra utsikt över Mälaren.

Öppen ängsytta i närheten av Tyska botten. Till vänster på bilden skymtar en gammal ek.

4. Naturstråk norr om Blackebergsskogen

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 9.7 ha

Innehåll: Parallellt med Blackebergsstråket finns ett naturstråk som sträcker mellan Grimsta naturreservat. Området är kuperat och består av naturmark, ängs- och gräsytor med mindre planteringar mot bebyggelsen som omger stråket. Vegetationen består av äldre hällmarkstallskog på höjderna. I lägre partier finns stora ekar och uppslag med yngre asp och alm. Trädgårdsväxter som spireor har spridit sig ut i området. I öster vid Blackebergsvägen finns en större öppen ängsyta. En gång- och cykelväg med belysning leder genom hela stråket. En stor hundrastplats samt björkskog finns i områdets västra del.

Värden

Upplevelse: Naturlek, promenad, grön oas, rofylldhet och skogskänsla.

Ekologiska: Ingår i ett kärnområde inom stadens ekologiska infrastruktur (ESBO) och i habitatnätverk för eklevande insekter, barrskogsfåglar och groddjur. I östra delen finns ett värdefullt ekområde.

Kulturhistoriska: Särskilt värdefull bebyggelse i norr (grönklassad).

Analys

Naturstråket är en del av Blackebergs sammanhängande grönsstruktur och möjliggör promenader i gröna miljöer genom Blackeberg parallellt med gatumiljön helt omgiven av natur. Kuperad terräng gör att det inte finns något enkelt sätt att ta sig ut i Grimsta naturreservat. En ny detaljplan tas fram för området där det planeras bostäder längs Blackebergsvägen och Blackebergbacken.

Tillgänglighet: Gångvägarna är asfalterade och relativt plana.

Trygghet: Gångvägarna har belysning med generellt goda siktlinjer.

Mål

Bevaras som ett inbjudande naturstråk med natur- och rekreationsvärden.

Strategi

Bevarad skötselnivå med gallring av sly och yngre lövvegetation.

Gångvägen längs stråket som passerar ett tallskogsparti med hällmark och blåbärsris.

1. Öppna ängsytor vid Blackebergsvägen och Blackebergbacken,
2. Hällmarkstallskog,
3. Hundrastplats vid gångvägen som leder ner mot Ljunglöfska slottet och Mälaren.

5. Ängby bollplan

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 1,5 ha

Innehåll: Ängby bollplan är ett parkstråk norr om Blackebergsstråket som omges av flerfamiljshus. Stråket består av gräsytor med buskar och stora träd. I områdets mitt fram till Holbergsgatan finns stora träd såsom ask, lönn och björk och tall. Längs Blackebergsvägen finns en trädallé med ask. Ett område med hållmark och tallar finns i närheten av Drachmannsgatan. I mitten av området ligger Södra Ängby bollplan med en stor inhägnad konstgräsplan. Vid kortsidan av bollplanen ligger det gamla klubbhuset. Asfalterade gångvägar och en upptrampad gångstig leder mellan Gruntvigsgatan och Blackebergsvägen och från parkstråket i söder mot Södra Ängby skola och tunnelbanan vid Islandstorget i norr.

Värden

Upplevelse: Promenad, bollspel och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Kulturrehistoriska: Särskilt värdefull bebyggelse i norr (grönklassad).

Analys

Parken används av många som passerar den till och från skola eller tunnelbana och har fina kvaliteter kopplade till de stora träden. Bollplanen utgör också en viktig målpunkt i området. En lagakraftvunnen detaljplan innebär att stora delar av parken kan förändras för att ge plats för bostäder och nya gator.

Tillgänglighet: Gångvägarna är branta inom vissa partier. Trappor med barnvagnsramp finns vid Blackebergsvägen.

Trygghet: Tätt vegetation försämrar siktlinjer och stödmuren längs bollplanens västra sida skapar en barriär.

Mål

Bevaras som ett grönskande, tryggt och välskött parkstråk som är inbjudande för boende och besökare till idrottsplatsen.

Strategi

Buskar och sly röjs för att öka sikten kring gångvägar.

Park med stora träd och gångväg som leder förbi klubbhuset mot Blackebergsvägen.

1. Södra Ängby bollplan, 2. Klubbhus, 3. Naturmark nedanför Drachmannsgatan.

6. Ängby kyrka

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 1.0 ha

Innehåll: Området består av ett grönområde intill Ängby kyrka som har gräs- och ängsytor, buskytor och lövträd så som lind, lönn, björk och rysslönn. Det finns även ett område med tall och naturmark. Genom parken löper asfalterade gångvägar. Nära Ängby kyrka finns en plats omgiven av granitmurar. Här finns parksoffor, stora lönnar och ytor av smågatsten. En tillfällig förskola har byggts vid Kyrkbacken intill området. I anslutning till Blackebergsvägen finns en ängsyta upphöjd med en granitmur. Vid Blackebergsvägen finns cykelparkeringar i anslutning till tunnelbanan.

Värden

Upplevelse: Promenad och grön oas.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Kultuhistoriska: Ängbykyrkan klassas ha synnerligen högt värde (blåklassat).

Analys

Parken passeras av många som rör sig mellan Kyrkbacken och tunnelbanan. Sittplatsen med murar har ett skuggigt men attraktivt läge i närheten av kyrkan och tunnelbanan. Parken upplevs grön och välkomnande. En lagakraftvunnen detaljplan innebär att stora delar av parken kan förändras för att ge plats för bostäder och nya gator.

Tillgänglighet: Gångvägarna är kuperade och kantas av handledare i de brantaste partierna. Trappor med barnvagnsramp finns vid Blackebergsvägen.

Trygghet: Gångvägarna har belysning. Tätt vegetation försämrar siktlinjer.

Mål

Området kring Ängby kyrka med natur- och kulturvärden bevaras och blir mer tryggt.

Strategi

Röjning av buskytor. Träd beskärs för att få bort nedhängande grenar för att öka sikten mellan kyrkan och Blackebergsvägen.

Gångväg upp mot Kyrkbacken och Ängby kyrka.

1. Sittplats omgiven av granitmurar, 2. Naturmark, 3. Öppen skålformad yta med äng och omgivande buskar med en stödmur som ligger ovanför tunnelbanespåren.

7. Naturstråk Blackebergs gymnasium

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 3.3 ha

Innehåll: Mot Cederströmsvägen och Bergslagsvägen finns ett långsträckt naturområde med naturstråk. Vegetationen består av hällmarkstallskog och lövskog i lägre delar med asp, björk lönn och ek. Genom området löper en asfalterad gångväg med belysning som förbinder Blackebergs gymnasium med tunnelbanan vid Islandstorget. Från Cederströmsvägen finns en kort asfalterad anslutning till Bergslagsvägen. Norr om Blackebergshallen vid de nybyggda bostäderna finns en asfalterad gångväg och trappa som leder ner till Blackebergs bollplan vid Bergslagsvägen. I stråkets västra del vid Sigrid Undsets gata finns en mindre inhägnad lekplats med sandlåda, gungdjur och parksoffor. Gångvägen som leder förbi lekplatsen löper genom en portik i ett hus fram till Wergelandsgatan nära Blackebergs centrum.

Värden

Upplevelse: Promenad, grön oas, naturelek och lekplats.

Ekologiska: Sammanhängande grönstråk som utgör en spridningskorridor och ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Kulturhistoriska: Blackebergs gymnasium klassas som särskilt betydelsefullt (grönklassat).

Analys

Gränserna mellan Blackebergs gymnasium och naturstråket är otydliga då delar av naturmarken här tillhör skolan. Gångvägen förbinds med skolans gångvägar fram till skolans entré och fungerar som passage mellan Blackebergs gymnasium och tunnelbanan vid Islandstorget. Bostäderna strax norr om lekplatsen upplevs som allt för nära gångvägen med avskärmningar mot uteplatserna. Det saknas en tydlig gångväg som fortsätter förbi gymnasiet fram till Wergelandsgatan och bollplanen i norr. Delar av området är bullerstört men det är väl använt och ger värdefull bostadsnära natur för boende i norra Blackeberg. Lekplatsen är sliten, saknar belysning och är sparsamt utrustad.

Gångväg i områdets södra del.

1. Gångväg som leder till tunnelbanan vid Islandstorget, 2. Terrängtrappa som leder ner till Blackebergs bollplan, 3. Lekplats, 4. Gångväg nära bostäder.

Tillgänglighet: Gångvägen rör sig över delvis kuperad terräng med branta lutningar på asfaltsvägar.

Trygghet: Gångvägar har belysning. Slyvegetation försämrar siktlinjer.

Gångväg med sly invid bostadsbebyggelse i områdets centrala del.

Mål

Bostadsnära naturstråk för promenad, naturlek, lek och vistelse som har bevarade naturvärden som bidrar till biologisk mångfald.

Strategi

Lekplatsen rustas upp med ny lekutrustning och belysning. Marken kring gångvägen och lekplatsen röjs och hålls fri från sly för att öka tryggheten och gynna yngre ekbestånd i området. En förlängning av gångsystemet utreds för att göra en större del av stråket tillgängligt. Belysningen i området behöver kompletteras för att öka tryggheten.

Lekplatsen vid Sigrid Undsets gata.

8. Grönytor Björnsonsgatan

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 2.3 ha

Innehåll: Mellan Blackebergsvägen och Porthansvägen finns ett naturområde som omges av flerfamiljshus. Terrängen är kuperad och skogsklädd med tallhällmark, partier med stora ekar liksom lönn och asp. Från Aroseniusvägen och skogspartiet längs med Blackebergsvägen löper gångstigar som leder upp till bostadsområdet. Branten är avgränsad med stängsel. En grusad gångväg med belysning och en trappa leder till Porthansvägen från stråket längs Ängby bollplan. Längs med Björnsonsgatan finns en bred gräsyta.

Värden

Upplevelse: Grön oas, promenad och naturlek.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Analys

Grönytorna har stora ekologiska värden och ger en grön inramning till området vid Porthansvägen. Naturmarken en bit ifrån Blackebergsvägen ger möjligheter till naturlek. Gräsyterna i norr är en oskyddad miljö utan värde för vistelse eller aktiviteter. En ny detaljplan tas fram för området där det planeras bostäder längs Blackebergsvägen. Den planerade förtätningen kommer helt att förändra den naturlika karaktären och vad som utgör en gräns mellan stadsdelarna idag.

Tillgänglighet: Området innehåller stora nivåskillnader.

Trygghet: I söder växer slån nära gångvägen men det är i övrigt relativt god sikt kring gångvägar i området.

Mål

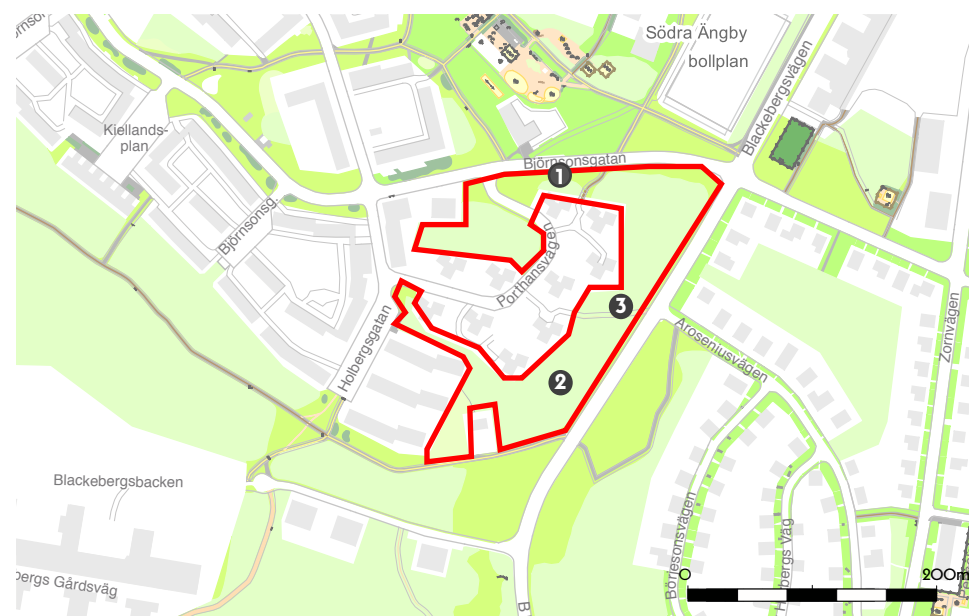
Områdets naturvärden förstärks.

Strategi

Återkommande gallring kring områdets stora ekar och röjning av bryn kring gångvägar. Nya träd och ängsytor kan ge en ökad artsammansättning till miljön och samtidigt en skapa en välkomnande entré till stadsdelen.

Skogsparti söder om Porthansvägen sett från Blackebergsvägen.

1. Öppna gräsytor längs Björnsonsgatan, 2. Skogsparti med ek och tall i slänten mot söder, 3. Stig som förbinder bostäderna vid Porthansvägen med Blackebergsvägen

9. Förgårdsmark & impediment Blackeberg

Beskrivning

Parktyp: Annan grönyta

Karaktär och storlek: Parkgata och grönskande gaturum

Innehåll: Längs Björnsonsgatan som leder runt stadsdelen hela vägen från Bergslagsvägen i norr till Blackebergsvägen i söder finns förgårdsmark på båda sidor om gatan. Fram till Wergelandsgatan har Björnsonsgatan vitoxel som gatuträd och marktäckande spireor. Större delen av gatan har sedan förgårdsmark med klippta gräsytor och partier med naturmark och björk, lönn eller tall och en del större friväxande buskar med t.ex. måbär och hassel. Ofta saknas en markerad gräns till bostadsfastigheterna, t.ex. där bebyggelsen består av punkthus omgivna av grönytor och stora träd. En klippt häck vid Elias Lönnroths väg markerar fastighetsgränsen här. Vid Blackebergsskolan finns grupper med stora tallar på förgårdsmarken. Mellan Björnsonsgatan och Holbergsgatan finns en gång- och cykelväg med parkmark och höga tallar invid nybyggda bostäder längs gatan.

Värden

Upplevelse: Promenad och naturlek.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

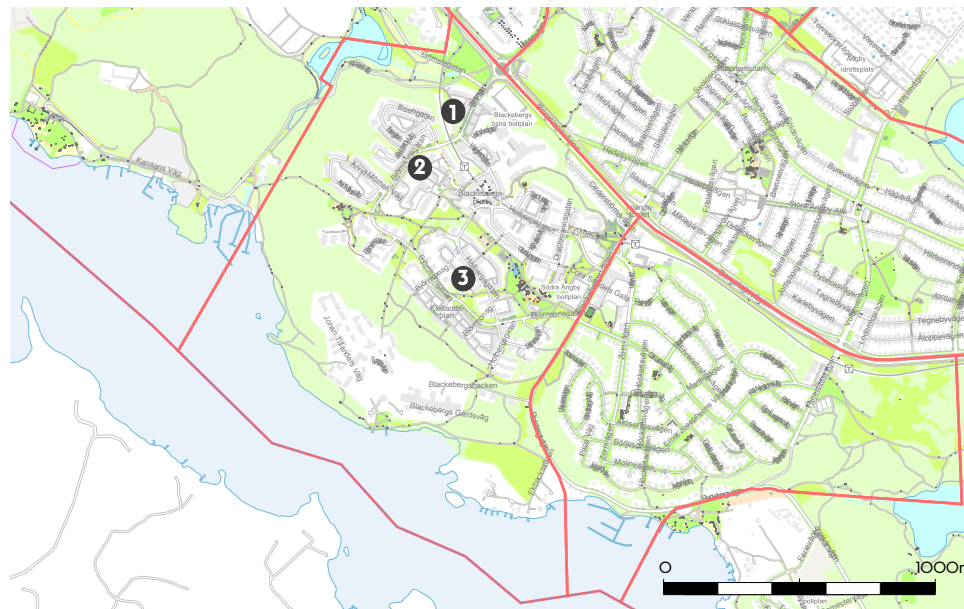
Kulturrehistoriska: Delar av bostäderna längs Björnsonsgatan klassas som särskilt värdefull och andra delar som positiva för stadsbilden. Förgårdsmarken ger den karaktäristiska gröna inramningen till bebyggelsemiljön.

Analys

Förgårdsmark och restytor bidrar till Blackebergs karaktär genom att länka ihop grönsstrukturen. Det ger en känsla av bostadsnära natur i hela stadsdelen och knyter samman gatumiljön med parkstråk vid broarna där gatorna korsar dessa. Kvarvarande grupper av höga tallar är viktiga för att bibehålla denna struktur som är mycket karaktäristisk för Blackeberg. Vid senare tids förtätning med nya bostäder har denna planering ibland frångåtts, som längs Björnsonsgatan norr om Wergelandsgatan där gatan har ett formellt uttryck med alléträd och prydnadsbuskar.

Gång- och cykelväg mellan Björnsonsgatan och Holbergsgatan.

1. Gatuträd och buskplanteringar 2. Stora tallar vid Blackebergsskolan, 3. Grönytor med gångvägar mellan Björnsonsgatan och Holbergsgatan.

Tillgänglighet: Tillgängligheten är relativt god i gatunivå men det finns flera platser där den är försämrad på grund av stora nivåskillnader, till exempel ner till Blackebergsstråket.

Trygghet: Ytorna är till stor del välskötta och erbjuder till ofta fri sikt längs gator och gångvägar men det finns också förgårdsmark med större buskage som kan upplevas otrygga.

Mål

Bevarad karaktär med naturlig förgårdsmark med stora träd som ger en grön gatumiljö och knyter an till stadsdelens övriga grönstruktur.

Strategi

Återkommande inventering av trädens vitalitet och planering av förnyring och vitalisering av träd och annan växtlighet på förgårdsmarken. Större buskage som kan upplevas otrygga ersätts av mer upprätta buskträd som till exempel fläder och hägg.

Förgårdsmark med höga tallar vid Björnsonsgatan och Elias Lönnroths väg med en häck i fastighetsgräns.

Förgårdsmark med vitoxel och spirea längs Björnsonsgatan norr om Wergelandsgatan.

Bromma kyrka

Bromma kyrka

Beskrivning

Stadsdelsområdet Bromma kyrka är uppbyggt kring kyrkobyggnaden som ligger centralt. Kyrkan är en av Sveriges få och första rundkyrkor och byggdes under 1100- talet. Kyrkans karaktär, liksom omgivande ursprunglig bebyggelse är välbevarad, och kyrkskolan som byggdes 1864 är fortfarande i drift. Stadsdelen präglas starkt av den villabebyggelse som tillkom under 1900- talet. Initiativtaget kom från föreningarna Bromma Villastad och Bromma trädgårdar med syftet att skapa egna hem till föreningsmedlemmarna och att bevara Bromma kyrkas lantliga karaktär. Tomterna har dock gradvist styckats av och bebyggts med nya villor.

Området har god tillgång på grönstruktur, främst informell i och med att bebyggelsen domineras av villatomter, men också större öppna parkytor kring kyrkoområdets avgränsning.

Antal invånare: 2703

Yta: ca 155 ha

Terräng: Flackt

Platser

Kvarterspark

1. Murlindan

Bostadsnära natur

2. Naturmark vid Urban Hjärnes väg

Park- och naturstråk

3. Naturmark vid Terserusvägen

Parkgata och grönskande gaturum

4. Förgårdsmark & impediment Bromma kyrka*

* Endast färgmarkering, saknar numrering i karta

0 250 m
Skala 1: 8000 (A4)

1. Murlindan

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 1.4 ha

Innehåll: Murlindan är en kvarterspark omgiven av villabebyggelse. I väster gränsar parken till Spångavägen och i söder till verksamheter i form av förskola och restaurang. Parken består av en stor och öppen gräsyta som omges av högvuxna lövträd och buskar. Träden består av stora uppvuxna lönnar och oxel. Parkens östra del består av en sluttning ner från Terserusvägen. Genom gräsytan löper två asfalterade gångvägar med belysning. I parkens norra del finns en lekplats uppdelad på tre mindre ytor som omges av trästaket. Lekutrustningen innehåller klätterställning, volträcke, gungbräda, gungdjur, balansbräda och sandlåda. Markmaterialet består av stridsand. Utmed staketet finns parksoffor och skräpkorgar. Vid lekytorna finns buskar som utgörs av prydnadsapel och buskplanteringar. I parkens södra del finns en bollplan i grus. Bollplanen är delvis inhägnad.

Värden

Upplevelse: Evenemang, grön oas, picknick/solbad, promenad, sitta i solen, rofylldhet, lekplats, bollek, bollspel och pulkaåkning.

Ekologiska: Området är del av den sammanhängande grönstrukturen vid Bromma kyrkogård och Klockstapeln.

Analys

Parken är en samlings- och mötesplats med många funktioner. Den öppna gräsytan är ett karakteristiskt och värdefullt inslag i omgivningen och inbjuder till spontanidrott och flexibla aktiviteter. Sluttningen i parkens norra del används för pulkaåkning. Gångvägen fungerar som passage mellan bostadsområdena i öster och Spångavägen i väster. De högvuxna lövträden är karakteristiska, bidrar till rumsligheten och erbjuder skugga. Inom området finns bland annat buskar som gynnar fågellivet. Verksamheterna och trafiken bidrar med rörelse och folkliv under stora delar av dygnet. Parken är bullerpåverkad av biltrafiken längs Spångavägen. Intrycket dras ner av ojämn och sliten asfalt längs den västra gångvägen samt ogräs i bollplanen och lekytorna.

Den öppna gräsytan som sluttar upp mot Terserusvägen.

1. Sluttning med pulkabacke, 2. Lekplats, 3. Bollplan.

Trygghet: Parken har en öppen karaktär, en god kontakt med omgivningen och ett centralt läge i Bromma kyrka. Belysning finns längs gångvägarna.

Tillgänglighet: Parken är mestadels flack. Gångvägarna är breda och asfalterade. Staketen kring lekutrustningen hindrar tillgängligheten och delar upp lekytan i tre delar.

Lekplatsen omgiven av grönska i form av högvuxna lövträd och buskar.

Mål

Murlindan utvecklas till en attraktiv kvarterspark som inbjuder till rekreation, lek och aktivitet.

Strategi

Bevara parkens varierande funktioner och karakteristiska element som den öppna gräsytan, lövträden och buskarna. Förbättra intrycket genom att öka skötselintensiteten. Utveckla parken genom att rusta upp lekytan och bollplanen. Lekytan kan utvecklas utifrån ett platsanpassat tema och potentiellt bidra till att lyfta hela parkens identitet. I samband med en lekupprustning bör ytorna integreras genom att staketet tas bort.

Grusad bollplan med fotbollsmål och högt stängsel.

2. Naturmark vid Urban Hjärnes väg

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 0.6 ha

Innehåll: Mellan Fornborgsgränd och Urban Hjärnes väg finns ett mindre område som utgörs av naturmark. Ytan omges av villabebyggelse. Vegetationen består av tät blandskog. Området innehåller även ett flertal De Geer- moräner. Genom området löper en upptrampad gångstig.

Värden

Upplevelse: Naturlek, grön oas och promenad.

Ekologiska: Den täta vegetationen i samband med omgivande villatomter gör att områdena har värde som lokala spridningszoner.

Analys

Området utgör en grönskande oas mellan villaträdgårdarna. Området används till promenad och naturlek. Ytan har ett dolt och skyddat läge i bebyggelsen men en god kontakt med intilliggande bebyggelse. Passagerna är smala och kan vara svåra att hitta till. De Geer- moränen har vetenskapligt och pedagogiskt värde.

Trygghet: Belysning finns närmast intilliggande gator. Området har ett dolt läge.

Tillgänglighet: Områdena ligger något svårtillgängligt och den täta vegetationen gör att området antagligen mest används av boende i närområdet. Området ligger svårtillgängligt mellan villatomter och har otydliga entréer.

Mål

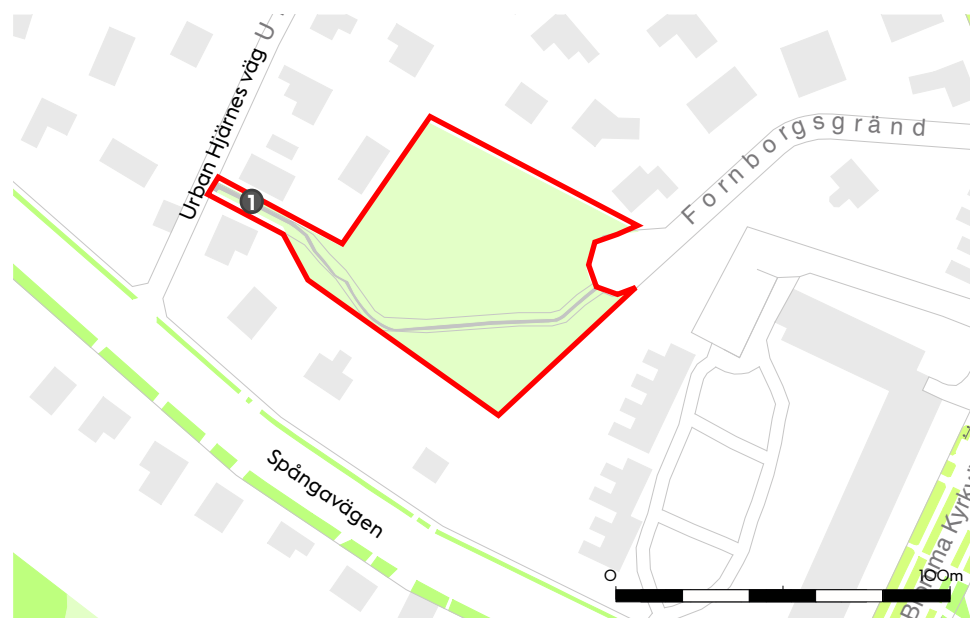
Bevara områdets naturkaraktär och förbättra tillgängligheten.

Strategi

Öka gallringen för att öppna upp och tydliggöra områdets entréer och passage. Se över möjligheten att sätta upp informationsskylt om De Geer- moränerna.

Gångstig som omges av tät vegetation och naturstenar.

1. Smal entré vid Urban Hjärnes väg.

3. Naturmark Terserusvägen

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0.3 ha

Innehåll: Mellan Spångavägen och Terserusvägen finns ett mindre område som utgörs av naturmark. Ytan omges av villabebyggelse. Vegetationen består av tät blandskog. Genom området löper en upptrampad gångstig. I områdets mellersta del finns en trappa av natursten.

Värden

Upplevelse: Naturlek, grön oas och promenad.

Ekologiska: Den täta vegetationen i samband med omgivande villatomter gör att områdena har värde som lokala spridningszoner.

Analys

Området utgör en grönskande oas mellan villaträdgårdarna. Området används till promenad och naturlek. Ytan har ett dolt och skyddat läge i bebyggelsen men en god kontakt med intilliggande bebyggelse. Passagerna är smala och området kan vara svåra att hitta till.

Trygghet: Belysning finns närmast intilliggande gator. Området har ett dolt läge.

Tillgänglighet: Området har otydliga entréer, ligger något svårtillgängligt och den täta vegetationen gör att det antagligen mest används av boende i närområdet.

Mål

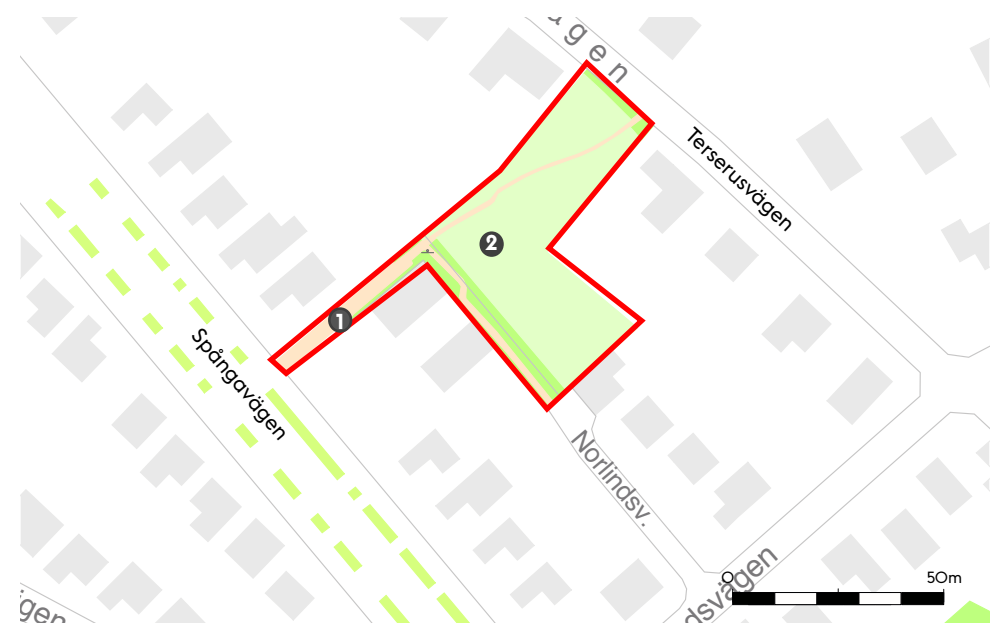
Bevara områdets naturkaraktär och förbättra tillgängligheten.

Strategi

Öka gallringen för att öppna upp och tydliggöra områdets entréer och passage.

Trappor i natursten.

1. Smal passage mot Spångavägen, 2. Trappor i natursten.

4. Förgårdsmark & impediment Bromma kyrka

Historik

Stadsdelen är starkt präglad av sin villabebyggelse som tillkom från 1900-talets början och framåt på initiativ av föreningarna Bromma Villastad och Bromma trädgårdar. Syftet var att skapa egna hem åt församlingsmedlemmar och att bevara lantligheten omkring Bromma kyrka. Karaktären har dock förändrats starkt genom att många tomter gradvis styckats av och bebyggts med nya villor.

Beskrivning

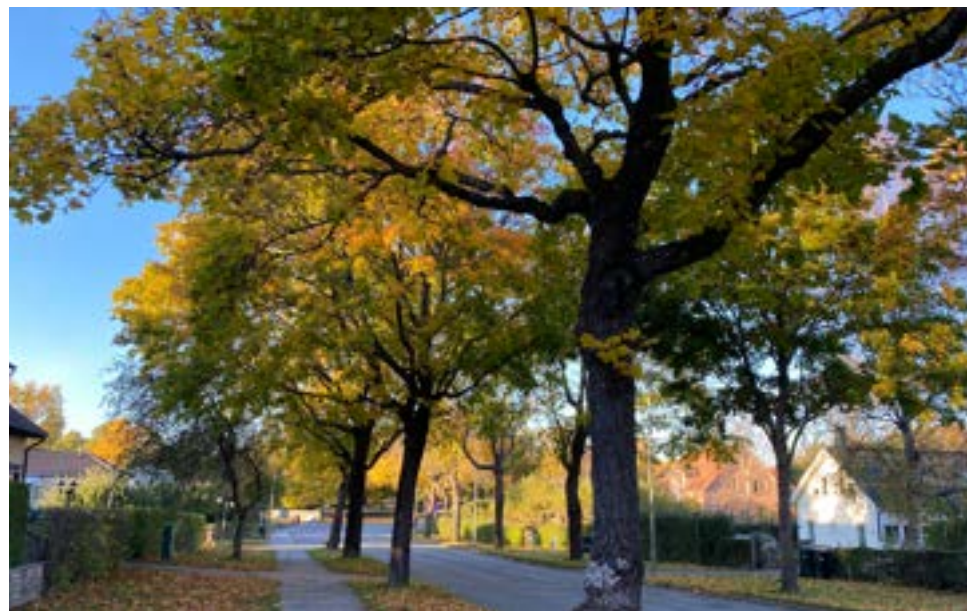
Parktyp: Annan grönyta

Karaktär och storlek: Parkgata och grönskande gaturum

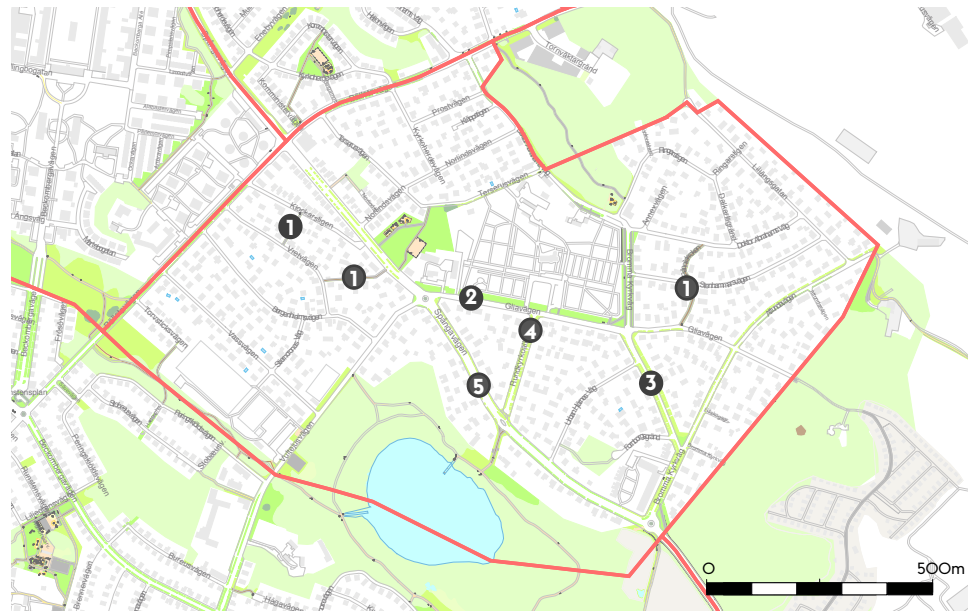
Innehåll: Många av gatorna i Bromma kyrka har vältilltagen förgårdsmark, med gräsytor och alléer, vilket gör att gatorna i området uppfattas som gröna. Största delen av vegetationen i vägmiljön består av gräsytor och äldre alléträd. Längs Spångavägen, Rundkyrkoallén och Gliavägen utgörs träden av lindar. Längs Bromma kyrkväg utgörs träden av lönnar. Längs Vultejusvägen finns gräsytor, björkar och inslag av naturmark. Längs Spångavägen finns även två mindre rondeller och ett antal parksoffor. Inom området finns tre passager som utgörs av smala gångvägar som löper mellan villaträdgårdar. Dessa löper mellan Klockarstigen- Vretvägen, Vretvägen- Spångavägen samt Rännilskroken som löper mellan Gliavägen- Doktor Abrahams väg via Stenhammarsvägen. Gångvägen längs Rännilskroken har belysning.

Analys

Alléerna och den grönskande förgårdsmarken är karakteristiska element för området. Ytorna och vegetationen tydliggör gaturummet och sätter stor prägel på det offentliga rummet. Träden ger volym och karaktär till gatorna samtidigt som de bidrar med skugga. Alléerna är identitetsskapande och utgör visuella gröna inslag i vägmiljöerna. Tillsammans med villorna bidrar förgårdsmarken till att ge gatorna tydliga egna karaktärer. Alléerna är även värdefulla för insekter och fåglar och fungerar som ekologiska spridningszoner. Ytorna fungerar som en övergångszon mellan den offentliga och privata miljön. De fungerar även som en plats för möten mellan de boende. Passagerna utgör trivsamma promenadvägar som bidrar till en grönskande och småskalig karaktär.

Lönnar längs Bromma kyrkväg.

1. Smala passager, Alléer längs Spångavägen 2. Gliavägen, 3. Bromma kyrkväg, 4. Rundkyrkoallén, 5. Spångavägen.

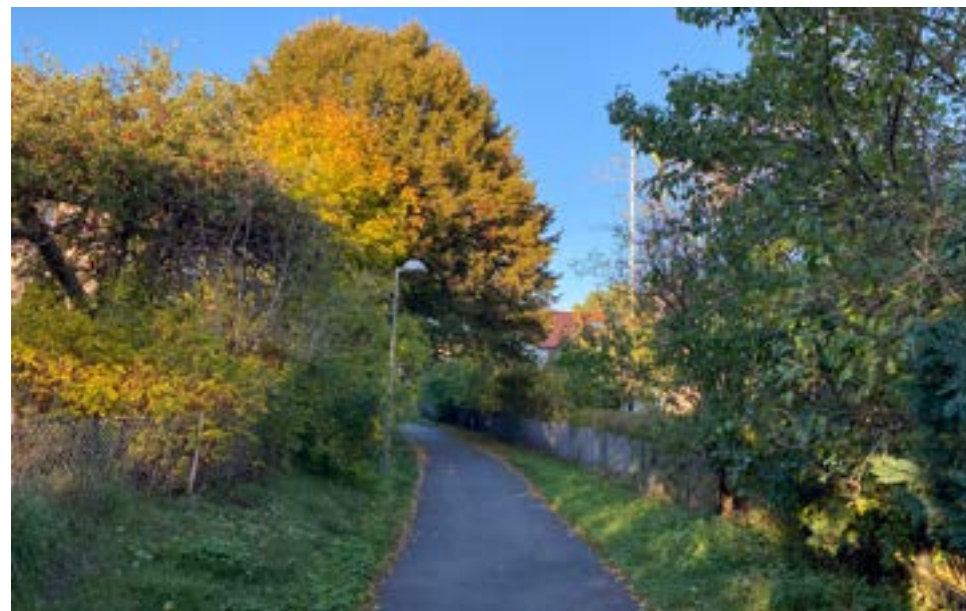
Mål

Bevara nuvarande karaktär, värna om siktlinjer samt vårda och förnygra träd och alléer vid behov.

Strategi

Förgårdsmarkens rumsbildande och kulturhistoriska värden bevaras. Värna om siktlinjer genom löpande beskärning av träd och buskar i korsningar samt mellan gator och gångbanor.

Trädbeståndet vårdas och förnygras vid behov. Detta sker genom långsiktig förvaltning av träd och alléer så att gatornas olika karaktärer bevaras även då gamla träd behövs bytas ut. Värna om och underhåll variationen av träddarter och se över möjligheten att upprätta ett trädvårdsprogram.

Gångväg med belysning längs Rännilskroken.

Lindar längs Spångavägen.

Eneby

Eneby

Beskrivning

Eneby har lång historisk bakgrund med flera kulturhistoriska spår. Fornlämningar har funnits daterade till yngre järnålder och omnämns i skrift redan år 1347. Enebyområdet var tidigare en jordbruksbygd. En mindre herrgård uppfördes under 1700- talet, vars mark senare styckades av till villatomter i början på 1900- talet. Delar av ägorna såldes till Sunbyberg som anlade ett antal verksamheter i området. Verksamheterna upphörde år 1938 när en generell stadsplan upprättades. Resterande byggnader av Enebys gård revs på 1960- talet. Bebyggelsen i Eneby består främst av småstugor lokaliserade kring raka cul-de-sacs gator (återvändsgator) mellan de största höjddpartierna. Husen som byggdes mot slutet av 30- talet har större ytor än de tidigaste småstugorna. Grönstrukturillgången är god i området. Främst bestående av informell grönstruktur i form av trädgårdar men även en centralt belägen kvarterspark kallad Enebyskogen.

Antal invånare: 897

Yta: ca 41 ha

Terräng: Kuperat

Platser

Stor tidstypisk park

1. Sundby friområde mellersta

Kvarterspark

2. Plommonet

3. Eneby lekplats

Bostadsnära natur

4. Naturområde söder om Sundby friområde

Park- och naturstråk

5. Enebyskogen

Parkgata och grönskande gaturum

6. Förgårdsmark & impediment Eneby*

* Endast färgmarkering, saknar numrering i karta

1. Sundby friområde mellersta

Beskrivning

Parktyp: Stadsdelspark (tillsammans med Beckombergastråket och annan del av Nälstastråket)

Karaktär och storlek: Stor tidstypisk park, 8.3 ha

Innehåll: Mellersta Sundby friområde är ett park- och naturstråk på totalt cirka 3 km som löper utmed en dalgång längs vattendraget Nälstaån. Stråket har kopplingar vidare till Hässelby- Vällingby och mot Bällsta. Strax norr om området finns en lekplats belägen utanför stadsdelsområdesgränsen. Området omges mestadels av bebyggelse av villor och flerfamiljshus. Parken består av öppna gräsytor med inslag av mindre öar med buskar och trädområden. Genom gräsytor löper asfalterade gång- och cykelvägar med belysning. Närmast ån finns ett flertal mindre broar och bryggor i trä. Ån kantas av gräs, vass och träd som ek och hägg. I områdets mellersta och östra del breder ån ut sig i två mindre dammar. Längs med gångvägarna och vattendraget finns ett flertal parksoffor. I områdets utkant närmast bebyggelsen finns naturmarkspartier. Mot Doktor Abrahams väg i söder finns ett kuperat område med naturmark som domineras av lövskog, till stor del naverlönn. I områdets västra del finns en klippt gräsyta med två mindre fotbollsmål. I områdets östra del finns odlingslotter. Del av området utgör hundrastområde.

Värden

Upplevelse: Promenad, evenemang, bollek, grön oas, rofylldhet, naturlek, sitta i solen och picknick/solbad.

Ekologiska: Området är del av en större sammanhängande grönsstruktur från Kyrksjölöten. Nälstaån med dammar är viktiga för fåglar och vattendjur.

Analys

Mellersta Sundby friområde är ett storslaget parkrum med funktion som ett längre sammanhängande grönsstråk med kopplingar i norr och söder. Området utgör en viktig grön lunga för stadsdelen. Den öppna gräsytan är ett karakteristiskt och värdefullt inslag i omgivningen och inbjuder till flexibla aktiviteter och spontanidrott. Invid dammarna finns utblick och vattenkontakt. Dungar av träd, buskar och naturmark bidrar till rumsligheten och skapar variation. Området används framförallt till rekreation och promenad, men innehåller få funktioner i

Träbrygga med utblick mot damm.

1. Damm med träbrygga, 2. Lekplats i anslutning till parken, 3. Odlingslotter, 4. Fotbollsmål, 5. Naturmark med lövskog.

övrigt. Parken har ett svagt samband mot omgivande bebyggelse och innehåller få entréer i nord-sydlig riktning. Likaså saknas ett tydligt sammanhängande gång- och cykelstråk längs andra delar av vattendraget Nälstaån.

Trygghet: Parken har en öppen karaktär och en god kontakt med omgivande bebyggelse. Belysning finns längs gångvägarna.

Tillgänglighet: Området är mestadels flackt. Gångvägen är bred och asfalterad.

Mål

Bevaras som storslaget öppet parkrum med stärkta grönbå samband och fler rekreativa värden.

Strategi

Utveckla fler gröna gångvägar för promenader och koppling i nord-sydlig riktning. Se över möjligheten att föra in fler aktiviteter, målpunkter och vistelsezoner, till exempel ett utegym. Ersätt vissa stora gräsytor med genomtänkt placerade ängsytor för att gynna den biologiska mångfalden. Se över vegetationssuccessionen och möjligheter till att skapa nya vegetationsöar i den västra delen. Rusta upp och tillför sittplatser och skräpkorgar. Genom ekologiska åtgärder, enligt rapporten Biotopvård i Bällstaån och Nälsta bäck (Ekologigruppen 2016), föreslås att Nälstaån omvandlas till ett vattendrag med fria fiskvägar och god förbindelse för vattenlevande organismer. Inom denna sträcka föreslås att anlägga tre övervintringslokaler för groddjur samt att åtgärda vandringshinder närmast Spångavägen. Även fler fisk fria groddammar behövs.

Asfalterad gång- och cykelväg med belysning.

Träbro över dike.

2. Plommonet

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.1 ha

Innehåll: Parken är av en mindre kvarterspark belägen på ömse sidor av Plommonvägen. Parken omges av villabebyggelse. Den norra delen gränsar till ett skogsbryn inom Sundby friområde inom Bällsta och består av en öppen gräsyta med en mindre lekplats kallad Plommonet. Lekutrustningen består av sandlåda, lekhus, gungdjur och rutschkana belägna på en yta av stridsand. Intill lekplatsen finns två parksoffor. Gräsytan omges av häckar av syrén och häckkaragan längs villaträdgårdarna. Den södra delen ansluter till Jordgubbsvägen och består av en öppen gräsyta och en slänt med skogsklädd naturmark. Genom ytan löper en smal gångväg i grus med trappor i de sluttande partierna.

Värden

Upplevelse: Promenad, bollek, grön oas och lekplats.

Ekologiska: Blommande- och fruktbärande buskar gynnar insekter och fåglar.

Analys

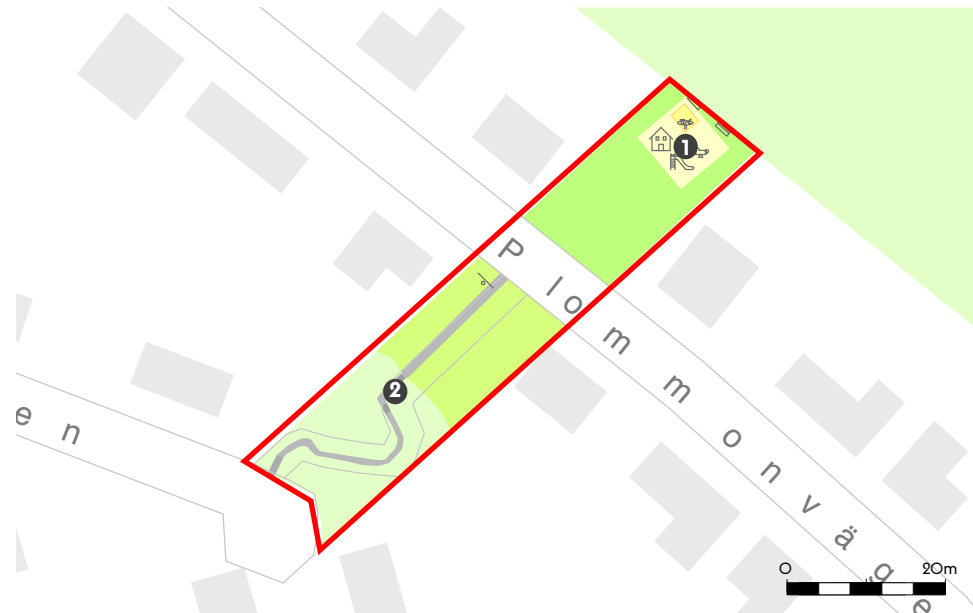
Parken är ett grönt inslag i området. Vegetationen skapar rumslighet och ramar in parken. Den öppna gräsytan möjliggör flexibla aktiviteter, bollek och spontanidrott. Södra delen fungerar som en passage mellan Plommonvägen och bebyggelsen i söder. Inom naturmarken finns spår av naturlek. Entré och upptrampad gångstig in i naturmarken saknas.

Trygghet: Parken har en öppen karaktär och en god kontakt med omgivande bebyggelse. Belysning finns längs gatan som löper genom parkens mitt, men saknas i övrigt.

Tillgänglighet: Området är mestadels flackt. Från Plommonvägen ligger lekplatsen på andra sidan av en liten gräsyta utan stigar. Gångväg till lekplatsen saknas. Gångvägen och trapporna i den södra delen löper över kuperad terräng men alternativ finns. Trapporna har räcke, men saknar barnvagnsramp.

Lekplats belägen i skogsbrynet.

1. Lekplats, 2. Trappor.

Mål

Plommonet utvecklas till en inbjudande och mer tillgänglig kvarterspark.

Strategi

Utveckla parkens gångväg mellan Jordgubbsvägen i väster vidare ut i intilliggande naturområde i öster.

Lekplats med underlag av stridsand.

Trappa i granit som löper genom naturmark.

3. Eneby lekplats

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.4 ha

Innehåll: Parken är en kvarterspark belägen mellan Kyrkoherdevägen och Kommunistervägen i ett kvarter med villabebyggelse. Parken består av en öppen gräsyta, en bollplan och en lekplats. På gräsytan finns inslag av högvuxna lindar och buskar. Genom gräsytan löper en gångväg i grus med belysning och parksoffor. Närmast Kommunistervägen utgörs parken av en smal passage där gångvägen omges av buskage. Lekutrustningen består av gungor, gungdjur, sandlåda och en lekställning med rutschkana. Underlaget består av stridsand och gummiastfalt. Hela ytan är omgärdad av ett staket som i sin tur är omgivet av syren- och trybuskage. Intill staketet finns parksoffor. Bollplanen är belägen intill lekplatsen, är inhägnad av ett högt nätstängsel och utgörs av grus. På bollplanen finns fotbollsmål och belysningsmast.

Värden

Upplevelse: Bollspel, promenad, grön oas, picknick/solbad och lekplats.

Analys

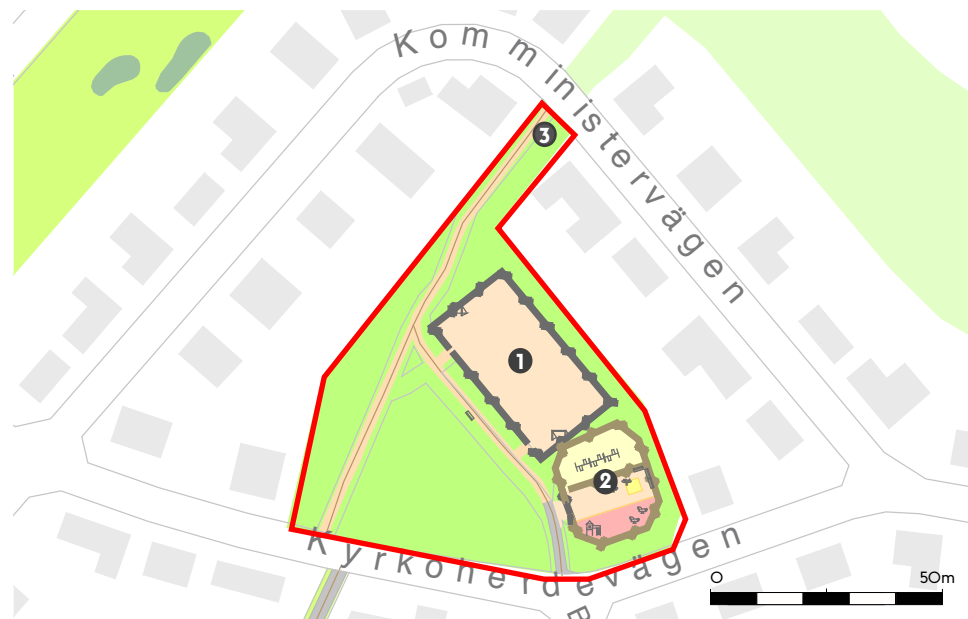
Parken är en samlings- och mötesplats med många funktioner. Den öppna gräsytan är ett karakteristiskt och värdefullt inslag i omgivningen och inbjuder till spontanidrott och flexibla aktiviteter. De högvuxna lövträden är karakteristiska, bidrar till rumsligheten och erbjuder skugga. Inom området finns bland annat buskar som gynnar fågellivet. Buskarna invid lekplatsen används för lek. Gångvägen fungerar som passage mellan bostadsområdena i öster och Spångavägen i väster. Via Kommunistervägen ansluter gångvägen till Enebyskogen i norr. Intrycket dras ner av ytmaterial, vegetation och utrustning som är i något slitet skick. Ytan med gummiastfalt är nedsänkt vilket medför att grus, löv och stående regnvatten lätt samlas på den.

Trygghet: Parken har en öppen karaktär, en god kontakt med omgivningen och ett centralt läge i Eneby. Belysning finns längs gångvägarna.

Tillgänglighet: Parken är mestadels flack. Gångvägarna består av hårt packat grus.

Öppen gräsyta med inslag av högvuxna lindar och buskar.

1. Bollplan, 2. Lekplats, 3. Koppling till Enebyskogen.

Mål

Eneby lekplats utvecklas till en multifunktionell kvarterspark som inbjuder till lek, aktivitet och rekreation i en grönskande miljö med en öppen gräsyta som omges av lövträd och buskar.

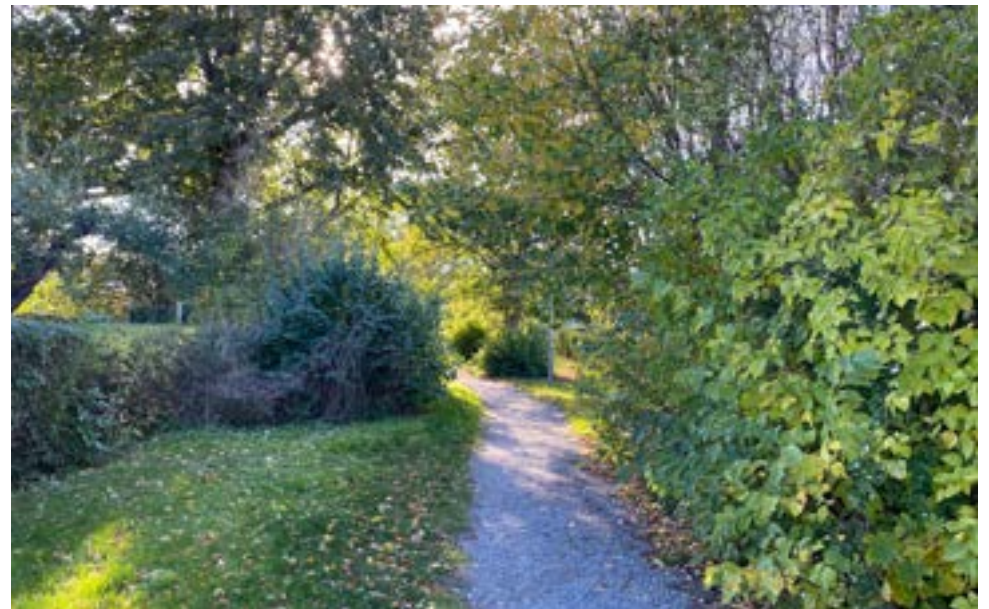
Strategi

Förbättra intrycket genom att öka skötselintensiteten. Se över möjligheten att utveckla parken genom att rusta upp lekytan och bollplanen.

Lekytan kan utvecklas utifrån ett platsanpassat tema och potentiellt bidra till att lyfta hela parkens identitet. Se över möjligheten att öppna upp och integrera lekytorna med resterande delar av parken.

Lekplats med klätterställning och gungdjur.

Grusad gångväg som omges av buskar.

4. Naturområde söder om Sundby friområde

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 2 ha

Innehåll: Mellan Enebyskogen och Sundby friområde, finns ett mindre område som utgörs av naturmark. Området gränsar till Spångavägen och omges av villabebyggelse. Naturmarken är kuperad och mestadels skogsklädd med inslag av öppna gräsytor och berg i dagen. Områdets östra del utgörs av en smal kil som ansluter till Enebyskogen. Längst i öster finns en mindre höjd som korsas av en upptrampad gångstig mot Mullbärsvägen. På andra sidan om Mullbärsvägen finns en öppen gräsyta och buskar. Närmast Spångavägen finns en skogsklädd höjd med tallar, kala klippställar och naturstenar. Närmast Kyrkoherdevägen i söder finns en öppen och plan gräsyta som kantas av en gång- och cykelväg och en rad nyplanterade lönnar.

Värden

Upplevelse: Promenad, grön oas, naturlek och utsikt.

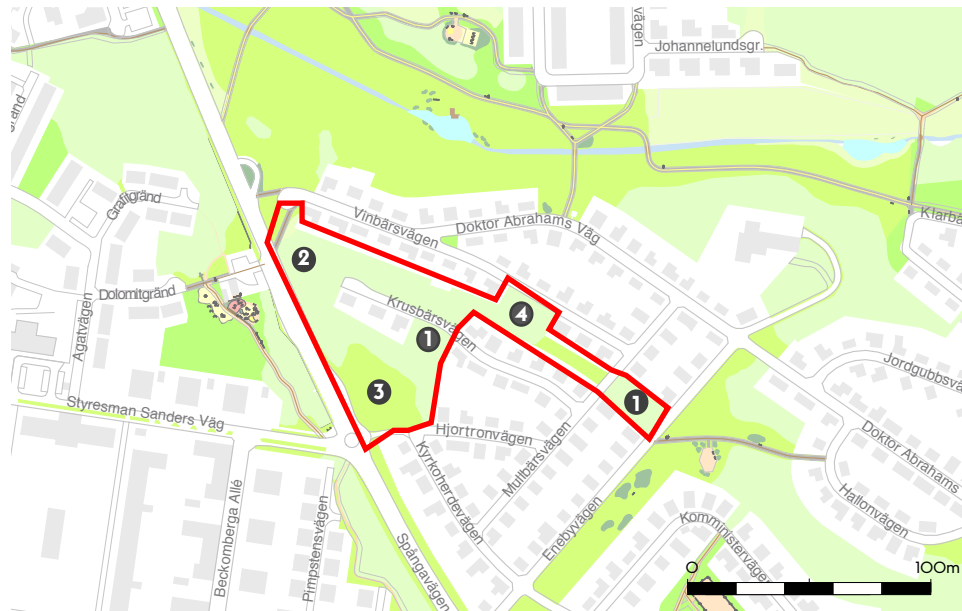
Kulturhistoriska: Totalt 6 registrerade fornlämningar koncentrerade inom två områden. I områdets östra del finns hög L2013:1892 (Bromma 53:1), stensättning L2013:1203 (Bromma 53:2) samt fornlämningsliknande lämning L2013:1204 (Bromma 53:3), I områdets mellersta del finns stensättning L2013:1205 (Bromma 54:1), stensättning L2013:1878 (Bromma 54:2) samt Ristning, medeltid/historisk tid L2013:1805 (Bromma 54:3).

Analys

Området utgör en grön koppling mellan Enebyskogen och Sundby friområde. Området erbjuder utsikt, promenad och bostadsnära natur. Från höjden i områdets västra del finns utblick mot omgivande bebyggelse och Nälstastråket. Området är bullerpåverkat av trafiken längs Spångavägen. Vegetation inom passagen i områdets östra del gör att det inte går att ta sig fram.

Utblick mot Sundby friområde i områdets västra del.

1. Fornlämning, 2. Utsikt, 3. Öppen gräsyta, 4. Kuperad terräng.

Trygghet: Vissa delar av området består av bostadsnära, smala passager och öppna gräsytor med god kontakt med omgivningen. Andra delar består av naturmark med kuperade och täta partier. Belysning finns längs vägarna intill.

Tillgänglighet: Området innehåller kuperade partier och innehåller endast upptrampade gångstigar. Gång- och cykelvägen i områdets södra del löper över ett flackt parti, är bred och asfalterad. Sittmöjligheter saknas.

Öppen gräsyta intill Spångavägen.

Mål

Bevarad naturmarkskaraktär med utvecklad gångväg som tydliggör förbindelsen mellan Enebyskogen och Sundby friområde.

Strategi

Fortsatt löpande gallring som syftar till att vårda och förstärka de befintliga naturtyperna. Förtydliga den gröna kopplingen mellan Enebyskogen och Sundby friområde genom att utreda om det går att anlägga en gångstig. Fortsatt löpande slyröjning kring fornlämningar och se över möjligheten att sätta upp informationsskyltar. Se över möjligheten att komplettera med parksoffor för att förbättra tillgängligheten i strategiska lägen, som vid gräsytan eller utsiktsplatsen.

Koppling mot Enebyskogen i områdets östra del.

5. Enebyskogen

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 2.5 ha

Innehåll: Enebyskogen är ett park- och naturområde som omges av villabebyggelse. Områdets västra del löper längs Enebyvägen och består av ett parkliknande område. Inom ytan finns en öppen gräsyta med inslag av örter med trädplanteringar av stora körsbärsträd och buskträd. Områdets östra del består av naturmark som domineras av hållmarkskog, med en del tät vegetation i brynområdena och inslag av berg i dagen. Genom naturmarken löper en upptrampad gångstig. Mellan parken och skogen finns en asfalterad gångväg med belysning. I gränsen finns även ett område med fornlämningar och en informationsskylt. Intill brynzonen finns även fotbollsmål och parksoffor.

Värden

Upplevelse: Promenad, bollek, grön oas, rofylldhet, sitta i solen, picknick/solbad och naturlek.

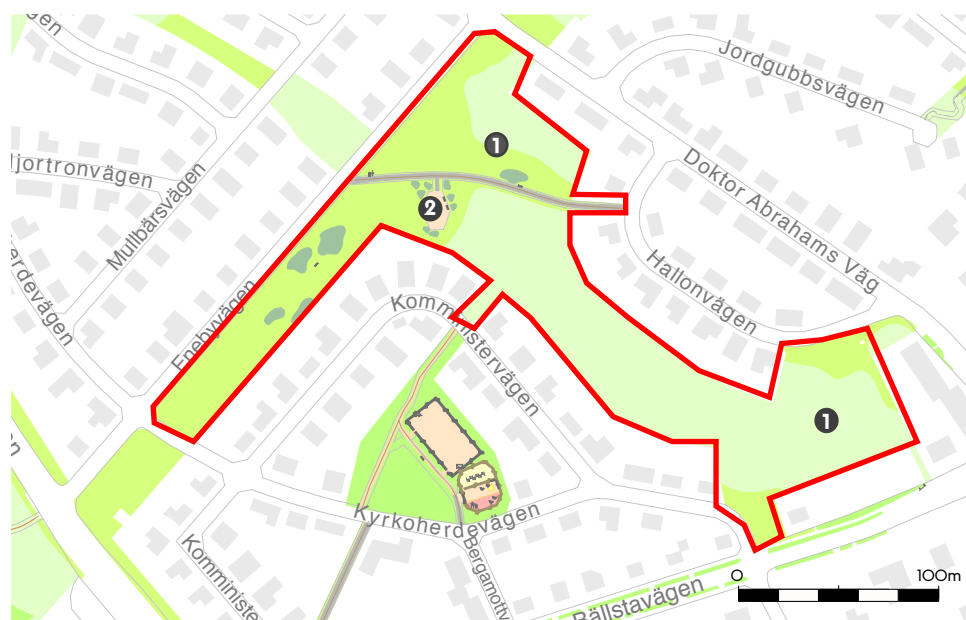
Kulturhistoriska: Totalt fyra registrerade fornlämningar. Tre av dessa är belägna i områdets västra del; Gravfält bestående av 16 fornlämningar L2013:1275 (Bromma 52:1), härd L2019:1154 (saknar tidigare RAÄ- beteckning) och färdväg L2019:1816 (saknar tidigare RAÄ- beteckning). En av dessa är belägen i områdets östra del; Gravfält bestående av 20 fornlämningar L2013:1847 (Bromma 47:1).

Analys

Enebyskogen är välbesökt och rikt på upplevelsevärden. Den öppna gräsytan är ett karakteristiskt och värdefullt inslag i omgivningen och inbjuder till spontanidrott och flexibla aktiviteter. De högvuxna träden är karakteristiska, bidrar till rumsligheten och erbjuder skugga. Inom området finns bland annat buskar som gynnar fågellivet. Variationen mellan park och skog erbjuder många möjligheter för alla generationer att vistas här. Området verkar främst användas till promenad. Området verkar även användas som ett utflyktsmål för förskolor i närområdet. Inom naturmarken finns flera spår av naturlek. Fornlämningarna ger platsen en historisk förankring. Naturmarken och buskarna gynnar fåglar och bidrar till biologisk mångfald. I söder ansluter området till Eneby lekplats.

Upptrampad gångstig i naturmark med hållmarkskog.

1. Fornlämning, 2. Sittplats.

Trygghet: Parkdelen har en öppen karaktär med en god kontakt med omgivningen. Belysning finns längs gångvägen och intilliggande gator.
Tillgänglighet: Parken är mestadels flack. Gångvägen är bred och asfalterad. Inom naturmarken finns endast upptrampade gångstigar.

Öppen gräsyta med trädplanteringar.

Mål

Enebyskogens inbjudande skogs- och parkkaraktär med kulturhistoriska värden bevaras.

Strategi

Fortsatt löpande gallring som syftar till att vårda och förstärka de befintliga naturtyperna. Fortsatt löpande slyröjning kring fornlämningar. Se över möjligheten att komplettera med fler sitt- och rastplatser.

Upptrampad gångstig genom naturmark med lövskog.

6. Förgårdsmark & impediment Eneby

Historik

Eneby är tidigare jordbruksbygd med gamla anor som är rikt på fornlämningar. Terrängen i området är kuperad med en blandning av raka huvudgator och svängda bostadsgator. Uppvuxna villaträdgårdar och mindre naturkvartersparkar bäddar in området i grönska. Bebyggelsen består till största delen av småstugor, byggda i fastighetskontorets småstugebyrås regi. De vanligaste typhusen mot slutet av 30-talet har lite större yta än de tidigare småstugorna och mot Bällstavägen finns även typhus i två våningar.

Beskrivning

Parktyp: Annan grönyta

Karaktär och storlek: Parkgata och grönskande gaturum

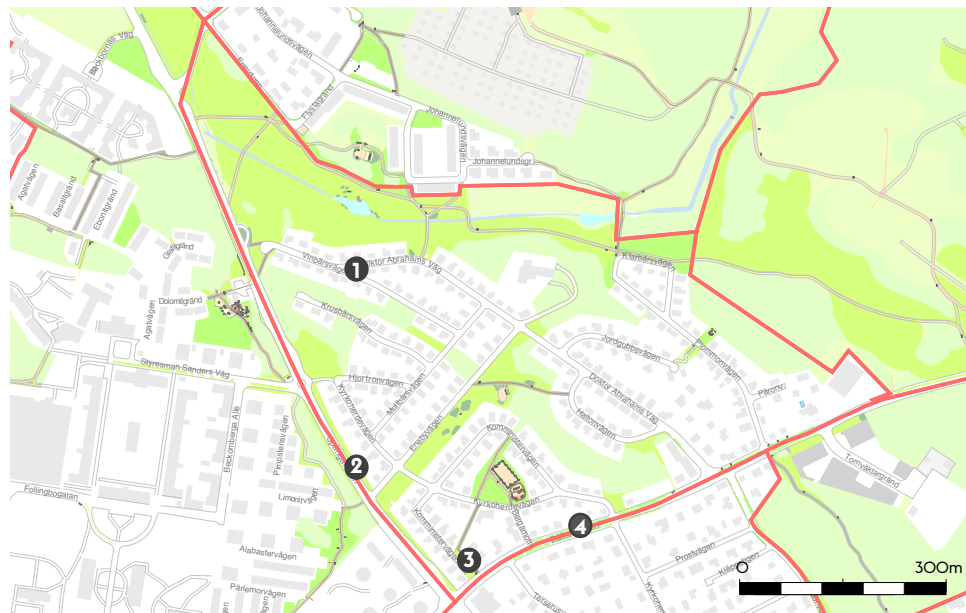
Innehåll: Där Doktor Abrahams väg möter Vinbärsvägen finns en mindre yta med högt gräs som kantas av en asfalterad gångväg intill trädgården. Inom området kantas stora delar av Spångavägen av ett högt bullerplank. Utmed dessa finns smala klippta gräsytor med rader av lövträd. Vid Kommunistervägen finns en smal passage som leder till Eneby lekplats via Kyrkoherdevägen. Passagen utgörs av en smal och asfalterad gång- och cykelväg med belysning. Närmast Bällstavägen finns en mindre gräsyta med träd och buskar. Längs Bällstavägen finns rader av oxlar.

Analys

Grönytorna och vegetationen tydliggör gaturummet och sätter stor prägel på det offentliga rummet. Gatuträden ger volym och karaktär till gatorna samtidigt som de bidrar med skugga. De öppna gräsytorerna håller viktiga siktlinjer öppna och släpper in ljus i gaturummet. Tillsammans med villorna bidrar gatuträden till att ge gatorna tydliga egna karaktärer.

Gatuträd längs Spångavägen.

1. Grönytor vid Doktor Abrahams väg - Vinbärsvägen, 2. Spångavägen, 3. Kommunistervägen, 4. Bällstavägen.

Mål

Bevara förgårdsmarken och dess karaktär som grön gatumiljö som knyter an till stadsdelens övriga grönstruktur.

Strategi

Värna om siktlinjer genom löpande beskärning av träd och buskar i korsningar samt mellan gator och gångbanor. Trädbeståndet vårdas och förnygras vid behov. Detta sker genom långsiktig förvaltning av träd och alléer så att gatornas olika karaktärer bevaras även då gamla träd behövs bytas ut. Värna om och underhåll variationen av trädarter och se över möjligheten att upprätta ett trädvårdsprogram.

Trädplanteringar mot Beckomberga längs Spångavägen.

Refug med träd- och buskplantering längs Spångavägen.

Nockebyhov

Nockebyhov

Beskrivning

Nockebyhovs äldsta bebyggelse är från 1700- talet och tillhörde Åkeshovs gård. Färjetrafiken till Lovön låg vid det nuvarande Ängbybadet ända fram till år 1689. Nockebyhov har en stark sluttning ned mot Mälaren där ett fåtal sommarbostäder som byggdes på 1910- talet står kvar. Dessa utgör en kulturhistorisk intressant helhetsmiljö enligt stadsmuseet. Den så kallade Ryssmuren som enligt sägen sägs byggts av ryska krigsfångar löper genom områdets skog och öppna fält. Nockebyhov karaktäriseras av stor andel grönska och kontakt med vatten. Centralt ligger naturreservatet Judarskogen tillsammans med sjön Judarn. Bebyggelsen i Nockebyhov har underordnats landskapet och naturvärdena har varit prioriterade. Bostadsbebyggelsen är i varierad form, men typisk för svensk arkitektur under 1950- talet.

Antal invånare: 3203

Yta: ca 140 ha

Terräng: Kuperat

Platser

Kvarterspark

1. Nockebyfältet
2. Rimiparken
3. Åkeshovs arboretum
4. Lekplats vid Nockebyfältet
5. Park vid Ryssmursvägen

Kaj- och strandpark

6. Gubbkärrskogen
7. Ängbybadet

Större natur- och friluftsområde

8. Judarskogens naturreservat

Bostadsnära natur

9. Gubbkärrsvägen, nedre delen av Ferievägen
10. Grönyta vid övre delen av Ferievägen, Tyska bottens väg och Mälarblick
11. Grönytor vid Tältgatan, Gubbkärrsvägen & Cere-monivägen
12. Grönyta vid Kvarnstugvägen

Parkgata och grönskande gaturum

13. Förgårdsmark & impediment Nockebyhov*

* Endast färgmarkering, saknar numrering i karta

0 250 m
Skala 1: 9000 (A4)

1. Nockebyfältet

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 3.8 ha

Innehåll: Nockebyfältet är beläget mellan Gustav III:s väg och Drottningholmsvägen och består av öppna ytor med äng och klippt gräs. På andra sidan om vägen i söder gränsar området till Nockebyskogen. Över fältet löper två asfalterade gångvägar. På gräsytan finns några fotbollsmål och en frisbee-korg. Nedanför Gustav III:s väg finns dungar av asp, björk, ek och buskar. Trappor förbinder Gustav III:s väg med Framnäsvägen och Österåsvägen.

Värden

Upplevelse: Bollek, grön oas, picknick/solbad, promenad och sitta i solen.

Ekologiska värden: Ingår i spridningszon inom ESBO samt i habitatnätverk för groddjur och eklevande arter. Värdefulla ekmiljöer i östra delen.

Analys

Området är värdefullt som friluftsområde tack vare sina relativt plana öppna gräsytor som inbjuder till bollek, flexibla aktiviteter och spontanidrott. Området är bullerpåverkat från Drottningholmsvägen. Ny bebyggelse vid Nockebyskogen innebär att antal besökare kan komma att öka. I kilen mellan Gustav III:s väg och Åkeshovsvägen byggs en tillfällig förskola om till en permanent.

Trygghet: Området är öppet med goda siktlinjer. Belysning saknas.

Tillgänglighet: Fältet innehåller få nivåskillnader. Gångvägarna är asfalterade.

Mål

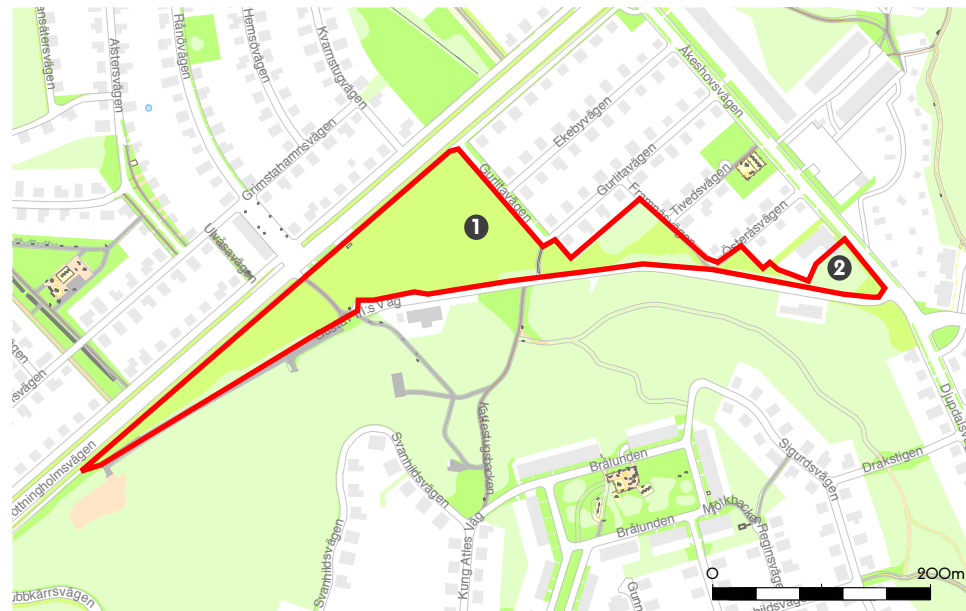
Nockebyfältet med varierande gräs- och ängsytor med grupper av träd och buskar bevaras.

Strategi

Röjning av buskage för att hålla öppen sikt mellan Gustav III:s väg och Nockebyfältet. Fler delar av de öppna ytorna kan slås som äng för att gynna den biologiska mångfalden, medan andra delar behöver klippas för att fungera som sportfält.

Bollplan och öppna ängsytor.

1. Öppna gräsytor med bollplan, 2. Förskola.

2. Rimiparken

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 1.4 ha

Innehåll: Rimiparken är en kvarterspark som omges av radhusbebyggelse i norr och Mälaren i söder. I sydväst avslutas parken under Nockebybron. I väster ansluter parken till Gubbkärrskogen och en strandpromenad. I parken finns flera äldre ädellövträd som ek och lönn och även solitärbuskar. Det finns också några täta dungar med träd och buskar. Entreér finns från flera håll. Genom parken löper flera asfalterade gångvägar som ansluter mellan flera entreér, parkens mitt och vidare mot vattnet. I parkens mitt ligger lekplatsen Ordensbrodern som nyligen är upprustad, år 2021. Lekutrustningen består bland annat av klätterlek och gungor. Vid lekplatsen finns betongmurar med sitttytor av trä samt sittgrupper med parkstolar och bord.

Värden

Upplevelse: Grön oas, lekplats, naturlek, picknick/solbad, promenad, utsikt, skridsko, vattenkontakt och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i spridningszon inom ESBO och i habitatnätverk för barrskogsfåglar, eklevande insekter och groddjur. I parken finns större ekar som är livsmiljöer för insekter och buskage som gynnar fåglar.

Kulturhistoriska: Radhusen längs Rastvägen från 1950- talet är blåklassade av Stads museet vilket innebär ”att bebyggelsen bedöms ha synnerligen höga kulturhistoriska värden”.

Analys

Parken har en tydlig rumslighet som skapas av radhusen, vegetationen och brostöden. Det södervända läget är värdefullt och ger möjlighet till fina utblickar över vattnet. Den nybyggda lekplatsen med en mängd olika lekutrustning och många sittmöjligheter gör att parken är en attraktiv målpunkt i södra Nockebyhov och en målpunkt för den som rör sig på strandpromenaden. I parken finns några täta dungar där ädellövträd som ek mår dåligt i den täta busk- och slyvegetationen som omger dem. Under Nockebybron finns sittplatser med utsikt över vattnet. Miljön under bron är i övrigt tråkig med odefinierade ytor av gräs- och grusytor som går i varandra. Anslutningen västerut mot strandpromenaden

Radhusen vid Rastvägen och en solitär ek i parken.

1. Lekplats, 2. Sittplats under Nockebybron, 3. Anslutande gångväg mot strandpromenad.

i Gubbkärrskogen är mer av en grusad stig och kopplingen är otydlig. Parken är bullerstörd från trafiken på bron. Radhusen har inga privata trädgårdar utan parken upplevs gå ända fram till fasad.

Trygghet: Området är öppet med en god kontakt med intilliggande bostäder. Belysning finns längs gångvägarna.

Tillgänglighet: Parken är flack. Gångvägarna är asfalterade.

Parkstolar och bord vid lekplatsen.

Mål

Rimiparken bevaras som en inbjudande kvarterspark med en variation av aktiviteter för alla åldrar. Parkens gröna koppling till strandpromenaden västerut förstärks.

Strategi

Kontinuerlig röjning av buskage vid stranden för att bevara utblickarna mot vattnet och röjning av dungarna för att de inte ska bli för täta kring ekar och andra ädellövträd. Se över möjligheten att bredda och eventuellt asfaltera gångvägen mot Gubbkärrsskogen för att göra den mer lättgången och med samma utformning som den övriga strandpromenaden. Området under bron skulle kunna utformas på ett mer tilltalande sätt, eventuellt för någon ungdomsaktivitet.

Täta dungar med ekar.

3. Åkeshovs arboretum

Historik

Parken anlades som ett arboretum under kulturhuvudstadsåret 1998 då ett 60-tal olika trädarter planterades och namngavs på skyltar.

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.8 ha

Innehåll: Åkeshovs arboretum är belägen intill Åkeshovs tunnelbanestation, Åkeshofs slott och entrén till Judarskogen. Parken innehåller en stor variation av trädarter samt perenn- och lökplanteringar inom olika delar som kallas barrskogen, lövskogen, körsbärslunden, boksalen, ängen och björkbrynet. Hela parken omges av en hagtornshäck. Genom parkens mitt löper en slingrande gångväg i betong som kantas av flera parksoffor. Parken utgör en pedagogisk mötesplats med informationsskyltar och sittmöjligheter. I parkens östra del finns en entréportik och i mellersta delen finns sittmöjligheter under tak.

Värden

Upplevelse: Blomprakt, grön oas, sitta i solen, picknick/solbad och promenad.

Ekologiska: Området ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar, eklevande insekter och groddjur. Variationen av trädarter och markskiktet är värdefulla som näringskälla och skydd för insekter och fåglar.

Analys

Den nyanlagda parken är en värdefull plats för promenera eller vila men även en unik plats som möjliggör att lära sig mer om träd och njuta av blomprakt. Området är bullerstört från Drottningholmsvägen.

Trygghet: Belysning finns längs gångvägen.

Tillgänglighet: Området är plant med en hårdgjord gångväg. Parksoffor finns.

Mål

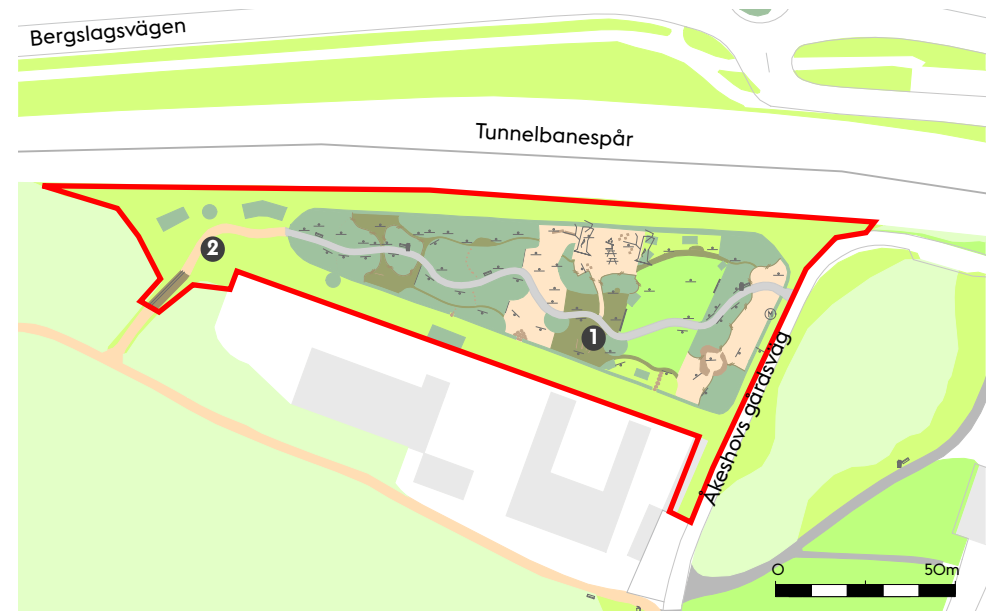
Åkeshovs arboretum bevaras som en inbjudande och grönskande oas och pedagogisk mötesplats.

Strategi

Löpande vård av parkens perennnytor ytor samt nya och äldre träd.

Slingrande central gångväg genom parken.

1. Entréportik, 2. Gångväg mot Judarskogen.

4. Lekplats vid Nockebyfältet

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.25 ha

Innehåll: Intill Åkeshovsvägen finns en mindre kvarterspark som omges av ett småhusområde. Parken är plan och består av klippta gräsytor och en inhägnad lekplats. Genom parken löper en asfalterad gångväg mellan Åkeshovsvägen och Tivedsvägen. Lekplatsen innehåller gungställning, klätterlek med rutschkana, en sandlåda och några parksoffor. På gräsytan står tre lindar av olika storlek.

Värden

Upplevelse: Bollek, grön oas, lekplats och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar, eklevande insekter och groddjur.

Analys

Parken är omsluten av trädgårdar med buskage på tre sidor och får därför en tydlig rumslighet, men det finns ingen avskärmning mot Åkeshovsvägen. Parken är en lekplats för kvarterets barn och för förskolan intill med lekutrustning och möjlighet till spontanlek på de plana gräsytor. Den skulle även kunna fylla en funktion som samlingsplats för andra åldersgrupper, men det saknas en inbjudande sittplats. Planteringen behöver förnyas med till exempel en rumsskapande plantering mot Åkeshovsvägen och lekbuskage.

Trygghet: Belysning finns längs gångvägen. Parken är öppen och översiktlig.

Tillgänglighet: Gångvägen är asfalterad. Lekplatsen består av stridsand.

Mål

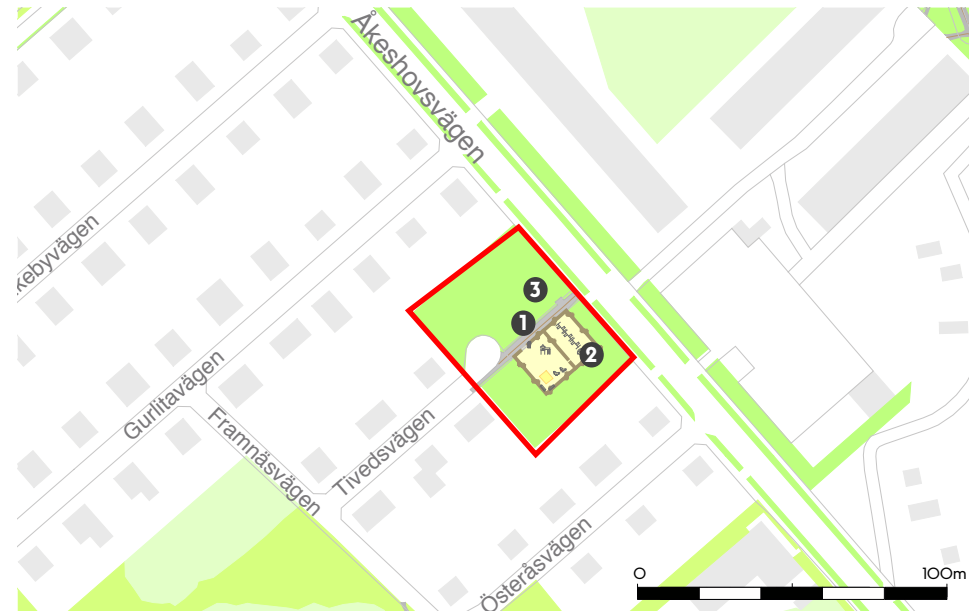
Utveckla lekplatsens vistelsevärden för barn och vuxna.

Strategi

Se över möjligheten att förnya parken med en ny sittplats, kompletterande planteringar och på sikt även upprustning och komplettering av lekutrustningen utifrån ett platsanpassat tema.

Lekplatsen med gunglek och till höger gräsyta och en rad lindar.

1. Gångväg, 2. Lekplats, 3. Gräsyta.

5. Park vid Ryssmursvägen

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 1.8 ha

Innehåll: Längs Ryssmursvägen finns en kvarterspark som omges av småhusområden med trähus uppförda på 1930-talet. Parken har två parallella gångvägar, den ena asfalterad och den andra grusad, som förbinder Drottningsholmsvägen med Skällnoravägen. Mellan de båda gångvägarna löper den så kallade Ryssmuren helt inbäddad i täta buskage av bland annat slån och hagtorn samt en del träd som björk. Inne i området öppnar sig parken i en triangulär yta där lekplatsen Kaffekannen ligger. Lekplatsen är nyligen upprustad, år 2021, och innehåller en hög rutschkana, gungor, gungbräda och sandlåda. I anslutning till lekplatsen finns en klippt gräsyta och ett antal södervända parksoffor. I en lågpunkt finns en damm för regnvatten med träbroar över. Flera solitärträd växer i parken, som en stor kastanj och en dunge med bokträd. Norr om småhustomterna på Skällnoravägen finns ett område med natur där det växer stora ekar och slånbuskage. En gångväg leder genom bebyggelsen ut till en gångväg längs Alstervägen som kantas av en allé av björkar.

Värden

Upplevelse: Grön oas, bollek, lekplats, naturlek, picknick/solbad, sitta i solen och promenad.

Ekologiska: Området ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar, eklevande insekter och groddjur. Buskagen i parken är viktiga för den biologiska mångfalden och som näringskälla och boplatser för insekter, fåglar och djur.

Kulturhistoriska: Fornlämning Hägnad L2013:1789 (Bromma 19:1). Genom parken går den så kallade Ryssmuren, en mur av granitblock som fortsätter vidare norrut genom Judarskogen. Det finns alternativa förklaringar till murens tillkomst, antingen byggdes muren på 1700-talet som inhägnad till boskapen på Åkeshovs säteri alternativt är den ett odlingsröse från 1800-talet.

Analys

Parken har ett skyddat läge omgiven av småhusens trädgårdar och avskild från trafik. Drottningsholmsvägen märks genom ett bakgrundsbuller. Parken är en mötesplats för boende i området och ett promenadstråk med förbindelse norrut

Grusad gångväg med en rad av körsbärsträd. Buskaget till vänster döljer "Ryssmuren".

1. Entré från Drottningholmsvägen, 2. Lekplats, 3. Fornlämning "Ryssmuren", 4. Björkallé.

mot Judarskogen. Gräsytan inbjuder till bollspel, solbad, flexibla aktiviteter och spontanidrott. Ryssmuren är nästan helt dold av buskage vilket är synd eftersom muren skulle ge en spännande karaktär och historisk förankring till parken. Det täta buskaget gör också att parken delas upp i två delar. Buskagen är viktiga för fåglar och andra djur men det skulle vara möjligt att ta bort en del av buskagen för att visa muren och öppna upp parken.

Trygghet: Belysning finns längs gångvägen, delen nordväst om Grimstaholmsvägen, men inte längs den sydöstra delen fram till Drottningsholmsvägen. De täta buskagen försämrar siktlinjer.

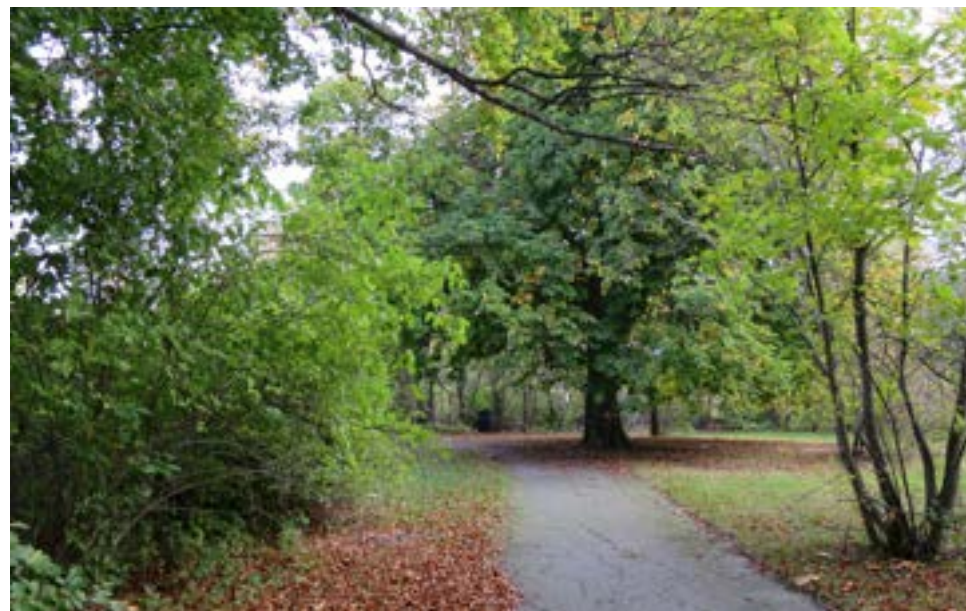
Tillgänglighet: Området innehåller få nivåskillnader. Gångvägen är asfalterad, men asfalten är i dåligt skick.

Mål

Kvartersparkens lekvärden och funktion som mötesplats bevaras och blir tryggare. Spännande kulturhistoriska spår synliggörs och parkens olika delar knyts samman.

Strategi

Kontinuerlig röjning och gallring av buskage för att delvis hålla området kring Ryssmuren öppet och skapa passager och genomsikt. Se över möjligheten att lägga om asfalten på gångvägen och komplettera belysning där det saknas. Återkommande vård och vid behov förnyelse av de äldre träden i björkallén och i parken.

Öppna gräsytor, buskage och fina solitärträd som denna kastanj.

Alstersvägen med en allé av björkar.

6. Gubbkärrskogen

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Kaj- och strandpark, 6.1 ha

Innehåll: Gubbkärrskogen är en sydostvänd sluttning mellan Nockebybron och Ferievägen ner mot Mälaren. Längs vattnet ligger Nockebyhovs strandpromenad som nyligen upprustats med asfalt och belysning. Strandpromenaden fortsätter fram till Ängbybadet genom Gubbkärrs koloniförening. Det finns två anslutande gångvägar till Ferievägen. På höjden ovanför naturområdet ligger rad- och kedjehus längs Utflyktsvägen, Mälarblick och Ferievägen som är byggda på 1960-talet. Vegetationen består av blandskog med ek, björk, lönn och tall. Terrängen är delvis mycket brant med bergstup och block. I norra delen är området flackare närmast vattnet. Vissa delar av naturmarken är gallrad och gles med uppväxande sly medan andra delar är tätare. Vid stranden finns partier med klippställar. På en av hällarna finns en stega mot vattnet. Andra delar av stranden består av klubbalspartier och vass. Gångvägen är kuperad och försedd med räcken i branta partier. Skogsområdet utgör hundrastområde.

Värden

Upplevelse: Grön oas, rofylldhet, utsikt, fiske, promenad, naturlek och picknick/solbad.

Ekologiska: Området ingår i spridningszon inom ESBO och i habitatnätverk för barrskogsfåglar, eklevande insekter och groddjur. I området finns större ekar som är livsmiljöer för insekter och varierad natur som gynnar den biologiska mångfalden.

Kulturrehistoriska: Rad- och kedjehusen på Mälarblick och Ferievägen är blåklassade av Stadsmuseum vilket innebär ”att bebyggelsen bedöms ha synnerligen höga kulturrehistoriska värden”.

Analys

Strandpromenaden är ett populärt promenadstråk längs Mälaren med fina utblickar mot vattnet. Längs en stor del av promenaden finns möjlighet att komma nära vattnet, gå på klippställar, sitta på en parksoffa eller få naturupplevelser. I naturmarken finns spår av naturlek. I de sydöstra delarna av området finns en del sly kring äldre ekar och utsikten mot vattnet är skymd.

Nockebyhov strandpromenad, en brant del av promenaden med räcke. Tall och ek i ett gallrat område på högra sidan och ett tätare område med sly på vänstra sidan.

1. Gångväg nära Rimiparken, 2. Klippor för picknick/ solbad.

En del områden i nordvästra delen är istället utglesade. Anslutningen mot gångvägarna i Rimiparken utgörs av en grusad stig. Naturområdets sydöstra del är bullerpåverkad från trafiken på Nockebybron.

Trygghet: Belysning finns längs gångvägen. Täta buskage försämrar siktlinjer.

Tillgänglighet: Området är mycket kuperat. Räcken finns i de brantaste partierna.

Klipphällar och parksoffa närmast vattnet.

Mål

Gubbkärrskogens öppna och varierande naturmark med strandpromenad, utsiktsplatser och vattenkontakt bevaras.

Strategi

Kontinuerlig röjning av sly för att solitära träd som ek och tall ska få livsutrymme och för att bevara utsikt mot vattnet. Se över möjligheten att asfaltera stigen mot Rimiparken för att öka tillgängligheten och kopplingen till parken. Upprätta en skötselplan med ekologisk inriktning så att de olika naturtyperna utvecklas på bästa sätt.

Flackare strandpartier med alskog i nordväst.

7. Ängbybadet

Historik

Ängbybadet invigdes 1936. Under 1930-talets ekonomiska kris användes badet som ett försäljningsargument när staden försökte sälja svårsålda villor i området. Norr om området finns sommarstugor från 1920-talet i en skogsslänt.

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kaj- och strandpark, 2.2 ha

Innehåll: Ängbybadet är en långssmal strandpark längs Mälaren söder om Blackebergsvägen. I anslutning till badet finns Ängby Camping, Gubbkärrs Koloniförening och Ängby båtklubb. Norr om Blackebergsvägen finns mindre sommarstugor i en skogsslänt. Områdets östra del rymmer en stor parkeringsyta och en tydlig entré i form av en portik i ett rödmålat trästaket mot strandparken. Parken består i den centrala delen av öppna, klippta gräsytor och en stor sandstrand i en bukt. I gränsen mellan sand och gräs finns Ängbybadets lekplats med bland annat gungor och fjäderlek. På gräsytan finns en beach-volleyplan. Längre västerut finns en udde med högväxta alar och ytterligare en sandstrand med flera badbryggor. Mitt i området finns några mindre byggnader med servering och en scen. Området genomkorsas av grusade gångvägar och längs vattnet finns ett antal parksoffor vända mot vattnet samt några grillplatser. Förutom entrén vid parkeringen finns ytterligare två entréer från Blackebergsvägen. I västra delen av området finns flera stora solitärträd som ek och tall. Längst västerut mot båtklubben övergår gräsytan till ett smalt naturstråk med ekar i ängsgräs.

Värden

Upplevelse: Bollek, båtliv, grillning, folkliv, grön oas, lekplats, utsikt, picknick/solbad, sitta i solen, strandbad, uteservering, vattenkontakt och vattenlek.

Ekologiska: Området ingår i spridningszon inom ESBO och i habitatnätverk för barrskogsfåglar, eklevande insekter och groddjur.

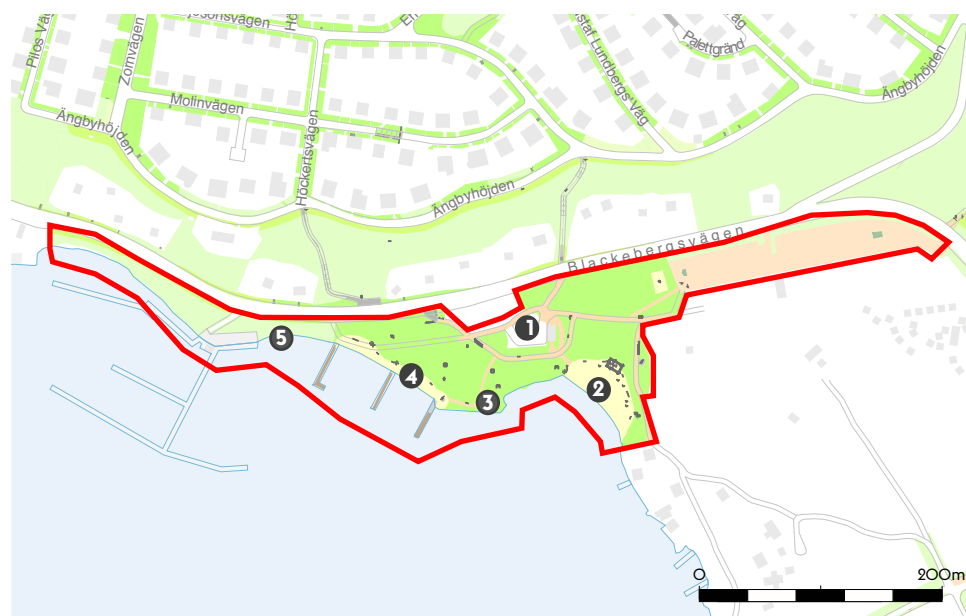
Kulturhistoriska: Sommarstugor från 1920-talet i norr.

Analys

Ängbybadet är en strandpark med generösa gräsytor med plats för solbad, lek och picknick och är en viktig samlingsplats och målpunkt i området under sommaren. Stranden ligger vänd mot söder och har en fin utsikt över

Udde med grillplats.

1. Servering och kiosk, 2. Sandstrand och lekplats, 3. Grillplats, 4. Sandstrand och badbryggor, 5. Stig i naturmarken fram till båtklubben.

vattnet. Strandpromenaden i Gubbkärsskogen ansluter till gångvägar genom koloniområdet och fram till badet. Öster om badet kan man fortsätta på en naturstig längs det smala naturstråket mellan Blackebergsvägen och vattnet men vid båtklubbens grindar tar det stopp. Det skulle vara bra om en gångväg kunde fortsätta västerut förbi båtklubben mot Blackebergsskogen för att skapa en längre grön och sammanhängande promenad från Gubbkärsskogen västerut. Parken är bullerpåverkad av trafiken längs Blackebergsvägen.

Trygghet: Belysning finns längs Blackebergsvägen, men inte inom strandparken. Området är öppet och överblickbart.

Tillgänglighet: Två betongramper finns vid badet. Tillgänglig parkeringsplats och toalett finns. Gångvägarna består av stenmjöl. Entréen från parkeringen är plan men entréerna från Blackebergsvägen är branta.

Mål

Ängbybadet bevaras som strandpark med mötesplatser och aktiviteter med förbättrade samband mot intilliggande grönområden.

Strategi

Se över möjligheten att utveckla parkens funktion som mötesplats genom att förbättra grillplatserna, komplettera med ett utegym och komplettera lekplatsen med mer utmanande lekutrustning. Verka långsiktigt för att förlänga strandparken västerut längs båtklubbens område.

Strand med bryggor och parksoffor. Fina solitärträd av ek och tall syns till höger.

Upptrampad gångstig längs staketet som avgränsar mot båtklubben.

8. Judarskogens naturreservat

Beskrivning

Parktyp: Friluftsområde

Karaktär och storlek: Större natur- och friluftsområde, 95,2 ha.

Innehåll: Judarskogens naturreservat är beläget mellan Nockebyhov, Åkeshovs slottspark och bostadsområden längs Fagerviksvägen och Bergslagsvägen. Större delen av reservatet är Natura 2000-område, på grund av groddjuret större vattensalamander, där endast ett område i öst inte ingår. Eftersom populationen var vikande har åtgärder vidtagits för att återetablera arten i området. Naturreservatet består till största delen av kuperade skogsmarker, men även av öppna ängsmarker och en central sjö kallad Judarn. I närheten av sjön finns tre anlagda groddammar som utgörs av mindre damm norr om sjön, salamanderdamm samt den nyare ”Ryssmurdammen”. Judarskogen har växlande skogsmark bestående av barr-, löv-, bland- och hållmarkstallskog. Delar av området består också av blockrik mark, med så kallade De Geer-moräner. Även sumpskog finns intill sjön. Naturreservatet har en del stora öppna gräsytor som främst hittas vid utkanterna av reservatet. Inom naturreservatet finns ett nät av gångvägar och stigar. Runt sjön löper en cirka två kilometer lång gångväg. Inom naturreservatets gränser finns även fornlämningar, informationsskyltar och ett antal anlagda rast- och grillplatser utspridda placerade i nära anslutning till sjön. Parksoffor finns längs många av gångstigarna och vid vattnet. Det finns även sittplatser under tak på en höjd sydväst om sjön. Del av området utgör hundrastområde och i områdets norra del finns en hundrastplats.

Värden

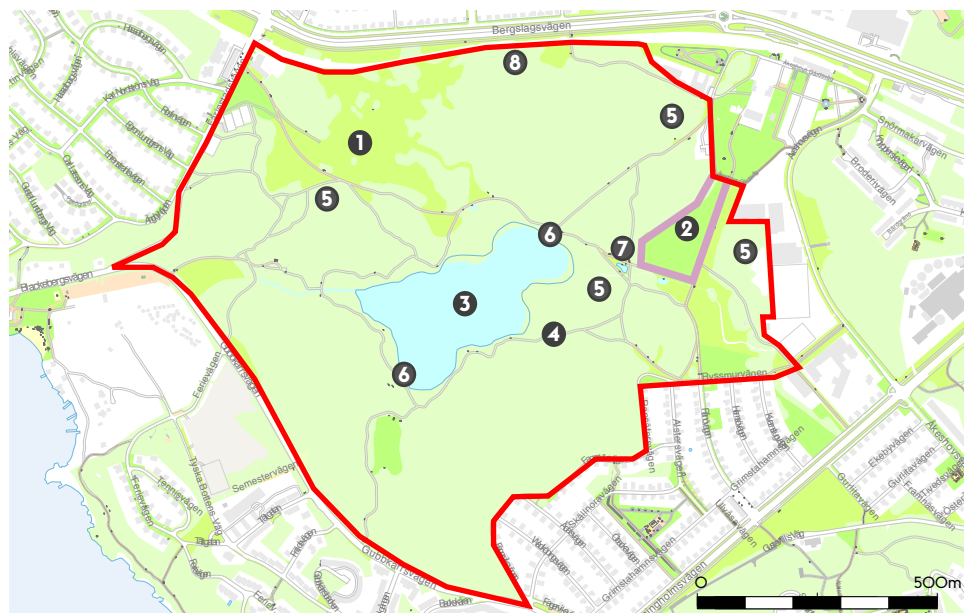
Upplevelse: Naturupplevelse/vild natur, skogskänsla, rofylldhet, naturlek, grön oas, picknick/solbad, grillning, evenemang, ridning, promenad och skridsko.

Ekologiska: Ingår i ett kärnområde och i habitatnätverk för eklevande insekter och groddjur, barrskogsfåglar och groddjur. Sjön Judarn utgör en livsmiljö för olika fiskarter. Runt sjön finns våtmarker där vattensalamandrar och andra groddjur trivs. Även de två anlagda dammarna hyser en viktigt livsmiljö för groddjur. Andra ekologiska värden är vattendragen och de olika naturtyperna som utgör en viktig livsmiljö för insekter, fåglar och växtarter.

Kulturhistoriska: Totalt 11 stycken fornlämningar utspridda inom området. Längs den östra delen av Judarskogen sträcker sig en mur kallad ”Ryssmuren”,

Kuperad och blockig terräng i hållmarkstallskogen.

1. Judarängen, 2. Hundrastområde (rosa markering), 3. Sjön Judarn, 4. Naturstig, 5. Fornlämningar (ungefärlig position), 6. Rastplats, 7. Groddamm, 8. Hundrastplats.

hägnad L2013:1789 (Bromma 19:1). Troligen byggdes den under 1700-talet som inhägnad till boskapen på Åkeshovs säteri. En del anläggningar från 1700- och 1800-talet som stugor och torpstugor finns i reservatet och som tidigare tillhörde Åkeshovs slott. Strax intill ligger även en husgrund, historisk tid L2013:5842 (Stockholm 837). I områdets västra del finns fem närliggande fornlämningar i form av stensättningar L2013:5946 (Stockholm 833), L2013:1349 (Bromma 70:1), L2013:1350 (Bromma 71:1), övrigt L2013:7153 (Stockholm 930) och vallanläggning L2013:5719 (Stockholm 803). I nordöstra delen finns två närliggande fornlämningar i form av hällristning L2013:232 (Bromma 112:1) och fästning/skans L2013:306 (Bromma 113:1). I östra delen finns två närliggande fornlämningar i form av ristning, medeltid/historisk tid L2013:9424 (Stockholm 1028) samt husgrund, historisk tid L2013:9426 (Stockholm 1030).

Analys

Judarskogen är enkel att ta sig till med kollektivtrafik och har ett flertal entréer vilket gör det lätt att hitta till. Naturreservatet är ett populärt utflyktsmål för både undervisning och fritid. Det har ett brett användningsområde där det finns goda möjligheter till promenader, löpning och naturlek. Under vintern kan sjön användas för skridskoåkning. En del av naturreservatet används för ridning. Det finns många sittplatser för vila placerade i rofyllda miljöer med utblickar. Informationsskyltarna ger en bra överblick över naturreservatet och dess innehåll.

Kantzonerna till reservatet är en aning bullerpåverkat av trafiken från angränsande vägar samt tunnelbanespåret norr om reservatet. Längre in i reservatet är det däremot rofyllt med naturljud från fågelkvitter och lövprassel. Norr om Judarskogens naturreservat och tvärs över Bergslagsvägen ligger Kyrksjölötens naturreservat. Trots det nära avståndet begränsas kopplingen mellan naturreservaten på grund av den stora vägen som utgör en stor barriär för till exempel artspridningen.

De senaste åren har en rad ekologiska åtgärder genomförts inom området. År 2007 anlades en salamanderdamm i anslutning till Judarn för att återskapa en livsmiljö för den större vattensalamandern. År 2007 anlades en groddamm norr om sjön och år 2017 anlades en till i öster.

Rofyllt plats intill sjön med parksoffa.

Öppen gräsyta med rumsbildande trädbestånd.

Trygghet: Ingen belysning finns längs varken större eller mindre stigar. Många människor rör sig i naturreservatet dagtid.

Tillgänglighet: Området består av kuperad skogsmark med inslag av blockighet. Vid de stora ingångarna till Judarskogen är gångvägarna breda och består av asfalt eller stenslutt. De norra delarna av naturreservatet är relativt flacka. Där går en stig ner till vattnet som inte har några märkvärda kuperingar. En del sittplatser saknar arm- eller ryggstöd.

Grillplats med utsikt.

Mål

Bevara och vårda Judarskogens varierande naturtyper som är värdefulla för den biologiska mångfalden. Bevara områdets goda förutsättningar för naturupplevelser och friluftsliv.

Strategi

Skötsel för respektive naturtyp enligt Skötselplan fastställd år 1995. Utred möjligheten till en eko- eller sociodukt över den främsta barriären, Bergslagsvägen, som skulle kunna stärka kopplingen mellan Judarskogens och Kyrksjölöten naturreservat. Anläggande av fler groddammar, t ex väster om sjön, bör övervägas. Enligt Länsstyrelsens bevarandeplan för Natura 2000-området bör det finnas ”flera näraliggande dammar” i området.

I området finns strängar med block, så kallade De Geermorän.

9. Gubbkärrsvägen, nedre delen av Ferievägen

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 1.6 ha

Innehåll: Mellan villabebyggelse på Tennisvägen och flerfamiljshusen längs Tyska bottens väg finns ett naturområde i en sluttning. Naturmarken består av hållmarkstallskog i de övre delarna och blandskog med större ekar längre ner. I söder övergår området till en öppen gräsyta med en dunge av björk mot Tältgatan. Öster om Tyska bottens Väg fortsätter området i en smal remsa förbi en bollplan och vidare mellan en skola och Gubbkärrs koloniförening. Norr om skolan är marken låglänt och fuktig med lövskog av björk, al och sälg. Längs med skolan mot Gubbkärrsvägen finns en gångvägen Semestervägen som slutar vid skolan.

Värden

Upplevelse: Grön oas, naturlek och promenad.

Ekologiska: Området ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar, eklevande insekter (västra delen) och groddjur. Stora ekar finns i området och de växlande naturtyperna är viktiga för den biologiska mångfalden.

Analys

Området har olika karaktär i olika delar. Den västra delen ger en grön skärm mot Tyska Bottens väg och bäddar in den nya och gamla bebyggelsen i grönska. Området har betydelse för naturlek och västra delen används av skolbarnen. En gångväg och förbindelse mot Judarskogen saknas från Semestervägen.

Mål

Bostadsnära natur med utvecklade lekvärden och gröna kopplingar till omgivande naturområden.

Strategi

Löpande röjning av sly. Se över möjligheten att låta Semestervägen fortsätta längs bollplanen och fram till Tyska Bottens väg. Se över möjligheten att komplettera med en lekplats på grund av fler barn i intilliggande nya bostadsområden.

Del av den låglänta skogen vid skolan som används av skolbarnen.

1. Tallskog, 2. Större ekar, 3. Fuktig lövskog som delvis används som lekplats, 4. Skola, 5. Bollplan, 6. Koloniområde.

10. Grönyta vid övre delen av Ferievägen, Tyska bottens väg & Mälarblick

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 1.6 ha

Innehåll: Mellan radhusområdena på höjden och Tyska Bottens väg finns ett naturområde. Området följer Mälarblick upp på höjden. I slänten mot nordväst växer framför allt gran med inslag av björk i en matta av ris. Högre upp övergår naturen först till ett område med bland annat ek och sedan till hållmarkstallskog. I Fritidsvägens förlängning finns en gångväg med belysning upp till Ferievägen.

Värden

Upplevelse: Utsikt, naturlek, promenad och grön oas.

Ekologiska: Området ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar, eklevande insekter och groddjur.

Kulturarhistoriska: Rad- och kedjehusen husen på Mälarblick och Ferievägen är blåklassade av Stadsmuseet vilket innebär "att bebyggelsen bedöms ha synnerligen höga kulturhistoriska värden".

Analys

Naturmarksområdet har värde för landskapsbilden och gör att bostadsområdena omsluts av skog. Det har även värde för hundpromenader, "Hundskogen" och för naturlek. Den biologiska mångfalden gynnas av de varierade naturtyperna. Utsikten från Mälarblick ut över Mälaren är storslagen. Korsningen Tyska Bottens väg och Mälarblick ska bebyggas med två stycken flerfamiljshus.

Mål

Bevaras som bostadsnära och varierande natur med fler öppna gläntor.

Strategi

Löpande röjning av sly för att skapa genomsiktighet och öka ljusinsläppet för att gynna högvuxna träd.

Slänt mellan radhus på Ferievägen och Tyska Bottens väg.

1. Gran- och björkskog och gångväg, 2. Gräsyta med grupp av ekar, 3. Hållmarkstallskog med utsikt över Mälaren, 4. Planerade bostadshus.

11. Grönytor vid Tältgatan, Gubbkärrsbacken & Ceremoniskogen

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 2.1 ha

Innehåll: Mellan Gubbkärrsvägen och Tyska Bottens väg finns tre separata mindre naturområden. Områdena är skogsklädda och omges av kvarter med radhus och lägre flerfamiljshus längs Tältgatan. Ceremoniskogen gränsar mot ett seniorboende på höjden. Vegetationen består av blandskog som tall, björk och gran. På höjden vid Gubbkärrsbacken omsluter den låga bebyggelsen hållmarkstallskog. Det sydöstra delområdet, Ceremoniskogen, består av en brant slänt där lövskog som ek och lönn växer i de lägre delarna och som högre upp avlöses av barrträd. Genom området löper en slingrande gångväg.

Värden

Upplevelse: Grön oas, naturlek och promenad.

Ekologiska: Området ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar.

Analys

Den bostadsnära naturen har betydelse för landskapsbilden och gör att bostäderna omsluts av skog. De har även värde för naturlek. Gångvägen inom Ceremoniskogen ger upplevelse av skog fast området är litet och löper intill dramatiska klippformationer. Gångvägen används för promenader av bland annat seniorboendet. De tre områdena är viktiga spridningsvägar för växter och djur mellan Judarskogen och Gubbkärrsskogen. I det nordvästra området mot Gubbkärrsvägen planeras bebyggelse med flerbostadshus och LSS-boende.

Mål

Bevaras som bostadsnära natur med skogskaraktär och funktion som bostadsnära natur.

Strategi

Löpande slyröjning för trygghet och ljusinsläpp till större ekar. Skyltning skulle underlätta orienteringen.

Gångväg i Ceremoniskogen intill Tyska Bottens väg med dramatiska klippväggar.

1. Ceremoniskogen med gångväg, 2. Hållmarkstallskog, 3. Område som ska bebyggas, 4. Naturmark vid Tältgatan.

12. Grönyta vid Kvarnstugvägen

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 1.4 ha

Innehåll: Vid Kvarnstugvägen finns ett öppet grönområde som gränsar mot ett småhusområde på västra sidan och en förskola på östra sidan. Söder om området ligger Drottningholmsvägen. Genom hela området, från norr till sydost, löper en stenmur eller låg stensträng av block och naturstenar, troligen odlingsrösen. Den norra, smala spetsen av området består av högt gräs, sly och rester av en gammal trädgård i form av äldre fruktträd och marktäckaren vintergröna. Större delen av området består av en klippt plan gräsyta. I anslutning till stenmuren växer buskage som bildar en skärm och delar upp området i två delar. Mot småhusen i sydväst växer också delvis täta buskage och buskträd i gränsen. Träden är bland annat lönn, hagtorn och körsbär och buskagen av syren och slån.

Värden

Upplevelse: Promenad, grön oas, bollek och naturlek.

Ekologiska: Området ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar, eklevande insekter och groddjur. De täta buskagen ger skydd och mat till fåglar och smådjur.

Analys

Den stora öppna ytan fungerar bra för bollspel, naturlek i buskage och för hundrastning. Den norra delen är igenvuxen och otillgänglig. Eftersom den ansluter mot Judarskogens naturreservat skulle den vara en länk mellan områdena om där fanns en passage. Den norra delen skulle även kunna vara en möjlig lekylta för förskolan intill. Området är bullerpåverkat från Drottningholmsvägen.

Mål

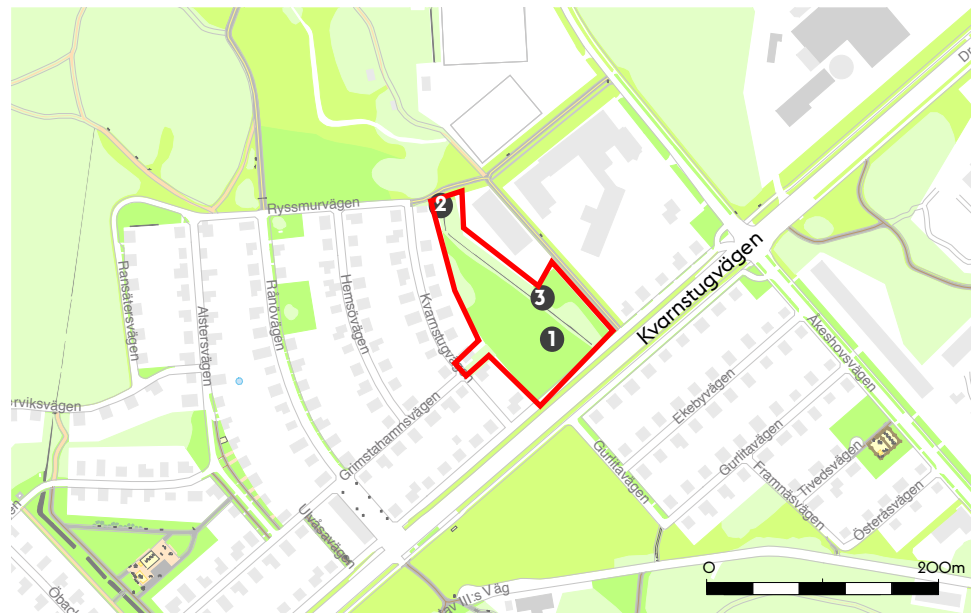
Grönyta med bevarad öppen gräsyta för olika aktiviteter och bollspel. Områdets norra del aktiveras och tillgängliggörs.

Strategi

Öppna upp den igenväxta ytan i norra delen för att göra den tillgänglig och se över möjligheten att anlägga en stig eller trappa som binder ihop grönområdena med varandra.

Öppen gräsyta som omges av träd och buskar, sedd från Drottningholmsvägen.

1. Gräsyta, 2. Överväxt yta, 3. Buskage kring odlingsröse.

13. Förgårdsmark & impediment Nockebyhov

Beskrivning

Parktyp: Annan grönyta

Karaktär och storlek: Parkgata och grönskande gaturum

Innehåll: I Nockebyhov finns förgårdsmark främst i anslutning till de högt liggande villorna och radhusen längs Tennismärgen, Ferievägen och Mälarblick. Förgårdsmarken består av en klippt gräsyta mellan fasad och gata med inslag av berg i dagen. Vegetationen består av träd med naturkaraktär som ek och björk. Vid många villor har trädgårdsväxter fått kliva ut i förgårdsmarken. Längs Mälarblick består förgårdsmarken av hållmarkstallskog och berg i dagen. Intill Åkeshovs idrottsplats finns en gångväg kantad med en allé av lindar. Utmed Drottningsholmsvägen finns en rad med lindar på var sida om vägen.

Analys

Förgårdsmarken har stor betydelse för upplevelsen av gaturummet i de områden där den finns. För Mälarblick gör den sparade naturen mellan hus och gata att man upplever att radhusen ligger i hållmarkstallskogen. För de övriga vägarna ger de kvarvarande stora träden och gräsytan utan avgränsning mot vägen karaktär till området även om trädgårdarna på vissa ställen har tagit över förgårdsmarken. För Drottningsholmsvägen har lindraderna stor betydelse för att integrera den breda vägen i bebyggelsen.

Mål

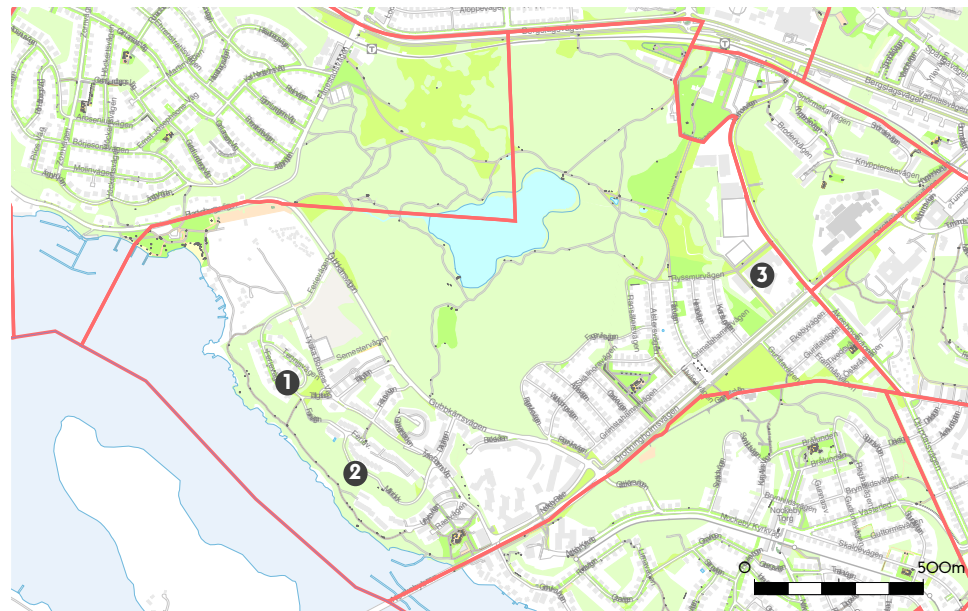
Bevaras som gröna gaturum.

Strategi

Löpande rökning av sly i naturmarksdelarna av förgårdsmarken för att ge trygghet och prydlighet. Återkommande översyn och vid behov nyplantering av solitära träd i de parklika delarna.

Förgårdsmark på Ferievägen med gräsytor och stora lövträd.

1. Ferievägen, 2. Mälarblick, 3. Gångväg med alléplantering vid Åkeshovs idrottsplats.

Norra Ängby

Norra Ängby

Beskrivning

Norra Ängby är rikt på fornlämningar, främst härstammande från vikingatiden, bland annat ett gravfält i Björklundshage. Marken i Norra Ängby användes bland annat till jordbruk ända fram till 1932. I Karsviks hage står än idag kvar en byggnad som tillhörde Östergården i bondbyn Karsvik. På platsen för byn byggdes senare Stora Ängby slott under 1600- talet i karolinsk barockstil. Till slottet hörde också en stor trädgård som idag är obrukad. Karsviks hage, Ättehagen och stora Ängby park är utpekade som speciellt värdefulla områden i Norra Ängby. Stadsdelsområdet började bebyggas med småhus på 1930- talet, som tidigare då bestod av åkermark. Slottet är en central punkt i Norra Ängby och områdena kring slottet bebyggdes först. Bebyggelsen karakteriseras av ett rutnät av långa och raka vägar med småhus längs med. I och med småhusen innebär det att det finns stora delar informell grönstruktur. Utspritt finns även större parkområden med öppna och slutna skogsbeklädda ytor.

Antal invånare: 5748

Yta: ca 202 ha

Terräng: Svagt kuperad

Platser

Stor tidstypisk park

1. Stora Ängby park
2. Karsviks hage

Kvarterspark

3. Lekplats vid Egilsvägen
4. Lekplats vid Ledungsplan

Större natur- och friluftsområde

5. Kyrksjölötens naturreservat

Bostadsnära natur

6. Björklunds hage
7. Trädgårdsbacken
8. Ängbylunden
9. Ättehagen

Park- och naturstråk

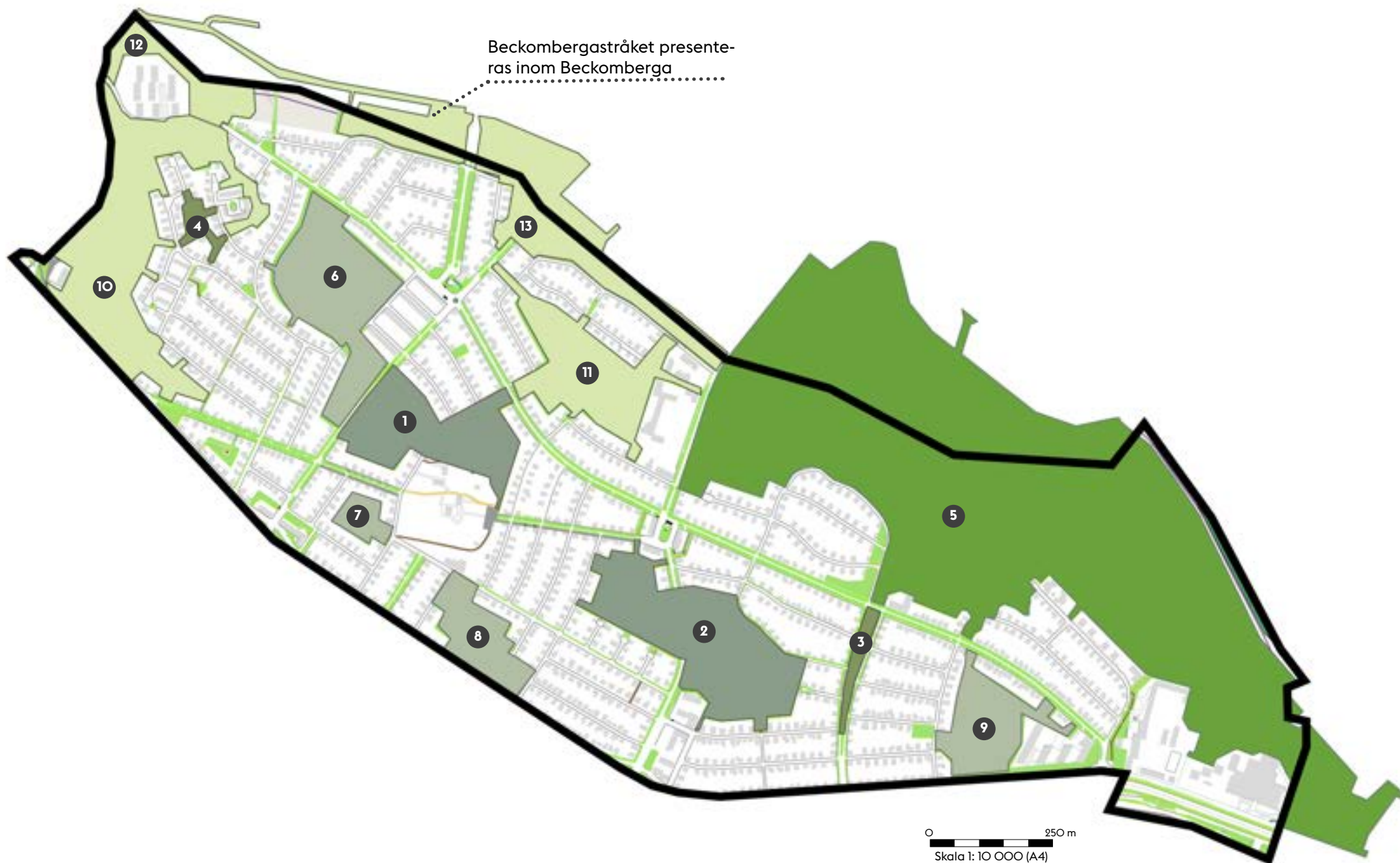
10. Natur vid Bergslagsvägen, Räckstavägen & Långskeppsgatan
11. Komötet
12. Grönyta vid koloniområdet Räcksta
13. Del av Beckombergastråket

Parkgata och grönskande gaturum

14. Förgårdsmark Norra Ängby*

* Endast färgmarkering, saknar numrering i karta

1. Stora Ängby park

Beskrivning

Parktyp: Stadsdelspark

Karaktär och storlek: Stor tidstypisk park, 4.6 ha

Innehåll: Vid Stora Ängby slott finns en stadsdelspark med lekplats och en 4H-verksamhet med olika aktiviteter för barn och ungdomar. Intill parken ligger ett skogsområde sydöst om Bällstavägen med ek, björk och lönn. Det utgör en del av Björklunds hage. En del av naturmarken invid Bällstavägen har tätbevuxen yngre lövskog. I området finns ett stort antal fornlämningar i form av ett gravfält från järnåldern med gravar, högar ochstensättningar. Marken här hålls öppen och skapar gläntor i den annars täta vegetationen. 4H-gården har utrymmen för djur, caféverksamhet och två beteshagar med stora lövträd. Parken är uppdelad i två områden på var sin sida av 4H-gården. Den södra delen har utrustning som släntrutschkana, tubrutschkana, karusell, linbana och en skateboardramp. Småbarnsleken har en egen lekylta avskild med ett lågt staket. Där finns sandlek, gungdjur, lekhus, väderskydd, karusell, lekbil och en liten klätterställning med rutschkana. I söder finns också en basketplan och minitennisbanor. Den norra delen av lekplatsen är ett stort område omgärdad av en hög häck där det finns plats för studsatta, gungor, volträcke, sittmur, gungbräda, klätterpyramid och öppna asfaltsytor. Hela parken omges av parkytor med gångvägar, gräsytor och träd som oxel och lönn och stora friväxande häckar som avgränsar platsen i olika rum.

Värden

Upplevelse: Bollek, lekplats, naturlek, rofylldhet, grön oas, bollspel, promenad, picknick/solbad och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Kulturhistoriska: Fornlämning i form av gravfält, L2013:296 (Bromma 62:1) samt L2013:314 (Bromma 107:1). Gravfältet tillhör ett stort område med fornlämningar på båda sidor av Bällstavägen. Området vid Stora Ängby är utpekad som kulturhistoriskt värdefullt och slottsbyggnaden som av synnerligen högt värde.

Analys

Stora gräsytor ger plats för picknick, bollek och används som festplats vid

Del av parkleken vid Stora Ängby park.

1. Södra lekyltan med småbarnslek, 2. Norra lekyltan med gungor och klätterpyramid, 3. Björklunds hage 4H-gård, 4. Bollplaner, 5. Fornlämningar i skogsområde.

midsommar. Stadsdelsparken är en målpunkt för stadsdelen med stora värden men har en osammanhängande struktur som är svår att få överblick över. Delar av parken behöver rustas upp avseende ytmaterial, vegetation och utrustning. Den norra delen av lekplatsen har öppna grus- och asfaltsytor utan tydlig funktion. Området i norr är avskärmat av en klippt häck från den närliggande parkmiljön och saknar rumsbildande träd. I söder och öster har parken otydliga entréer och gränser till omgivningen. Den södra delen har en utspridd struktur som inte känns anpassad till den historiska miljön intill Stora Ängby slott. Skateboardrampen har en undanskynd placering för att inte störa de boende omkring, dock innebär det att placeringen inte främjar användningen. De olika lekytornas placering inbjuder inte heller till friare lek i anslutande skogsområde.

Tillgänglighet: Parken har god tillgänglighet med undantag från delar av lekutrustningen som har sand som fallskyddsunderlag.

Trygghet: Både gångvägar och lekytor har belysning, men delar av området kan upplevas som otryggt skynda bakom buskar och undangömda från omgivande gator och gångvägar.

Mål

Stora Ängby park utvecklas som en naturlig mötesplats och multifunktionell stadsdelspark med lekplats. Naturmarkens natur- och kulturvärden och funktioner för promenad och naturlek bevaras.

Strategi

Se över möjligheten att rusta lekplatsen utifrån ett nytt helhetsgrepp som samspelar med den kulturhistoriska miljön och har en genomtänkt struktur med entréer, rörelsestråk, central samlingsplats och disponering av ytor. Mark vid fornlämningar hålls öppen och entréer till skogen från Bällstavägen gallras från sly och brynvegetation.

4H-gården med café, öppna gräsytor och linbana längs gångvägen.

Den norra lekytan med bland annat studsatta, volträcke, sittmur, klätterpyramid och gungbräda.

2. Karsviks hage

Beskrivning

Parktyp: Stadsdelspark

Karaktär och storlek: Stor tidstypisk park, 7,3 ha

Innehåll: Park- och skogsområdet Karsviks hage är beläget söder om Ängby torg och omges av småhusbebyggelse på alla sidor. Vultejusvägen löper genom området mitt och kantas av rader av stora oxlar. Områdets centrala del består av öppna gräsytor och ansluter till en förskola och en skola i söder. Den öppna ytan genomkorsas av asfalterade och gångvägar med belysning som förbinder Vultejusvägen med Asmundsvägen i söder och Tacitusvägen i norr. Här finns fotbollsmål med plats för bollspel och andra fria aktiviteter. I öster finns delvis kuperad skog med hållmark. Andra delar är lövskog med stora ekbestånd. Lövskogspartierna innehåller en rik flora av örter och buskvegetation med bland annat hassel. Vid Tacitusvägen finns fornlämningar, där undersökningar har visat att platsen varit bebyggd åtminstone sedan bronsåldern. I närheten av Jordanesvägen ligger Karsviks Östergård där boningshuset är en kvarvarande del av gamla Karsviks by med anor från 1600-talet. Idag används gården av Mälarscouterna. I väster är marken kuperad med blandskog och delar med hållmarkstallskog. Norr därom finns en lekplats i en glänta med anslutande gångvägar till Vultejusvägen och Stora Ängby allé. Lekplatsen innehåller klätterlek, rutschkana, gungdjur, gruppunga, karusell och sandlek.

Värden

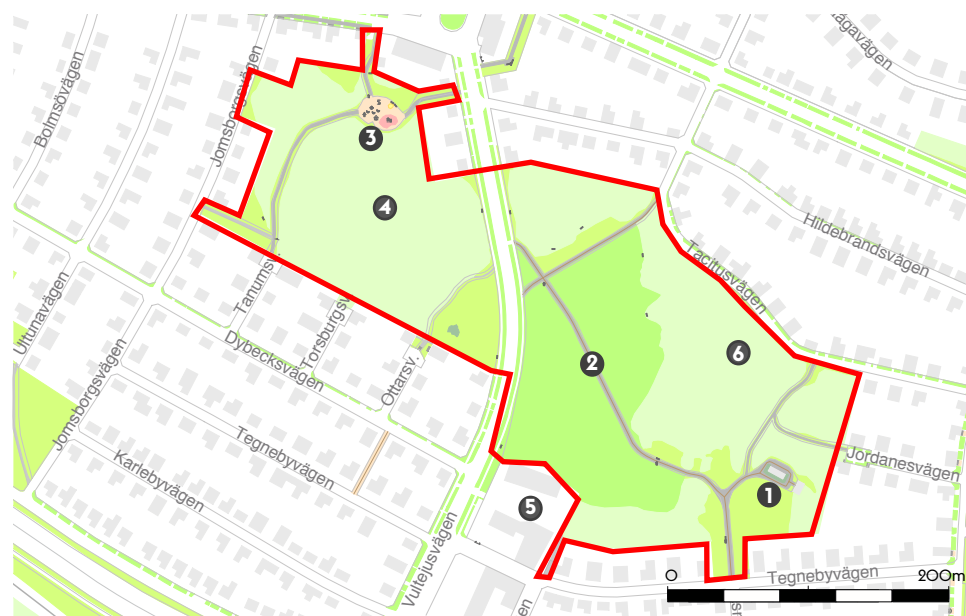
Upplevelse: Bollek, lekplats, promenad, naturlek, picknick/solbad, grön oas, rofylldhet, sitta i solen och skogskänsla.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter. Området erbjuder en stor variation av växtlighet och biologisk mångfald.

Kulturhistoriska: Totalt 8 stycken registrerade fornlämningar är utspridda i området. I den västra delen finns 4 stycken registrerade fornlämningar. Dessa består av stensättning L2013:1951 (Bromma 65:4), fornlämningsliknande lämning L2013:1950 (Bromma 65:3), stensättning fornlämning L2013:1345 (Bromma 65:2) samt stensättning L2013:1949 (Bromma 65:1). I den östra delen finns totalt 4 stycken registrerade fornlämningar. Dessa utgörs av boplatsoområde bestående av 5 husgrundterrasser och 2 stensträngar L2014:9674 (Bromma 109:1), stensättning L2013:2000 (Bromma 66:2), stensättning L2013:1952 (Bromma 66:1) samt husgrund, förhistorisk/medeltida L2013:2186 (Stockholm 226).

Öppna gräsytor vid Vultejusvägen.

1. Karsviks Östergård, 2. Öppna gräsytor vid Vultejusvägen, 3. Lekplats, 4. Höjdparti med hållmarkstallskog, 5. Skola och förskola, 6. Fornlämningar vid Tacitusvägen.

Analys

Karsviks hage har en tydlig struktur och erbjuder en värdefull natur- och parkmiljö. De tydliga rörelsestråken genom området är viktiga länkar genom stadsdelen. De stora gräsfälten har en ensartad gräsvegetation men brynområdena med slån är attraktiva för fåglar. Brynväxtligheten gör dock att skogen är svår att nå från de öppna gräsyrtorna. Här finns möjlighet att skapa en mer varierad miljö som inbjuder till vistelse och innehåller en rik och varierande artsammansättning. Lekplatsen i norr har delvis slitna ytskikt och utrustning men är i övrigt i gott skick och inbjuder till lek i den angränsande skogen.

Tillgänglighet: Parken har tydliga entréer och asfalterade gångvägar. Lekplatsen är tillgänglig.

Trygghet: Belysning finns längs gångvägarna, men saknas vid lekplatsen. Gräsyrtorna är öppna med goda siktlinjer mot omgivningen.

Mål

Karsviks hage bevaras som bostadsnära natur och park som erbjuder en variation av upplevelse- och kulturhistoriska värden. Områdets ekologiska värden förstärks.

Strategi

Delar av gräsyrtorna kan omvandlas till ängsytor för att ge ökad variation och biologisk mångfald. Sly- och brynvegetation hålls tillbaka och gallras löpande på utvalda ställen för att ge bättre tillgång till skogen.

Lekplats i en glänta i anslutning till Vultejusvägen och Stora Ängby allé.

Blockrik mark med tall och ek.

3. Lekplats vid Egilsvägen

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.5 ha

Innehåll: Vid Egilsvägen finns en cirka 300 meter lång kilformad kvarterspark mellan körbanorna. Längs hela sträckan finns björkar som gatuträd. I den smala södra delen består kilen av gräs med rader av träd. Mellan Rökstensvägen och Hildebrandsvägen finns en grönyta med karaktären av igenväxande naturmark med lövträd, ett buskskikt och sly. Här finns också tre fornlämningar i form av stensättningar. Den norra delen av området har klippta gräsytor och en mindre lekplats omgiven av klippta häckar. Intill finns en gräsyta med mål för bollspel, gungor, rutchkana, sandlek, gungbräda, snurrpinne och klätterlek för yngre barn.

Värden

Upplevelse: Lekplats, promenad, sitta i solen, picknick/solbad och grön oas.

Kulturhistoriska: Inom området finns tre registrerade fornlämningar med stensättningar samlade centralt i området: L2013:1346 (Bromma 67:2), L2013:1348 (Bromma 67:1) och L2013:1347 (Bromma 67:3).

Analys

Den begränsade ytan är väl disponerad för vistelse med mindre barn trots närheten till gatan och tycks fungera som lokal samlingsplats för boende i området.

Tillgänglighet: Området är lätt att nå från gatan men har stora ytor med löst grus som kan ge begränsad framkomlighet. Platsen innehåller få sittmöjligheter.

Trygghet: Parken har god kontakt med intilliggande gata och bostäder.

Lekplatsen har belysning. Lekytorna ligger allt för nära körbanan längs vägen.

Mål

Bevaras som kvarterspark anpassad för småbarnslek med förbättrade sittmöjligheter och säkerhet.

Strategi

Trädbeståndet, vad gäller björkarna längs Egilsvägen, vårdas och förnygras vid behov. Se över möjligheten att komplettera med parksoffor, förnya häcken och komplettera med räcken som hinder mot körbanan.

Lekplatsen med gungor, gungbräda och sandlek omgiven av klippta häckar.

1. Lekplats vid grönyttans bredaste del, 2. Naturmark och fornlämningar med klippta gräsytor och björkar längs Egilsvägen.

4. Lekplats vid Ledungsplan

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.5 ha

Innehåll: Vid Ledungsplan finns en grönyta med höga tallar och en nyligen upprustad lekplats. Den är omgiven av småhusbebyggelse och i nära anslutning till en förskola. Lekplatsen kan nås via flera gångvägar från Huggleiksvägen och Anundsvägen. Utrustningen består av balanslek, gruppunga, sandlek, en mindre rutchkana, lekhus och ett lusthus/väderskydd. Kring lekplatsen finns klippta gräsytor med inslag av tallar och sittplatser vid bänkbord.

Värden

Upplevelse: Lekplats, promenad, sitta i solen, picknick/solbad och grön oas.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Analys

Lekplatsen är ett värdefullt inslag för vistelse och lek i närområdet. Platsen är väl avgränsad mot omkringliggande trädgårdar och går lätt att nå från olika delar av kvarteret. Utrustningen har en lågmäld och sammanhållen utformning som ger hela kvartersparken ett enhetligt uttryck väl anpassat till platsen. Gräsytan inbjuder till flexibla aktiviteter och spontanidrott.

Tillgänglighet: Gångvägarna är asfalterade. Lekplatsen består av ytor med stenmjöl och bark som fallskyddsunderlag.

Trygghet: Gångvägar och lekytor har god belysning. Platsen upplevs skyddad med uppsikt över omgivningen.

Mål

Bevaras som kvarterspark med inriktning på lek för yngre barn.

Strategi

Bevarad skötselnivå med återkommande inventering av trädbeståndet av tallarna med en långsiktig plan för förnyring.

Lekplatsen vid Ledungsplan bland höga tallar.

1. Nyligen upprustad lekplats vid Ledungsplan, 2. Förskola vid Anundsvägen.

5. Kyrksjölötens naturreservat

Beskrivning

Parktyp: Friluftsområde

Karaktär och storlek: Större natur- och friluftsområde, 53 ha.

Innehåll: Kyrksjölötens naturreservat inrättades år 1997 och är ett naturområde beläget mellan villaområdena i Norra Ängby och Bromma Kyrka. Naturreservatet ligger inom stadsdelarna Norra Ängby, Bromma Kyrka och Riksby. Större delen av naturreservatet, ca 32 ha, ligger inom Norra Ängbys stadsdel. Den västra delen av Kyrksjölöten är skyddad som Natura 2000-område för att bevara de goda livsförutsättningarna för vattensalamandrar. Stora områden i Kyrksjölötens naturreservat domineras av ädellövskog med lönn och ek. Det finns även inslag av barrskog, tät lövskog och blandskog. Öppna gräsytor, både större och mindre, hittas främst vid utkanterna. I områdets västra del finns Kyrksjön som omges av ett stort markområde bestående av fuktlövskog. Fuktlövskogen utgör en viktig livsmiljö för grodor, fåglar, insekter och vedsvampar. Sjön nås på två ställen, i väst och öst, där bryggor leder en bit ut i vattnet. Vissa delar av naturreservatet består av blockrik mark som beror på den så kallade De Geermoränen, ett isälvsmaterial som har ett stort naturhistoriskt värde. Topografin i naturreservatet är mest kuperad i delar där det är barr- eller blandskog och där De Geermoränen finns. Resterande områden är relativt flacka och lättframkomliga på grusade gångvägar. I den östra delen av naturreservatet finns ett elljusspår som är 1,5 km långt. Runt sjön går en cirka 2 km lång promenadsträcka på breda gångstigar och spänger. Två gångstigar kopplar sträckan med elljusspåret i öst. Sydost i naturreservatet finns en grusad bollplan med fotbollsmål. Intill denna finns ett mindre utegym. Mitt i reservatet finns ett område för fritidsodling. Parksoffor finns runtom i naturreservatet ofta placerade längs de breda stigarna. Söder om Kyrksjön och nära odlingsområdena löper en hög kraftledning genom reservatet.

Värden

Upplevelse: Naturupplevelse/vild natur, skogskänsla, löpning, naturlek, grön oas, promenad, rofylldhet, picknick/solbad, utegym, evenemang, bollek, blomprakt, odling, utsikt, vattenkontakt och skridsko.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för eklevande insekter, barrskogsfåglar och groddjur. Naturen och sjön i Kyrksjölöten utgör en viktig livsmiljö för många arter varav flera är hotklassade. I Kyrksjön och närliggande områden trivs

Gångväg med belysning.

1. Brygga, 2. Gångväg, 3. Koloniområde, 4. Motionsspår, 5. Fotbollsplan, 6. Natura 2000-områdesgräns, 7. Ryssmuren (ungefärligt läge), 8. Fornlämningar.

vattensalamandern. I omgivande områden kring sjön finns ett rikt fågelliv, där trivs bland annat duvhök, fiskgjuse och mindre hackspett.

Kulturhistoriska: Liksom Judarskogens naturreservat sträcker sig en del av den så kallade Ryssmuren, L2013:212 (Bromma 101:2), genom Kyrksjölötens naturreservat. Troligen byggdes den under 1700-talet som inhägnad till boskapen på Åkeshovs säteri. Söder om Kyrksjön finns en ansamling av 30 fornlämningar från ett järnåldersgravfält, L2013:1330 (Bromma 41:1) samt husgrund L2013:1989 (Bromma 124:1). Ett till gravfält finns även intill den sydöstra gränsen av naturreservatet L2013:8201 (Stockholm 984). I västra delen finns högliknande lämning L2013:304 (Bromma 108:1).

Analys

Naturreservatet är nära till kollektivtrafik vilket gör den lättillgänglig för många besökare. Naturreservatet är ett populärt utflyktsmål för både undervisning och fritid. Det finns goda möjligheter till promenader, jogging och naturlek. Naturområdena närmast de större vägarna som Spångavägen och Bergslagsvägen kan vara bullerstört beroende på trafiken och rådande vindförhållanden.

Söder om Kyrksjölötens naturreservat och tvärs över Bergslagsvägen ligger Judarskogens naturreservat. Trots det nära avståndet finns en bristande koppling mellan naturreservaten såväl som rekreationsstråk som avseende möjliga ekologiska spridningsvägar. Bergslagsvägen och tunnelbanespåret utgör den största barriären för spridningen men naturområdet Ättehagen utgör en möjlig länk. Under de senaste åren har en rad ekologiska åtgärder genomförts för groddjur och paddor inom och omkring naturreservatet. Det gäller anläggande av två grodtunnlar under Spångavägen i norr år 2013, en groddamm vid Kyrksjölötens koloniområde år 2014, återintroduktion av större vattensalamander i Kyrksjölöten år 2015 samt en groddamm som anlades i södra delen år 2007. Ytterligare dammar kan anläggas för att stärka förutsättningarna för vattensalamander i området.

Kyrksjön är ingen officiell badplats men det finns bryggor med stegar. Under vintern kan sjön användas för skridskoåkning. Luftledningen kan komma att rivas efter 2022 då en ny markförlagd kraftledning mellan Bredäng och Beckomberga kommit på plats (Ellevio/Sveska kraftnät). Det kan ge stora ökade värden för Kyrksjölöten med ökad trivsel för vistelse och möjlighet att utveckla området där ledningen tas bort.

Träspång genom fuktlövskog.

Den östra bryggan till Kyrksjön.

Trygghet: Större delen av gångstigarna är försedda med belysning fram till kl 22. Detta gör att området kan kännas tryggt även en bit in på kvällen. Annars rör sig många människor i naturreservatet dagtid.

Tillgänglighet: Många stigar är plana och breda. Enstaka stigar är dock kuperade. Den östra bryggan är tillgänglighetsanpassad.

Mål

Värna om Kyrksjölötens höga naturvärden med varierande naturtyper som är värdefulla för den biologiska mångfalden. Bevara områdets funktion som rekreationsområde och utflyktsmål för boende och besökare.

Strategi

Skötsel för respektive naturtyp i enlighet med upprättad skötselplan. Håll gångvägarna fortsatt öppna och fria från sly och nedfallande träd. Om kraftledningen tas bort behövs en plan för hur området kan utvecklas med stärkta rekreations- och naturvärden. Utred möjligheten till en eko- eller sociodukt över den främsta barriären, Bergslagsvägen, som skulle kunna stärka kopplingen mellan Judarskogens och Kyrksjölötens naturreservat. Se över möjligheten att genomföra fler ekologiska åtgärder för att stärka förutsättningarna för vattensalamander i området. Det gäller främst föreslagna åtgärder för att anlägga groddammar vid ”Kolonidammen” samt ”Skogsdammen”.

Stenmur inom naturreservatet.

Blockiga miljöer med De Geer morän.

6. Björklunds hage

Historik

I den södra delen finns fornlämningar i form av gravfält från järnåldern. På krönet nära Bällstavägen, låg tidigare Björklundstorpet där en smed vid namn Björklund lär ha bott på 1800-talet.

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 5.4 ha

Innehåll: Strax väster om korsningen Bällstavägen- Långskeppsgatan ligger naturområdet Björklunds hage. Området omges av småhusbebyggelse och gator. Området är delvis kuperat och domineras av hällmarkstallskog och delar med gran- och yngre blandskog. Det finns partier med mycket blockrik mark med morän. Närmast Svoldervägen finns tät brynväxtlighet med slån och sly. Även längs Långskeppsgatan är vegetationen tät och anslutningen brant. I väster kan området nås med en smal passage mellan fastigheterna vid Franklandsvägen/ Hugleiksvägen, liksom från Bällstavägen. Den andra mycket smala kopplingen mellan villaträdgårdarna från Franklandsvägen är dock helt igenväxt. Ett flertal informella gångstigar löper genom området. Områdets östra del, mellan Svoldervägen och Bällstavägen, utgör hundrastområde.

Värden

Upplevelse: Grön oas, naturlek, promenad, rofylldhet och skogskänsla.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar, eklevande insekter och groddjur. Området erbjuder en stor variation av växtlighet och biologisk mångfald.

Kulturrehistoriska: Inom området finns totalt 6 stycken registrerade fornlämningar koncentrerade till den södra delen. Fem av dessa utgörs av stensättningar L2014:9648 (Bromma 104:1), L2013:2525 (Stockholm 279), L2013:2521 (Stockholm 282), L2013:2527 (Stockholm 281) samt L2013:824 (Bromma 103:1). I sydöstra delen finns en fornlämning i form av gravfält med 65 fornlämningar om båda sidor om Bällstavägen, L2013:296 (Bromma 62:1).

Tät granskog i blockrik mark i områdets norra del.

1. Större fornlämning, 2. Hällmark med tallskog.

Analys

Fornlämningarna framträder tydligt på båda sidor om Bällstavägen. Den varierade geologin och växtligheten erbjuder en rik miljö för vistelse med höga naturvärden. Eftersom Björklunds hage inte har anlagda gångvägar och entréer kan skogen upplevas som avskild trots sin storlek och närheten till bebyggelsen. Partier med granskog behöver bevakas med hänsyn till angrepp av granbarkborren.

Inom Björklunds hage växer en del rikblommigt gräs där många av växterna i gräsmarken gynnas av att hävdas. Arterna som hittats tyder på en frisk ängsmark. En gång årligen slåttas Björklunds hage för att gynna den biologiska mångfalden i området och hålla gravfältet där öppet och synligt.

Tillgänglighet: Området är delvis kuperat. Anlagda gångvägar saknas.

Trygghet: Täta skogsbryn längs Svoldervägen och delvis längs Bällstavägen kommer nära gatorna och försämrar siktlinjer.

Mål

Björklunds hage med kultur- och naturvärden och funktioner för promenad och naturlek bevaras. Tryggheten längs Svoldervägen förbättras.

Strategi

Området slåttas en gång årligen. Entrén till området och brynet längs Svoldervägen öppnas upp på utvalda platser genom löpande gallring.

Tät lövskog i områdets södra del.

Hällmark med tallskog i områdets mitt.

7. Trädgårdsbacken

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 0.7 ha

Innehåll: Naturmarken består av en skogsbeklädd höjd omgiven av småhusbebyggelse. Trädgårdsbacken kan nås från Frislandsvägen på den västra sidan. Gångvägar saknas, men det finns upptrampade gångstigar uppe på höjden. Vegetationen präglas av ek och tall, med en del äldre träd som står bland yngre trädbestånd. I nära anslutning till Trädgårdsbacken finns öppna ytor bakom Ängby Slott och en gångväg som leder vidare till Stora Ängby allé.

Värden

Upplevelse: Grön oas och naturlek.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter. Ekarna är viktiga livsmiljöer med stor biologisk mångfald. Spridningsvägar kan finnas med Stora Ängby och Björklunds hage.

Analys

Trädgårdsbacken är svår att använda för promenader då det bara finns en anslutning till gatan. Entrén vid Frislandsvägen har endast begränsad framkomlighet och är delvis igenvuxen. På höjden finns ett flertal kojor byggda i träden vilket visar att området är väl använt av de boende i kvarteret.

Tillgänglighet: Området är kuperat och saknar anlagda gångvägar.

Trygghet: Sly vid gatan försämrar siktlinjer. Naturmarken utgör annars en skyddad och trygg miljö för barn i närområdet.

Mål

Trädgårdsbacken utvecklas till ett inbjudande naturområde med bevarade rekreations- och naturvärden.

Strategi

Entrén till området vid Frislandsvägen öppnas upp genom gallring.

Ekar på höjden med omgivande småhusbebyggelse.

1. Höjd med ek och andra lövträd, 2. Igenväxande bryn vid Frislandsvägen.

8. Ängbylunden

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 2.3 ha

Innehåll: Ängbylunden är en liten höjd med naturmark och ytor med gräsytor i lägre delar. Här finns flera stora ekar och yngre lövskog med ek och lönn. På flera platser finns tät brynväxtlighet med hassel, hägg, fläder och sly. Trädgårdsväxter som syren och vinca har spridit sig i området. Parken ligger längs Bergslagsvägen och är omgiven av småhusbebyggelse på tre sidor. En asfalterad gångväg belysning förbinder Bergslagsvägen från söder med Ullnavägen. En gångstig leder också över höjden till Dybecksvägen.

Värden

Upplevelse: Grön oas, naturlek, promenad och rofylldhet

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för eklevande insekter. Ängbylunden innehåller en rik flora av lövträd, örter och varierad buskvegetation. De stora ekarna är viktiga livsmiljöer med stor biologisk mångfald.

Analys

Ängbylundens höjd skyddar den norra sidan från trafiken vid Bergslagsvägen, men stora delar av naturområdet är en bullerpåverkad miljö. Brynvegetationen gör det svårare att nå skogsområdet.

Tillgänglighet: De plana gräsytorerna kan nå från omgivande gator.

Trygghet: De öppna gräsytorerna ger fri sikt. Brynvegetation växer nära gångvägen vilket försämrar siktlinjerna.

Mål

Ängbylundens funktioner för promenad, vistelse och naturlek bevaras och dess naturvärden förstärks.

Strategi

Gallring görs i brynområden på den norra och östra sidan. Återkommande bedömning av de stora ekarnas vitalitet med en plan för skötselåtgärder.

Öppna gräsytor mot Jomsborgsvägen.

1. Gångväg mellan Ullnavägen och Bergslagsvägen, 2. Höjdparti med ekbestånd.

9. Ättehagen

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 2,9 ha

Innehåll: Ättehagen är ett skogsområde mellan Bergslagsvägen och Beckombergavägen, omgivet av bostadsbebyggelse och med en förskola. Området domineras av blandskog med ek, björk, lönn, gran och tall. Marken är mycket blockrik och har ett flertal fornlämningar däribland ett gravfält med stensättningar. Genom området löper en lång stenmur ca 1 meter hög och 1-4 meter bred. Här finns även några stora flyttblock. Entréer till området vid Beckombergavägen är igenvuxna. Det finns dock upptrampade gångstigar vid studentbostäderna i söder, vid Stolpevägen och längs Bergslagsvägen.

Värden

Upplevelse: Naturlek, promenad, rofylldhet, grön oas och skogskänsla.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Kulturrehistoriska: Totalt 3 stycken registrerade fornlämningar som är utspridda inom området. Dessa utgörs av stensättning L2013:1896 (Bromma 99:1), gravfält L2013:1897 (Bromma 100:1) samt naturföremål/-bildning med bruk, tradition eller namn L2013:212 (Bromma 101:2). Den sistnämnda är den så kallade Ryssmuren som sträcker sig in i Judarskogen samt Kyrksjölötens naturreservat.

Analys

Den gamla skogen är undanskymd med igenväxta entréer och verkar ha ett begränsat socialt värde. Området används för hundpromenader, naturlek och av förskolan som ligger i närheten. Delar av skogen är bullerpåverkad.

Tillgänglighet: Marken är stenig och entréerna är otydliga.

Trygghet: Sly och nedskräpning ger ett otryggt läge invid studentbostäderna.

Mål

Ättehagen utvecklas till ett inbjudande naturområde med bevarade natur- och kulturrehistoriska värden.

Strategi

Viss vegetationsgallring i brynområden och för att tydliggöra entréer.

Skogsområde med stenig mark.

1. Fornlämningar, 2. Flyttblock "Uppsalastenarna", 3. Stenmur "Ryssmuren".

10. Natur vid Bergslagsvägen, Råckstavägen & Långskeppsgatan

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 9,6 ha

Innehåll: Vid Bergslagsvägen, Råckstavägen och Långskeppsgatan finns ett skogsklätt och kuperat naturområde som omges av trafikerade vägar. Områdets nordvästra del består av öppna gräsytor som korsas av asfalterade gångvägar med belysning som ansluter stadsdelen till Råckstavägen. Nya bostäder har nyligen byggts på delar av området längs Råckstavägen och Björketorpsvägen. Framför dessa hus finns ett tiotal nyplanterade träd. Ett kuperat skogsparti med hållmark går in som en kil i bostadsområdet öster om parken. Från Långskeppsgatan upp mot Ledungsplan finns en asfalterad gångväg med belysning och trappor. En gångstig löper mellan den öppna parkytan i norr mot en grusad gångväg i söder som har trappor och belysning. Skogsområdet i söder är kuperat med hållmark och sluttar ner mot Bergslagsvägen i söder. Trädbeståndet domineras av tall och gran, men det förekommer även ett fåtal lövträd. På fältet vid Bergslagsvägen har ytterligare bostadsbebyggelse tillkommit. En asfalterad gångväg med belysning och trappor leder mellan lokalgatan Bergslagsvägen och Danavägen.

Värden

Upplevelse: Bollek, promenad, picknick/solbad, sitta i solen, naturlek, skogskänsla och rofylldhet.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Kulturarhistoriska: Fornlämning i form av stensättning L2013:1927 (Bromma 135:1).

Analys

Den nya bebyggelsen ger en rumsbildande effekt på parken och avskärmar den från Råckstavägens trafik. Parkrummet har dock fått en otydlig avgränsning mot den nya bebyggelsen vilket förstärks av att marken lutar ner mot bostadsgårdarna mellan de höga husen. Den nya bebyggelsen vid Bergslagsvägen kan ge skydd mot buller i skogen intill. Delar av skogen upplevs som tät och har lämnats med fallna träd. Här finns höga rekreativa värden trots den delvis bullerpåverkade miljön.

Öppna parkytan vid Björketorpsvägen med ny bostadsbebyggelse längs Råckstavägen till vänster i bild.

1. Fornlämning, 2. Öppna gräsytor invid ny bebyggelse, 3. Hållmark runt Ledungsplan.

Tillgänglighet: Delar av området innehåller få nivåskillnader och asfalterade gångvägar. Stora höjdskillnader finns vid bland annat Ledungsplan.

Trygghet: Gångvägar och trappor har belysning men igenväxning ger begränsad uppsikt.

Tallskogen i söder med den nya bebyggelsen längs Bergslagsvägen.

Mål

Grönområde med utvecklade rekreations- och naturvärden.

Strategi

Brynväxtlighet och aspuppslag hålls tillbaka från de öppna parkytorna i nordväst. Ytor kring trappor och asfalterade gångvägar hålls fria från vegetation för ökad trygghet.

Trappa med belysning vid Danavägen.

11. Komötet

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 4.8 ha

Innehåll: Komötet är ett naturområde med kuperad hållmark som domineras av tallskog. Området omges av småhusbebyggelse och skolverksamhet. Flera upptrampade gångstigar löper genom området som kan nå från anslutande gator i alla vädersträck. I den södra delen av Komötet finns två större fornlämningar i form av gravfält från yngre järnålder. Andra fornlämningar i form av stensättningar finns också på ett flertal platser i området. Vid Sävevägen i norr finns en grön remsa med gräsytor och rader med björkar och en stig som leder vidare in i naturområdet. Vid Stobæusvägen och väster om Norra Ängby skola finns ett skogsparti med gran och tall som fungerar som lekrområden för förskola, skola och fritids. En asfalterad gångväg leder genom skogen här och kopplar samman Stobæusvägen och Vultejusvägen.

Värden

Upplevelse: Naturlek, grön oas, promenad, rofylldhet och skogskänsla.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar.

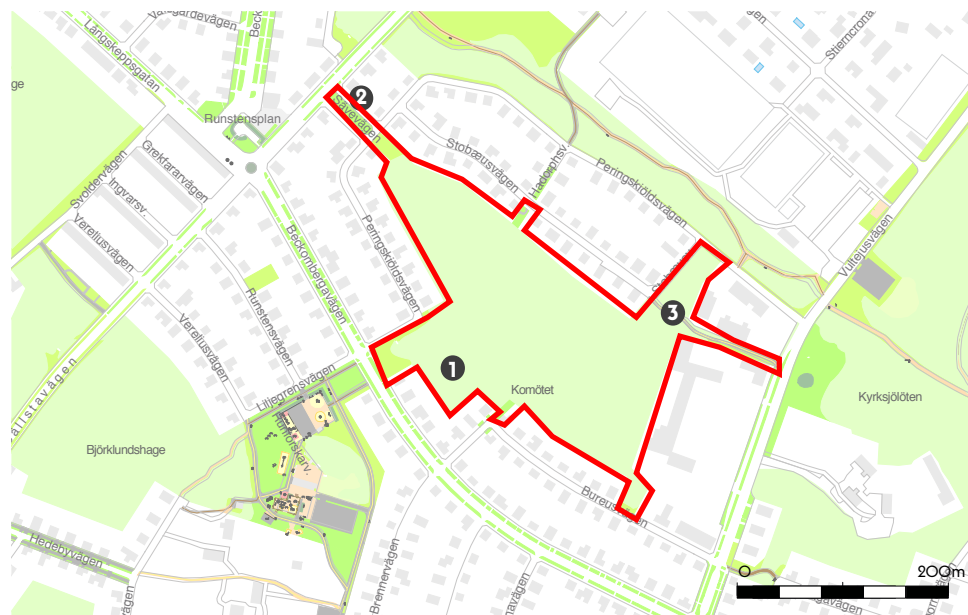
Kulturhistoriska: Totalt 10 stycken registrerade fornlämningar utspridda inom området. Två av dessa är större och i form av gravfält. Den ena, L2013:762 (Bromma 63:1), innehåller 20 fornlämningar i 4 högar som kallas 'Komötet'. Den andra L2013:154 (Bromma 64:1) innehåller ca 10 fornlämningar i 3 högar. Resterande 8 fornlämningar är i form av stensättningar; L2013:1249 (Bromma 76:1), L2013:1393 (Bromma 76:2), L2013:1336 (Bromma 75:1), L2013:3018 (Stockholm 622), L2013:3017 (Stockholm 621), L2013:3026 (Stockholm 620), L2013:3023 (Stockholm 619), L2013:1337 (Bromma 75:2).

Analys

Komötet har tydliga upptrampade entréer och hela området verkar vara välanvänt av boende i närområdet för hundpromenader och naturlek. Marken vid Norra Ängby skola och vid Stobæusvägen är hårt sliten men ger också stora bruksvärden med stenar.

Naturområde med fornlämningar i form av två gravfält från yngre järnålder.

1. Större fornlämning i form av gravfält, 2. Allé vid Sävevägen, 3. Skogsparti och asfalterad gångväg nära skola och förskola.

Tillgänglighet: Delar av området har relativt god tillgänglighet utan att ha etablerade vägar men flera stigar kan bli hala då de går över berghällarna.
Trygghet: Gångvägen mellan Stobæusvägen till Vultejusvägen har belysning och upplevs inte som otrygg då skogen här saknar undervegetation.

Skogsparti längs Stobæusvägen som används av förskola och fritidshemmet intill.

Mål

Komötet bevaras med funktioner för promenad och naturlek samtidigt som fornlämningar och naturvärden värnas.

Strategi

Sly och buskvegetation nära entréer röjs för att hålla entréer öppna och tydliga. Åtgärder kan behöva vidtas för att skydda trädrötter från ytterligare slitage från skolbarnen i den östra delen av området.

Stig som leder över berghäll.

12. Grönyta vid koloniområdet Räcksta

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 2.4 ha

Innehåll: Från vändplanen vid Långskeppsgatan finns en asfalterad gång- och cykelväg med belysning som leder ner till Beckombergastråket. Här finns också en öppen plats med gräsytor i slänten ner mot området för fritidsodling och bakom den en skogsdunge med asp, tall och gran. Branta berghällar med tall omger bostadsområdet på höjden vid Björketorpsvägen. Nedanför branten finns ungskog med asp. Vid Räckstavägen växer ung lövskog och brynvegetation med slån och en smal remsa klippt gräs närmast vägen.

Värden

Upplevelse: Naturlek, grön oas, promenad, blomprakt, odling och picknick/solbad.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Analys

Området ger en grön inramning till bostäderna vid Björketorpsvägen.

Tillsammans med odlingsområdet utgör stråket en del i ett längre grönt samband mellan Beckomberga och Norra Ängby. Området verkar främst användas som passage.

Tillgänglighet: Gångvägen är asfalterad.

Trygghet: Gångvägen har belysning och omges av öppna gräsytor men det är tydligt att platsen har tillåtits växa igen.

Mål

Grönyta med bevarade naturvärden för biologisk mångfald med utvecklade siktlinjer.

Strategi

Sly och buskvegetation nära asfaltsvägen röjs så att äldre skog bakom blir möjlig att nå och att siktlinjerna till Beckomberga bevaras.

Gångväg invid bergsbrant nedanför bostadsområdet vid Björketorpsvägen.

1. Gångväg med öppen gräsyta i slänten ner mot koloniområdet, 2. Ungskog och gräsytor längs Räckstavägen, 3. Berghällar norr om bostadsområdet vid Björketorpsvägen.

13. Del av Beckombergastråket

Beskrivning

Parktyp: Stadsdelspark (tillsammans med Beckombergastråket och del av Nälstastråket)

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 5.9 ha

Innehåll: Mellan Norra Ängby och Beckomberga finns ett långsträckt parkstråk som utgörs av en asfalterad och stenmjölsbelagd gångväg med belysning. Denna del av stråket kan följas från Kyrksjölötens naturreservat förbi Beckombergavägen och stråket fortsätter sedan vidare fram till Räckstavägen. Från Beckombergavägen har stråket en bredare asfalterad gång- och cykelväg. I området finns en kraftledningsgata med en hög luftledning som passerar vid Ängby idrottsplats, Bällstavägen, Beckombergavägen och Räcksta fritidsträdgårdar. I den sydöstra delen löper stråket genom ett skogsparti med blandskog. Vid Bällstavägen och Beckombergavägen finns öppna parkområden med gräsytor, stora busktytor med slån och hägg samt grupper med träd som björk. Här finns även utplacerade fotbollsmål i närheten av kraftledningen och Torgnyvägen.

Värden

Upplevelse: Promenad, grön oas, naturlek och picknick/solbad

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och groddjur.

Analys

Den speciella belysningen med trästolpar och ljusgrå armatur och stolpfötter ger en sammanhållande identitet och ökad orienterbarhet till hela stråket. Luftledningen kan komma att rivas efter 2022 då en ny markförlagd kraftledning mellan Bredäng och Beckomberga kommit på plats (Ellevio/Svenska kraftnät). Det kommer att ge ökad trivsel att vistas i området och möjliggör att till exempel utöka skogsområdet norrut.

Tillgänglighet: Stråket har god tillgänglighet med asfalt eller släta stenmjölsytor.

Trygghet: Vid Bällstavägen växer marken kring stråket igen vilket försämrar sikten över området samtidigt som det finns stora ekologiska värden med sådan halvöppen buskvegetation.

Karaktäristisk belysning längs Beckombergastråket.

1. Gångväg i skogsparti, 2. Öppna gräsytor vid Bällstavägen.

Mål

Beckombergastråket bevaras som ett grönskande och varierande parkstråk som inbjuder till vistelse, promenad och aktivitet. Tryggheten förbättras.

Strategi

Tydliggör och utveckla områdets gröna koppling mot intilliggande parker i öst och väst. Delar av brynvegetation längs stråket tas bort, men bevaras på andra platser på större avstånd från gångvägen.

Gräsytor och fotbollsmål under kraftledningen vid Torgnyvägen.

Lindallé närmast Beckombergavägen.

14. Förgårdsmark & impediment Norra Ängby

Beskrivning

Parktyp: Annan grönyta

Karaktär och storlek: Parkgata och grönskande gaturum

Innehåll: I Norra Ängby återfinns förgårdsmarken i första hand som restytor i korsningar, fickparker eller mindre platser med öppna gräsytor. Småhusbebyggelsen ligger i de flesta fall indragen på sin tomt med staket eller klippta häckar som gräns mot gatan. Större gator i området har fått gröna gaturum genom att ha utformats med gräsremсор och gatuträd mellan körbana och trottoar. Beckomberga vägen som går genom hela stadsdelen har lönn som gatuträd från Åkeshov till Runstensplan, och lind på sträckan vidare norrut fram till Beckomberga. Bällstavägen har oxel som gatuträd. Vulteljusgatan har planterats oxel och med björk norr om Ängby torg. Längs Stora Ängby Allé som leder fram till Ängby slott finns klippta gräsytor med formklippta olvonbuskar.

Vid Norra Islandstorget finns en torgyta med plats för uteservering och grupper av lönnar i inramade gräsytor. Vid Ängby torg finns en större central gräsyta med bäraplar, körsbär, sittplatser och en mindre plantering med prydnadsbuskar. Vid Runstensplan finns en liten park med en grusyta och sittplatser bakom höga klippta syrenhäckar och bäraplar. Vid Hedebyvägen och Bergslagsvägen finns en kil med klippta gräsytor och grupper av björkar. Väster om Islandsvägen ligger en liten grönyta med stenhällar och träd helt omgiven av småhusbebyggelse som kan nås från en öppning mellan tomterna vid Hedebyvägen. Parkmark med klippta gräsytor återfinns också vid Miklagårdsvägen och vid Långskeppsgatan. Små restytor med naturmark med tallar finns vid Franklandsvägen liksom i förlängningen av Adilsvägen där en cykelväg leder fram till Danavägen. Även i Ledungsplans mitt finns sparad naturmark med stenblock och tallar.

Värden

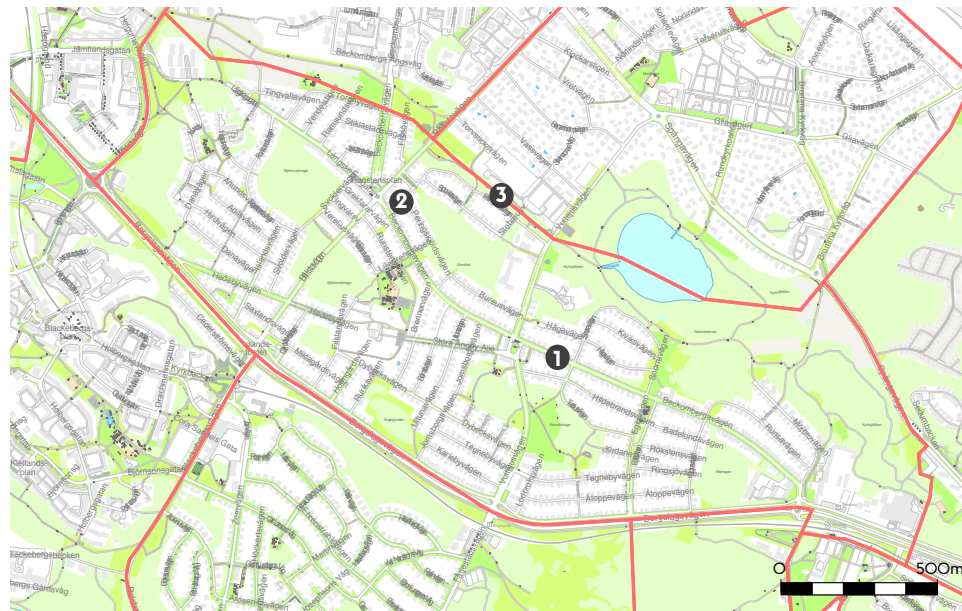
Upplevelse: Promenad, blomprakt och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Kulturhistoriska: Platsbildningar och förgårdsmark har ingen särskild klassificering i stadsdelen men har betydelse för den tidstypiska funktionalistiska planeringen av stadsdelen utifrån trädgårdsstadens ideal.

Lindar och gräsytor längs Beckomberga vägen.

1. Beckomberga vägen med gräs och gatuträd, 2. Finpark vid Runstensplan, 3. Formklippta olvonbuskar längs Stora Ängby Allé.

Analys

Förgårdsmark och restytor bidrar till stadsdelens gröna karaktär med bostadsnära natur och gatuplanteringarna ger identitet och orienterbarhet till flera av de viktigare vägarna. Det finns en tydlig uppdelning mellan privata trädgårdar och gatumark. Gatuträd verkar överlag vara vitala och i gott skick. Det blir viktigt att bibehålla varje gatas karaktär vid framtida förnyring och vitalisering av dem. Flera av fickparkerna och torg upplevs som slitna och verkar ha begränsad användning. Detta är knutet till utmaningen att få till levande lokala centrumbildningar utspridda på flera platser i stadsdelen.

Tillgänglighet: Torg och platsbildningar som Runstensplan och Ängby torg har olika ytskikt med plattor, grus och stenmjöl men bedöms ha god tillgänglighet.

Trygghet: Ytorna är till stor del välskötta och erbjuder fri sikt längs gator och gångvägar.

Mål

Bevarad karaktär av välskötta ytor med vegetation som ger en grön inramning till stadsdelens gaturum.

Strategi

Trädbeståndet vårdas och förnygras vid behov. Detta sker genom långsiktig förvaltning av träd så att gatornas olika karaktärer bevaras även då gamla träd behövs bytas ut. Skötsel utförs med löpande röjning av sly och gräsklippning av mindre restytor.

Fickpark med syrénhäckar och sittplatser vid Runstensplan.

Grönyta i kilen mellan Bergslagsvägen och Hedebyvägen.

Södra Ängby

Södra Ängby

Beskrivning

Stadsplanen för Södra Ängby antogs 1933 och var starkt påverkad av funktionalismens ideal. Södra Ängby skola invigdes 1947 och tunnelbanan byggdes ut hit år 1952. Hela Södra Ängby omfattas som riksintresse för kulturmiljövården. Området har ett arkitektoniskt värde som skyddas under detaljplanen från 1995 vilket reglerar tillbyggnadsmöjligheterna. Även träden omfattas av skyddet. Gatunätet och bebyggelsen följer terrängen och är starkt reglerad. Området är böljande med skogspartier omkring och insprängt mellan bebyggelsen. Norr om Blackebergsvägen ligger också ett sommarstugeområde från 1910- talet som är klassat av stadsmuseet som "annan kulturmiljö av särskild betydelse". Bebyggelsen karaktäriseras vita eller ljusa slätputsade villor. Grönstrukturen karaktäriseras informell och formella ytor av skog.

Antal invånare: 1785

Yta: ca 86 ha

Terräng: Kuperat

Platser

Kvarterspark

1. Park vid Södra Ängby skola
2. Stjärnspelet
3. Zornvägens lekplats
4. Båtparken

Torg- och parktorg

5. Islandstorget

Bostadsnära natur

6. Natur söder om skolan
7. Natur öster om Båtparken

Park- och naturstråk

8. Ängbyhöjden
9. Skogsslänt Blackebergsvägen
10. Skogsslänt mot Bergslagsvägen

Parkgata och grönskande gaturum

11. Förgårdsmark & impediment Södra Ängby*

* Endast färgmarkering, saknar numrering i karta

1. Park vid Södra Ängby skola

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.9 ha

Innehåll: Parken ligger i anslutning till Södra Ängby skola och Zornvägens förskola. En asfalterad gångväg leder genom parken mellan Carl Larssons väg och Blackebergsvägen. Längs gångvägen finns stora slånbuskage. En stor öppen gräsyta avgränsas med ett stängsel mot Carl Larssons väg åt söder. Den sydöstra smala biten av parken har avgränsats och byggts ut som förskolegård till Zornvägens förskola. En mindre inhägnad lekplats och buskplanteringar med fläder och rosor ligger i parkens östra del. Där avgränsas parken i öster av förskolegården vid Zornvägen. På lekplatsen finns klätterställning, sandlåda och parksoffor. Markmaterialet under klätterställningen är stridsand och resterande ytor stenmjöl. Skogspartiet som angränsar till skolgården är delvist kuperat med en del stenblock och där växer tall, ek, björk och lönn. Mot Blackebergsvägen finns en mindre bollplan med konstgräs. Bollplanen omges av en grupp av lönnar i hörnet Blackebergsvägen och Carl Larssons väg.

Värden

Upplevelse: Grön oas, bollspel, lekplats, picknick/solbad och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Kulturrehistoriska: Södra Ängby är ett riksintresse för kulturmiljövården och utpekad som kulturrehistoriskt värdefullt område av Stadsmuseum.

Analys

Parken saknar tydliga gränser mot Södra Ängby skola och det ger ytor för skolan att vistas på dagtid. Entrén till parken från Blackebergsvägen upplevs som en del av skolan och ligger nu bakom en hämta- och lämnplats. Kopplingen till Blackeborgsstråket i väster förbi Ängby bollplan är svag. Tillgången till parken mot sydöst har samtidigt begränsats av utbyggnaden av Zornvägens förskola. Stängslet längs Carl Larssons vägen skyddar mot trafiken men det skär även av tillgången till parken utan att tillföra några ytterligare kvaliteter för parkens användning. Detta påverkar sannolikt hur parken används av allmänheten. Den lilla lekplatsen ligger delvis dold från gatan, men ger genom sin inhägnad en avskild del av parken att användas av småbarnsfamiljer.

Öppna gräsytor och ett stängsel längs Carl Larssons väg.

1. Lekplats med klätter- och sandlek, 2. Bollplan med konstgräs, 3. Öppna gräsytor och ett stängsel längs Carl Larssons väg, 4. Skogsparti intill skolgården.

Tillgänglighet: Ytorna i parken är relativt plana. Lekplatsen har grusytor och fallskyddssand vilket ger begränsad tillgänglighet.

Trygghet: Belysning finns längs gångvägar men den täta vegetationen och den instängda karaktären kan göra att parken känns otrygg kvällstid.

Lekplats med klätter- och sandlek.

Mål

En inbjudande kvarterspark för olika åldrar som är en del i ett längre grönt samband.

Strategi

Parken öppnas mer så att det finns fri sikt kring gångvägar och lekplats. Vid en upprustning av parken görs parkens entréer och rörelsestråk om för att förbättra flödena genom parken. Grupper av träd längs Carl Larssons väg kan ge en rumslig avgränsning som gör gräsyterna mer inbjudande för vistelse och solbad.

Bollplan med konstgräs omgiven av lönnar vid Blackebergsvägen och Carl Larssons väg.

2. Stjärnspelet

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.8 ha

Innehåll: Innesluten i kvarteret mellan Höckertsvägen, Carl Larsons väg och Martinvägen finns ett grönområde med en lekplats. Den södra delen består av kuperad mark med blandskog. Den östra och västra delen av Gustaf Lundbergs väg förbinds av en asfalterad gångväg och en trappa som också leder in i parken. Från Carl Larsons väg leder en asfalterad gångväg in till lekplatsen genom en plats med gräs och björkar. Lekplatsen har gungor, karusell, lekhus, gungdjur, ruschkana och sandlek.

Värden

Upplevelse: Lekplats, grön oas, rofylldhet, promenad och skogskänsla.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Kultuhistoriska: Södra Ängby är ett riksintresse för kulturmiljövården och utpekad som kultuhistoriskt värdefullt område av Stadsmuseum.

Analys

Vegetationen är tät med aspuppslag i gränsen mellan lekplatsen och skogen vilket gör att lekområdet känns separat och inte inbjuder till naturlek. Den anslutande gångvägen till Gustaf Lundbergs väg är en välanvänd förbindelse.

Tillgänglighet: Lekplatsen har relativt god tillgänglighet.

Trygghet: Belysning finns vid lekplatsen, gångväg och trappa. Lekplatsen har öppna ytor med en god kontakt till Carl Larssons väg. Gångvägen i söder går genom delvis tät vegetation.

Mål

Stjärnspelet bevaras som kvarterspark med naturvärden och inriktning på småbarnslek.

Strategi

Se över möjligheten att byta ut ytskikt och kantstöd för att tillgodose tillgänglighet och fallskydd. Viss gallring kan ske för att inbjuda till att leda leken ut i skogsområdet.

Lekplatsen vid Stjärnspelet med omgivande björkar.

1. Asfalterad gångväg och trappor, 2. Lekplats, 3. Öppna gräsytor och björkar.

3. Zornvägens lekplats

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.26 ha

Innehåll: Vid Zornvägen finns en mindre park med en inhägnad lekplats. Intill lekplatsen finns en smal yta mellan flerbostadshuset vid Zornvägen och småhusen vid Höckertsvägen. Det finns en grind vid Gustaf Lundbergs väg. Ett hässle leder fram till entrén till lekplatsen från Zornvägen. På lekplatsen finns gungor, lekhus och ruschkana, gungdjur och sandlåda. I korsningen Aroseniusvägen/Zornvägen finns öppna gräsytor med några grupper av träd med björk och lönn samt några stora buskar.

Värden

Upplevelse: Grön oas, lekplats och picknick/solbad.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Kulturarhistoriska: Södra Ängby är ett riksintresse för kulturmiljövården och utpekad som ett kulturhistoriskt värdefullt område av Stadsmuseum.

Analys

Den lilla parken erbjuder vistelse och lek för förskolor och små barn. Lekytan används av närliggande förskola vilket tillsammans med stängsel gör att den kan upplevas privat. Inhägnaden gör även att gräsytorerna inte upplevs som tillgängliga lekytor. Delar av utrustningen, ytskikt och stängsel ger ett slitet intryck.

Tillgänglighet: Lekplatsen har relativt god tillgänglighet.

Trygghet: Belysning saknas vilket kan begränsa användningen av parken.

Mål

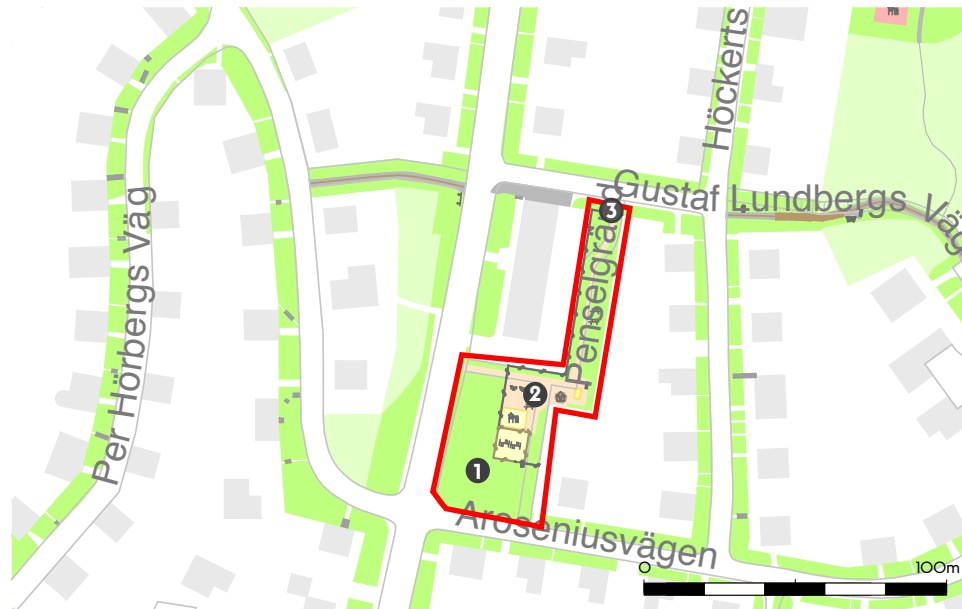
Zornvägens lekplats med sin inriktning på småbarnslek utvecklas.

Strategi

Se över möjligheten att skapa en sammanhängande inhägnad där entréerna till lekplatsen tydliggörs. Möjlighet finns att expandera lekplatsen söderut varvid ny utrustning kan placeras på ett sätt som inbjuder till vistelse i hela parken.

Lekplatsen är inhägnad och omges av en öppna parkytor vid Aroseniusvägen och Zornvägen.

1. Klippa gräsytor och träd, 2. Inhägnad lekplats för småbarnslek, 3. Grind vid Gustaf Lundbergs väg.

4. Båtparken

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.5 ha

Innehåll: Båtparken är en grön kvarterspark med öppna gräsytor, grupper av träd och en lekplats. Den ligger omgiven av gator på tre sidor och angränsande småhustomter i sydöst. Parken domineras av plana gräsytor och grupper av björkar och tallar med höga stammar som ger fri sikt genom parken. Lekplatsen ligger skyddad en bit in från Ernst Josephsons väg. Den är utrustad med gungor, lekbil, gungdjur, sandlåda och en liten rutschkana. Gräsytan kan användas för bollspel.

Värden

Upplevelse: Grön oas, lekplats, rofylldhet, picknick/solbad och promenad.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Kultuhistoriska: Södra Ängby är ett riksintresse för kulturmiljövården och utpekad som ett kultuhistoriskt värdefullt område av Stockholms stadsmuseum.

Analys

Lekplatsen ligger i brynzonen och som inbjuder till varierad lek trots ett begränsat urval av lekutrustning.

Tillgänglighet: En igenvuxen grusstig leder fram till lekplatsen från Ernst Josephsons väg som har vissa höjdskillnader.

Trygghet: Parken har en öppen karaktär och god kontakt med omgivande gator.

Mål

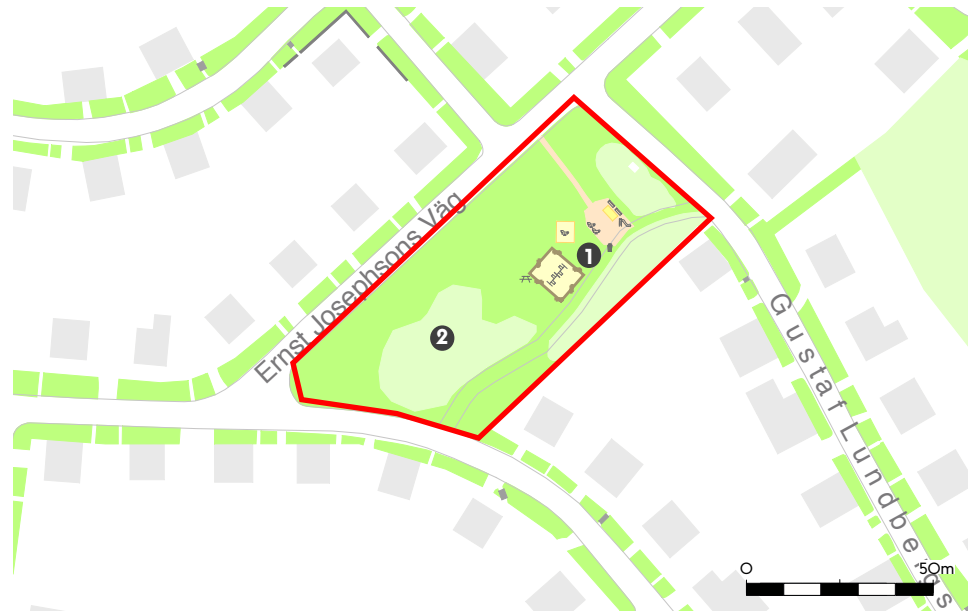
Båtparken bevarar sin karaktär som kvarterspark med inriktning på småbarnslek och funktion som samlingsplats.

Strategi

Planteringar för ökad naturlek och biologisk mångfald kan tillföras i brynzonen. Ökade sittmöjligheter kan tillföras också för besökare som inte använder lekplatsen.

Öppna gräsytor och grupper med höga träd omger lekplatsen vid Båtparken.

1. Lekplats, 2. Grupp med höga tallar.

5. Islandstorget

Beskrivning

Parktyp: Annan grönyta

Karaktär och storlek: Torg- och parktorg, 0.3 ha

Innehåll: Vid Islandstorget finns en liten grönyta mellan busshållplatsen och parkeringen vid Södra Ängby skola. Här finns en klipphäll med en fornlämning i form av hållristningar som skålgrop/älvkvarn. Runt berghällen finns en dunge med blandskog som utgörs av björk, tall, lönn, fågelbär, hägg och slån. Torgytan har cykelparkeringar, en kiosk och omges av buskplanteringar med ett fågelbärsträd i norr. Vid busshållplatsen finns en liten gräsyta i refugen med tre askar.

Värden

Upplevelse: Folkliv och torghandel.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Kultuhistoriska: Hållristning L2013:1056 (Bromma 157:1) samt hägnad L2013:7550 (Stockholm 927).

Analys

Vegetationen utgör en grön inramning till platsen som i övrigt domineras av trafikytor. Området erbjuder få vistelseytor, där kioskens placering gör att det inte finns några öppna torgytor kvar. Delar av torget tillsammans med intilliggande ytor förändras för att ge plats för nya bostäder, enligt lagakraftvunnen detaljplan.

Tillgänglighet: Gångbanor och torgytor är tillgängliga.

Trygghet: Hållmarken invid skolans parkering är skyddad bakom en skärm av sly. Platsen är upplyst från gatubelysningen.

Mål

Islandstorget och tunnelbaneuppgången utvecklas för att bli mer välkomnande, vistelsevänligt och anpassat för ett ökat besöksstryck.

Strategi

Torget planeras att utformas med terrasser och ramper där ytorna fylls med olika funktioner som uppehåll, lek, skate, grill. Se över möjligheten att ge torget en grön inramning utan att skapa en otrygg miljö.

Grönyta vid Zornvägen och busshållplatsen vid Islandstorget.

1. Fornlämning, 2. Buskplanteringar vid torget, 3. Gräsyta med askar.

6. Natur söder om skolan

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 1.2 ha

Innehåll: Söder om Södra Ängby skola och Carl Larsons väg finns ett grönområde helt omgivet av småhusbebyggelse. Det utgörs till stor del av kuperad naturmark med berghällar och tallskog. Höjden kan nås med en stig från Carl Larsons väg där det finns en yta mellan de privata trädgårdarna med klippt gräs och träd.

Värden

Upplevelse: Naturlek och grön oas.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Kulturmiljöhistoriska: Södra Ängby är ett riksintresse för kulturmiljövården och utpekad som kulturhistoriskt värdefullt område av Stadsmuseum.

Analys

Området erbjuder bostadsnära natur och platsen har tydliga spår av naturlek.

Anslutningen vid Blackebergsvägen är helt igenvuxen vilket gör att området inte blir använt för promenader utan i första hand för de som kan nå området från sina trädgårdar.

Tillgänglighet: Marken är kuperad och består av hållmark.

Trygghet: Belysning finns kring intilliggande villor och gator.

Mål

Bostadsnära natur för promenad och naturlek med bevarade naturvärden.

Strategi

Löpande gallring av sly vid entrén från Blackebergsvägen.

Höjd med hållmark och tallskog.

1. Entré till grönområde med gräsytor och björkar, 2. Höjd med hållmark och tallskog.

7. Natur öster om Båtparken

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 0.4 ha

Innehåll: Längs Carl Larssons väg finns en mindre höjd med naturmark.

Området omges av småhusbebyggelse även om det kan nås från Palettgränd och Carl Larssons väg. De högre belägna delarna består av hållmark med tallskog. Längst i norr i anslutning till gatan finns ett lägre parti med asp, gran och lönn.

Värden

Upplevelse: Grön oas och naturlek.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

Kultuhistoriska: Södra Ängby är ett riksintresse för kulturmiljövården och utpekad som ett kultuhistoriskt värdefullt område av Stadsmuseum.

Analys

Området erbjuder bostadsnära natur med plats för naturlek men saknar tydliga entréer och gångvägar för promenad och verkar inte användas av de boende. Den lilla höjden bidrar till stadsdelens naturnära prägel genom att ligga centralt placerad längs Carl Larssons väg och i förlängningen av Karl Nordströms väg.

Tillgänglighet: Marken är kuperad och består av hållmark.

Trygghet: Närmast Carl Larssons väg hålls marken öppen för siktlinjer.

Mål

Bostadsnära natur för promenad och naturlek med bevarade naturvärden.

Strategi

Entré från Gustaf Lundbergs väg rensas löpande från sly för att möjliggöra promenader genom grönytan.

Naturmark längs Carl Larssons väg.

1. Hållmark med tallskog, 2. Brynväxtlighet med remsa klippt gräs, 3. Parti med blandskog vid elnätstation.

8. Ängbyhöjden

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 3.1 ha

Innehåll: Ängbyhöjden är en söderslutning med skogsmark mellan Ängbyhöjden, Färjestadsvägen och Blackebergsvägen. Här finns ett antal mindre stugor med trädgårdar som omges av brant naturmark. Den östra delen präglas av blandskog med tall och ek. Delar av marken är tätare med yngre träd och buskar i fältskiktet så som slån, måbär och kaprifol. Vid den högsta delen av vägen finns stenhällar med sittplatser och fri sikt ut mot Mälaren. Vid Börjessonsvägen finns en asfalterad gångväg med trappor som leder ner mot Ängbybadet. Den västra delen vid Höckertsvägen har en parkliknande karaktär med tallar i klippt gräsyta. Här finns också en del trädgårdsväxter i gränsen till intilliggande stugtomter. En belyst och asfalterad gångväg med trappa leder ner för branten till Blackebergsvägen.

Värden

Upplevelse: Utsikt, grön oas, naturlek, promenad, rofylldhet och skogskänsla.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och groddjur.

Kulturrehistoriska: Södra Ängby är ett riksintresse för kulturmiljövården och utpekad som ett kulturhistoriskt värdefullt område av Stadsmuseum.

Analys

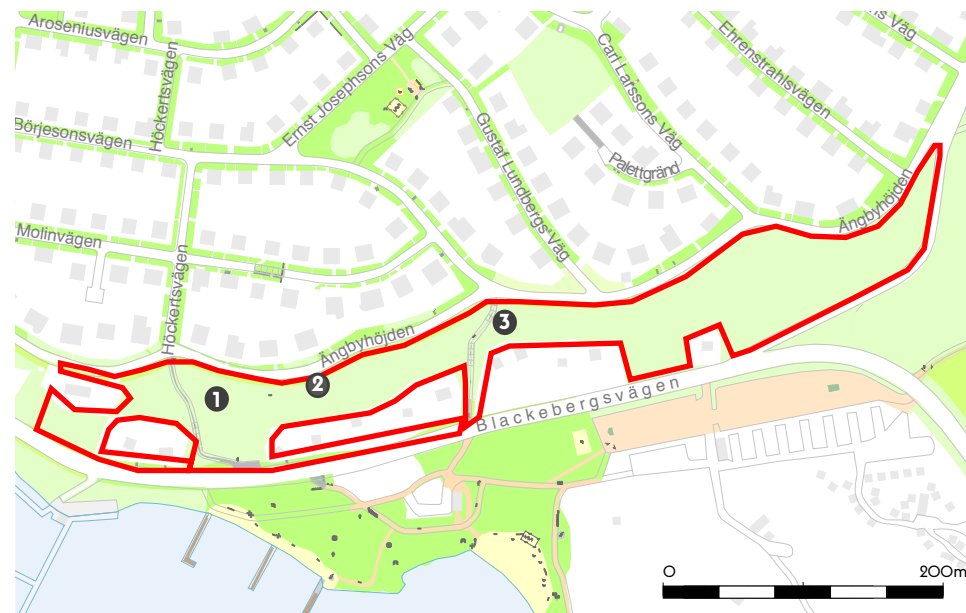
Området erbjuder bostadsnära natur och bildar del i ett sammanlänkat gröonstråk längs Mälaren. Den branta terrängen och begränsad tillgänglighet från angränsande vägar gör att området inte verkar användas för naturlek och vistelse. Naturstråket förstärker upplevelsen av stadsdelens placering i landskapet med sina vita villor utspridda på en skogshöjd med utblick över Mälaren.

Trygghet: Marken kring gångvägen och trappor vid Börjessonsvägen är delvis tät med sly och brynväxtlighet. Gångvägen vid Höckertsvägen är mer öppen och upplevs som tryggare.

Tillgänglighet: Den höga kantstenen och vägräcket gör att skogen, i den östra delen, är svår att nå. Det saknas sänkta kantstenar längs gatan som tillsammans med vägräcket gör utsiktsplatser på höjden svårtillgängliga.

I förlängningen av Höckertsvägen finns gräsytor med höga tallar och utblickar.

1. Gångväg vid Höckertsvägen, 2. Höjd med fri sikt, 3. Gångväg vid Börjessonsvägen.

Mål

Ängbyhöjden bevaras som bostadsnära naturstråk med naturvärden och tillgängliga utsiktsplatser liksom tydliga och trygga gångvägar.

Strategi

Marken kring gångvägar hålls fri från sly för att säkerställa trygghet och fri sikt. Vid skötsel av naturmark förhindras ytterligare spridning av trädgårdsväxter i området. Utsiktsplatser anpassas för ökad tillgänglighet.

Sittpplats vid berghäll på Ängbyhöjden.

Skogsparti längs Ängbyhöjden i den östra delen av området.

9. Skogsslänt Blackebergsvägen

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 4,5 ha

Innehåll: Längs Blackebergsvägen finns en brant skogsslänt med hållmark präglad av tall och ek, med blandskog i lägre partier. Vid Ängbyhöjden i söder finns en del trädgårdsväxter så som syrén som spridit sig från omgivande trädgårdar. En stig leder genom naturmarken från Pilos väg och Ängbyhöjden i söder och når Blackebergsvägen i höjd med Blackebergbacken. På de planare ytorna vid Blackebergsvägen finns öppna gräsytor och grupper av träd med ek, björk och lönn. En smal asfalterad väg följer skogsbrynet och förbinder en gångväg på andra sidan Blackebergsvägen med Aroseniusvägen i norr. Högst upp på höjden kan naturmarken nås från Börjesonsvägen. Här finns stenhällar, grupper av tallar, fornlämning och fina utblickar över landskapet. Del av området utgör hundrastområde.

Värden

Upplevelse: Grön oas, naturlek, utsikt, rofylldhet, promenad och skogskänsla.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för eklevande insekter.

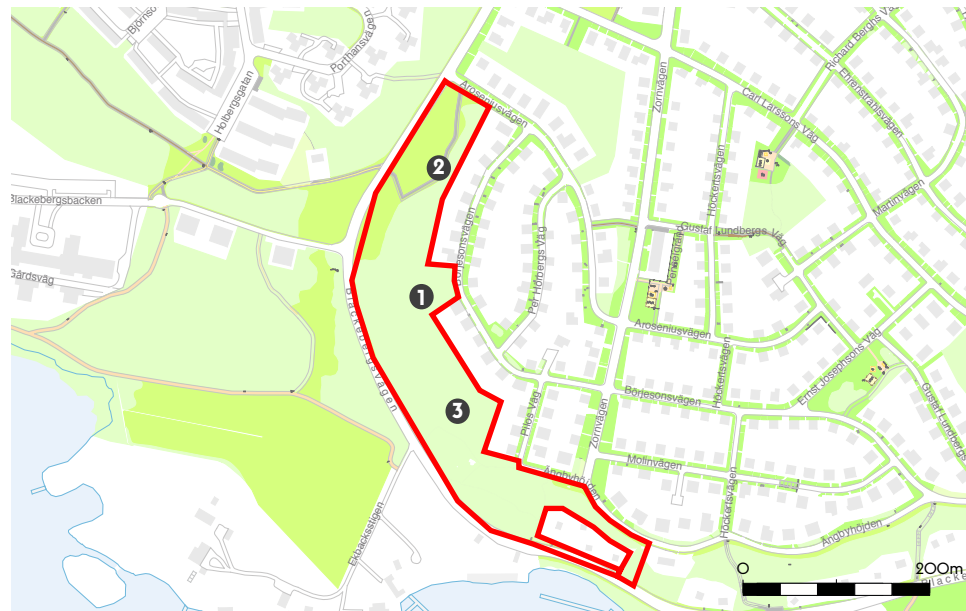
Kulturarhistoriska: Södra Ängby är ett riksintresse för kulturmiljövården och utpekad som kulturarhistoriskt värdefullt område av Stockholms stadsmuseum. Fornlämningar: Stensättning L2013:1934 (Bromma 69:1).

Analys

Området erbjuder bostadsnära natur med plats för naturlek och tomterna längs Börjesonsvägen och Pilos väg ansluter direkt till naturmarken. Stigen som följer slänten är väl använd. Den erbjuder en naturskön promenad runt stadsdelen och kan användas som en alternativ väg i riktning mot Islandstorget och Södra Ängby skola. Gräsyterna längs Blackebergsvägen inbjuder inte till vistelse på grund av den öppna karaktären vid den trafikerade vägen. Planerade bostäder längs båda sidor av Blackebergsvägen i norr vid de öppna gräsyterna kommer helt att förändra karaktären på den norra delen av området. Det blir en utmaning att skydda befintliga värden som de stora ekarna och så att det även fortsatt blir möjligt att röra sig genom de sammanlänkade naturstråken längs Mälaren. De ekologiska spridningssambanden är dock starkare till Ekbacken och Tyska botten i öster.

Öppna gräsytor och grupper av träd längs Blackebergsvägen med en gångväg som leder mellan Aroseniusvägen och Blackeberg.

1. Fornlämning vid Börjesonsvägen, 2. Gångväg, 3. Stig och kuperad naturmark.

Trygghet: Den asfalterade gångvägen i norr är belägen på ett sätt som erbjuder uppsikt men marken behöver hållas öppen och den saknar belysning.

Tillgänglighet: Stigen som leder ner för slänten är delvis smal och stenig och har därför begränsad framkomlighet. Gångvägen med asfalt i norr erbjuder en tillgänglig om än kuperad alternativ färdväg undan trafiken längs Blackebergsvägen. Asfalten har spruckit på grund av trädens rotaktivitet.

Stig som leder ner genom skogsslänten.

Mål

Bostadsnära natur för promenad och naturlek med förstärkta naturvärden.

Strategi

Marken kring gångvägen i norr hålls fri från sly för att säkerställa trygghet. Om det inte byggs bostäder i området kan grupper med träd planteras längs Blackebergsvägen i den norra delen för att skapa avgränsning och ändrad rumslighet. På så sätt kan området också få ökade sociala och ekologiska värden.

Gångväg som leder som leder fram till Aroseniusvägen.

10. Skogsslänt mot Bergslagsvägen

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 5.3 ha

Innehåll: Längs tunnebanespåren och Bergslagsvägen finns en skogsklädd sluttning. Skogen har stor andel tall med inslag av blandskog i lägre partier och ek i brynet mot tunnelbanespåren. I söder omges området av småhusbebyggelse men området kan nås från flera punkter längs Hasselbergsvägen och Roslinvägen. En stig leder från Färjestadsvägen närmast tunnelbanan vid Ängbyplan längs skogsslänten hela vägen till Per Ekströms väg i norr. Här finns en gångväg med belysning och trappa som ansluter till Roslinvägen. Området utgör hundrastområde.

Värden

Upplevelse: Grön oas, naturlek, promenad och skogskänsla.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och groddjur.

Kultuhistoriska: Skogsslänten ligger utanför området för Södra Ängby som är ett riksintresse för kulturmiljövården men är viktig för strukturen på stadsdelen.

Analys

Området erbjuder bostadsnära natur och en skyddande sida för bebyggelsen mot norr. Det ger möjligheter att promenera genom stadsdelen genom skogen även om värdet minskas av bullerstörningar från Bergslagsvägen och tunnelbanan. Flera av entréerna till området är otydliga och igenväxta.

Tillgänglighet: Området har endast begränsad tillgänglighet med upptrampade stigar och kuperad och stenig terräng.

Trygghet: Gångvägen och trappan vid Per Ekströms väg har belysning men kantas av tät vegetation som försämrar siktlinjer.

Mål

Bostadsnära natur för promenad och naturlek med bevarade naturvärden.

Strategi

Området kring gångväg med trappa hålls fritt från sly för ökad trygghet. Entréer vid längs Hasselbergsvägen och Roslinvägen öppnas upp så att de blir tydliga och välkomnande.

En stig leder genom kuperad naturmark med stor andel tall.

1. Klippta gräsytor och trappa vid Per Ekströms väg, 2. Naturmark i slänten längs tunnelbanespåren och Bergslagsvägen.

11. Förgårdsmark & impediment Södra Ängby

Beskrivning

Parktyp: Annan grönyta

Karaktär och storlek: Parkgata och grönskande gaturum

Innehåll: Södra Ängby har en enhetlig tidstypisk funktionalistisk småhusbebyggelse där husen ofta placerats i fastighetsgräns mot gatan och där det finns en allmänt hållen öppen förgårdsmark. Förgårdsmarken består av klippta gräs- och ängsytor, delar med kuperad naturmark, solitärbuskar och stora träd. Träden (främst tall, ek och björk) står i nära anslutning till trottoarer och vägbana. Längs Karl Nordströms väg, Carl Larssons väg, Färjestadsvägen och delar av Zornvägen finns bredare remsor med förgårdsmark som ger öppna gröna gaturum. På mindre gator som Börjesonsvägen och Hasselbergsvägen är förgårdsmarken och gatusektionen smalare. Vid Ängbyhöjden och Ernst Josephsons väg finns sträckor där husen ligger mer indragna på fastigheten. Det ger en naturmarkskaraktär till dessa gaturum med mer avstånd mellan husen. Vissa gator har mer kuperad förgårdsmark där tillgängligheten till kvartersmark fått lösas med hjälp av allmänt hållna trappor, till exempel vid Roslinvägen och Hasselbergsvägen.

Värden

Upplevelse: Grön oas.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och eklevande insekter.

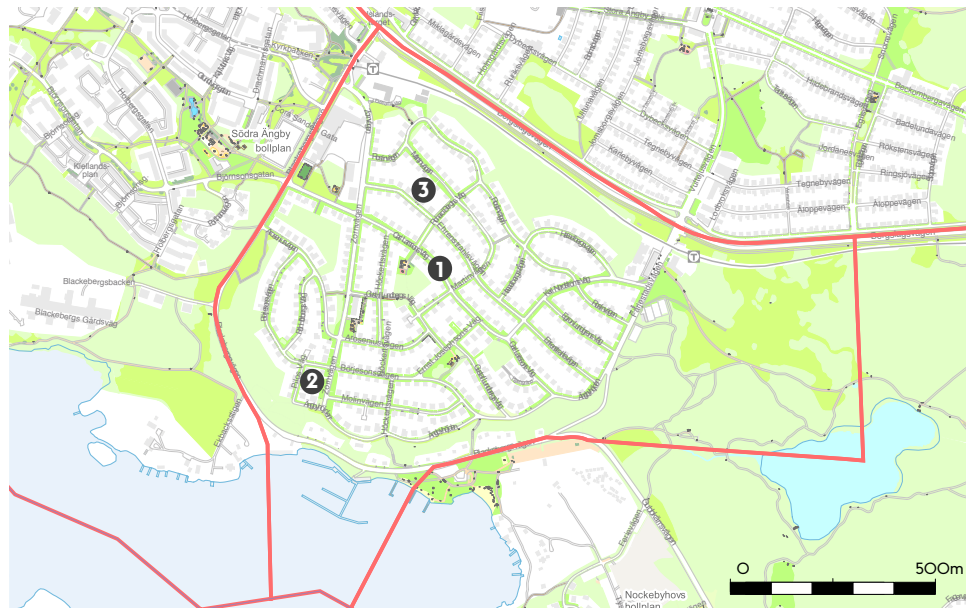
Kulturhistoriska: Södra Ängby är ett riksintresse för kulturmiljövården och utpekad som kulturhistoriskt värdefullt område av Stadsmuseum.

Analys

Den allmänna förgårdsmarken har en stor betydelse för stadsdelens unika karaktär och kulturhistoriska värde som funktionalistiskt planerat område. De allmänt hållna grönytorerna gör att husen och gatorna upplevs ligga fritt utplacerade i landskapet. De många stora träden på förgårdsmarken är avgörande för att ge denna känsla av stadsdelen som ett sammanhängande parklandskap med en enhetlig men varierad bebyggelse. Husen ansluter ofta direkt till förgårdsmarken längs gatan. På så sätt får staket och häckar som markerar fastighetsgränser och privat område mellan husen en underordnad betydelse i gaturummet. Det finns platser där dessa principer inte upprätthålls och förgårdsmarken har privatiserats.

Förgårdsmark med stora träd och gräsytor längs Börjesonsvägen/Ängbyhöjden ger ett grönt och karaktäristiskt gaturum.

1. Carl Larssons väg, 2. Bred förgårdsmark vid Zornvägen/Ängbyhöjden, 3. Smal förgårdsmark och kuperad mark längs Ehrenstrahlsvägen.

Tillgänglighet: Gatorna i området har generellt en smal trottoar på en sida med infarter och gångvägar över förgårdsmarken till respektive fastighet. Tillgängligheten blir begränsad där det krävs en trappa för att nå husen från gatan.
Trygghet: Den öppna karaktären på förgårdsmarken gör att det oftast finns fri sikt längs gatorna.

Förgårdsmark med björkar och klippt gräs längs med Carl Larssons väg.

Mål

Förgårdsmarken bevarar sin gröna, allmänna och tillgängliga karaktär med klippt gräs, träd och större solitärbuskar.

Strategi

Trädbeståndet inventeras, vårdas och förnygras vid behov. Detta sker genom långsiktig förvaltning av träd så att gatornas olika karaktärer bevaras även då gamla träd behövs bytas ut.

Hus i fastighetsgräns på ena sidan och bredare förgårdsmark med naturmark och terrängtrappa längs Ehrenstrahlsvägen.

Åkeshov

Åkeshov

Beskrivning

I Åkeshov finns väl synliga fornlämningar i form av stensättningar härstammande från brons- och järnåldern. Åkehovs slott var från 1600-talet ett av Stockholmstraktens stora gods. Slottet samt kringliggande områden anses som viktiga kulturhistoriska miljöer enligt översiktsplanen. Vid slottet finns även en medeltida ruin. Stadsdelsområdet bildades 1932 och större delen av bostadsbebyggelsen är från 1900-talets första hälft. Bebyggelsen karaktäriseras av flerfamiljshus i tegel med tre våningar. Husen är belägna i direkt anslutning till naturmark och saknar större bostadsgårdar. Området är kuperat och sluttar ner mot Drottningholmsvägen. Åkeshov har god tillgång till grönsstruktur. Höjderna karaktäriseras av hållmarktallskog och sänkorna samt brynområdena av ädellövskog. Åkeshovs slottspark och koloniområde från 1600-talet utgör stora delar av stadsdelsområdet.

Antal invånare: 885

Yta: ca 32 ha

Terräng: Kuperat

Platser

Park- och naturstråk

1. Skogsområde vid Åkeshovsvägen
2. Åkeshovs slottspark & gårdsväg
3. Natur vid Knypplerske-Snörmakarvägen

Fickpark

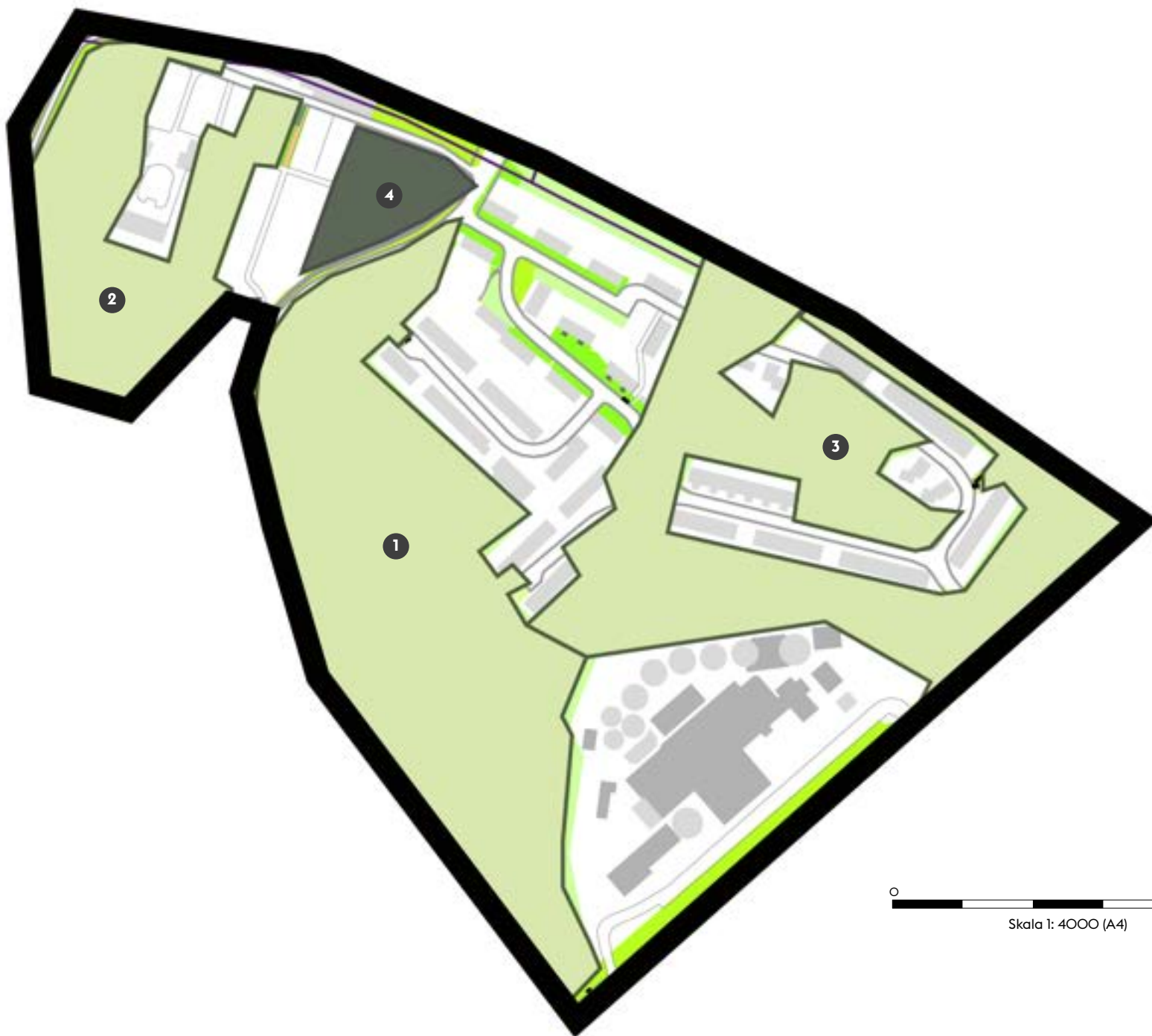
4. Fickpark vid Åkeshovs gårdsväg

Parkgata och grönskande gaturum

5. Förgårdsmark & impediment Åkeshov*

* Endast färgmarkering, saknar numrering i karta

0 250 m
Skala 1: 4000 (A4)

1. Skogsområde vid Åkeshovsvägen

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 6.6 ha

Innehåll: Skogsområdet är beläget mellan Åkeshovsvägen och Bromma reningsverk. Förutom reningsverket och trafikleder omges området av flerfamiljshus från 1940-talet, bollplaner, folkhögskola och en ridanläggning. Området ansluter till flera parker och naturområden, bland annat Judarskogen via Åkeshovs slottspark i väster. Området består av skogsklädd naturmark längs en höjdrygg. Vegetationen utgörs av blandskog med gran och tall med inslag av tätare lövvegetation. I brynområdena finns ädellövskog med stora ekar, tätare lövvegetation och inslag av gran. Närmast Åkeshovsvägen finns en öppen ängsyta med högt gräs. I områdets södra del finns en kraftledningsgata. Undervegetationen utgörs av gräs och lundväxter, bland annat blåsippor. Närmast reningsverket består vegetationen av mycket tät lövvegetation. Längs Drottningholmsvägen finns en allé av hästkastanj med vissa inslag av lind. I områdets norra del finns trappor i granit och en gångväg med belysning som leder mellan Åkeshovsvägen och bostadsområdena i nordöst. I närheten av trapporna finns en äldre stenmur som löper in mot skogsområdet. Genom vissa delar av området löper upptrampade gångstigar. Skogsområdet utgör hundrastområde.

Värden

Upplevelse: Naturlek, skogskänsla och grön oas.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för eklevande insekter och fladdermöss. Värdefull ekmiljö med äldre ekar.

Kulturarhistoriska: Äldre stenmur i områdets norra del, hägnad L2013:8199 (Stockholm 982). Muren har troligen uppförts under 1700-talet i syfte att avgränsa betesmark. Muren löper vidare in i Judarskogen och Ulvsunda på ömse sidor.

Analys

Området har ett centralt läge inom stadsdelen med kopplingar till andra gröna områden i flera väderstreck. Skogspartiet utgör en skyddad livsmiljö för växter och djur. Död ved och äldre ekar i skogen är potentiella livsmiljöer för insekter. Den öppna ängsytan bidrar till den biologiska mångfalden och gynnar pollinerande insekter.

Öppen ängsyta i områdets mellersta del.

1. Trappor och gångväg, 2. Brynområde med ekmiljö, 3. Öppen ängsyta, 4. Skogsklädd naturmark, 5. Äldre stenmur.

Skogspartiet och åsen fungerar som en skyddande barriär mellan Åkeshovsvägen i väster och bostadsområdena i öster. Inom skogen finns flera spår av naturlek. Upptrampade stigar finns inom vissa delar av området, men är svåra att hitta. Området saknar tydliga entréer. Detta förstärks av att vegetationen längs Åkeshovsvägen och i brynzonerna består av tät gran- och lövvegetation. Den täta brynvegetationen försämrar även ljusförhållandena för de gamla ekarna.

Trygghet: Tät vegetation och få upptrampade stigar kan innebära att området uppfattas mörkt och otryggt, framförallt kring Bromma reningsverk.

Tillgänglighet: Området är kuperat och består av skogsklädd naturmark. Området saknar tydliga entréer och innehåller endast ett fåtal upptrampade stigar. Gångvägen i områdets norra del är bred, asfalterad och kantas av belysning och parksoffor. Trapploppen kantas av räcken.

Mål

Omvandlas till ett inbjudande skogsområde med höga rekreativa, ekologiska och kulturhistoriska värden.

Strategi

Rekreativa värden förstärks. Skapa tydliga entréer och utveckla gläntor för att tillgängliggöra och välkomna människor in i skogsområdet. Se över möjligheten att utveckla en gångväg från norr till söder för promenad och motion. Se över möjligheten att komplettera med rastplatser och bänkbord för att stärka områdets funktion som utflyktsmål och social samvaro.

Ekologiska värden förstärks. Bevara och gynna de gamla ekarna i brynområdena genom att gallra vegetation för ökat ljusinsläpp. Gynna den biologiska mångfalden genom att så ytterligare frön i ängsyten.

Kulturhistoriska värden synliggörs. Tydliggör den äldre stenvallen som bär på en historia och bildar en naturlig gräns i landskapet genom gallring av vegetation.

Skogsklädd naturmark med inslag av naturstenar.

Asfalterad gångväg och trappor i områdets norra del.

2. Åkeshovs slottspark & gårdsväg

Historik

Åkeshovs slott är belägen på den tidigare egendomen Nockeby Säteri, ett gods som omnämns redan på 1400-talet. Under 1640-talet uppfördes huset och två flyglar. Byggnaderna byggdes om under 1720-talet. Idag drivs slottet som konferenshotell. Från början sträckte sig egendomens marker mot Ulvsunda, Nockeby och Ängby. På markerna fanns gott om åkermark och ängar för bete åt boskapen. Väster om slottet ligger Åkeshovs Arboretum. Till slottet hör även ett orangeri från 1730-talet, ritat av arkitekt Carl Hårleman. I området finns väl synliga fornminnen från varierande tidsåldrar.

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Stor tidstypisk park (tillsammans med Judarskogen), 3 ha

Innehåll: Åkeshovs slottspark och gårdsväg är ett sammanhängande parkområde kring Åkeshovs slott. I norr ansluter parken till Åkeshovs tunnelbanestation.

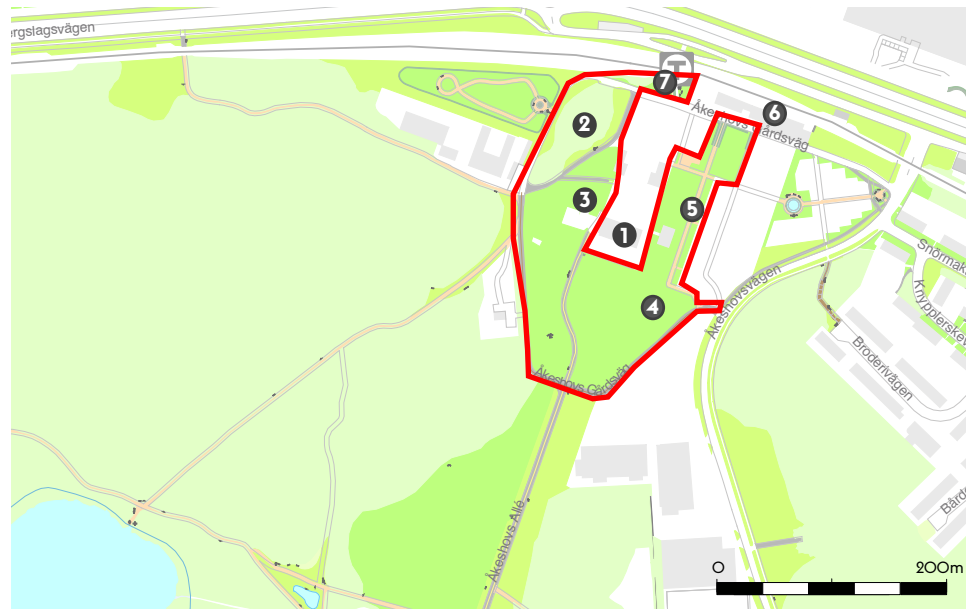
Parken ansluter till flera grönområden, bland annat Judarskogen i väster och skogsområdet längs Åkeshovsvägen i öster. I övrigt omges parken av verksamheter, koloniförening, hundstall och ridanläggning. Området består framförallt av klippta öppna gräsytor med inslag av stora ädellövträd, mestadels lindar och lönnar. Genom gräsytorna löper gångvägar med belysning och parksoffor. Slottet omges av höga stenmurar, träd och häckbuskage. Närmast slottet finns rader av lindar som är belägna utmed gångvägarna samt inom gräsytor. Öster om slottet finns en fruktlund med äldre äppelträd i rader. Mellan raderna finns en gångväg i stenmjöl som löper längs en axel som sträcker sig mot orangeriet. Utmed raderna finns häckbuskage. I områdets nordvästra del finns inslag av naturmark kring en gammal husgrund. Väster om slottet finns en äldre jordkällare. Gårdsvägen som leder mot slottet kantas av gräsytor och mindre buskplanteringar. I områdets nordöstra del, vid t-baneutgången, finns en mindre park med parksoffor som omgärdas av klippta häckar, en trappa i granit och låga stenmurar. Närmast tunneln in mot stationen finns en föreningsmeddelandetavla och cykelparkeringar.

Värden

Upplevelse: Blomprakt, picknick/solbad, evenemang, sitta i solen, grön oas, rofylldhet och promenad.

Åkeshovs slott omgärdad av stenmurar, träd och häckbuskage.

1. Åkeshovs slott, 2. Naturmark och fornlämning (ungefärlig position), 3. Jordkällare, 4. Lundkaraktär, 5. Fruktlund, 6. Orangeri, 7. Entré vid tunnelbanestationen Åkeshov.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för eklevande insekter och barrskogsfåglar. De äldre träden är värdefulla potentiella livsmiljöer för insekter.

Kulturrehistoriska: Åkeshovs slott, slottsparken och fornlämning i form av runristning L2013:9425 (Stockholm 1029).

Analys

Slottsparken innehåller höga kulturhistoriska värden och utgör ett utflyktsmål. De stora öppna gräsytor erbjuder flexibla aktiviteter, picknick och spontanidrott. Gräsytor möjliggör även evenemang, som parkteater. De högvuxna lövträden är karakteristiska och erbjuder vandrings skugga. Lindraderna söder om slottet skapar en trivsamt lundkaraktär. Området utgör en viktig koppling mellan Judarskogen och Kyrksjölöten, men övergången mellan områdena kan uppfattas otydlig på grund av otydlig entré till Judarskogen samt trafikbarriärer.

Trygghet: Området har en öppen karaktär och erbjuder goda siktlinjer. Belysning finns längs med gångvägarna. Ingången till Åkeshovs tunnelbanestation utgörs av en tunnel som kan upplevas mörk och otrygg.

Tillgänglighet: Området innehåller få nivåskillnader och innehåller ett flertal gångvägar i och runt om parken. Det finns flera parksoffor.

Mål

Åkeshovs slottspark bevaras som tidstypisk slottspark med höga kulturhistoriska och sociala värden. Gårdsvägen utvecklas utifrån trygghetsskapande åtgärder.

Strategi

Bevara slottsparkens kulturhistoriska värden, element och strukturer. Värna om de äldre frukt- och lövträden och arbeta långsiktigt för generationsväxlingar. Se över möjligheten att upprätta ett vårdprogram för slottsparken. Se över möjligheten att utveckla parkens upplevelsevärden genom att byta ut och komplettera parkmöbler till en mer tidsenlig utformning. Se över möjligheten att utreda och eventuellt upprusta miljön närmast tunnelbanan i syfte att förbättra tryggheten. Vissa partier av gräsytor öster om slottet, vid fruktlunden, kan med fördel omvandlas till blomsteräng för att tillföra blomprakt och gynna den biologiska mångfalden.

Rader av högvuxna lindar skapar lundkaraktär.

Äldre fruktträd i rader.

3. Natur vid Knypplerske-Snörmakarvägen

Beskrivning

Parktyp: Natur

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 5.5 ha

Innehåll: Området består av separata naturmarkspartier mellan bostadskvarter, längs Drottningholmsvägen och tunnelbanan. Området omges av flerfamiljshus och Bromma reningsverk. I väster ansluter området till skogsområde längs Åkeshovsvägen och delas av en kraftledningsgata.

Områdets yttersta delar utgörs av en bred kil med skogsklädd naturmark. Genom naturmarken finns ett antal upptrampade gångstigar. Vegetationen består av lövskog med inslag av tall. I de lägre partierna mot Drottningholmsvägen och tunnelbanan växer framförallt ek, lönn och hassel. Vid kraftledningsgatan finns täta hasselbuskage. I ytans östra del finns två passager som löper mellan bostadsområdena i väster och Drottningholmsvägen i öster. Passagerna utgörs av asfalterade gångvägar med belysning och trappor. I ytans södra del finns två gläntor som innehåller en bollplan och en mindre lekplats. Lekutrustningen utgörs av en gungställning och en grävsropa. Underlaget består av stridsand och lekplatsen omges av ett trästaket. I områdets mellersta del, i kvarteret mellan Knypplerske- och Snörmakarvägen ligger områdets högsta punkt. Ytan utgörs av en höjdrygg med vegetation av tall, rönn och inslag av öppna bergshällar. På höjdryggen finns ett stenröse.

Värden

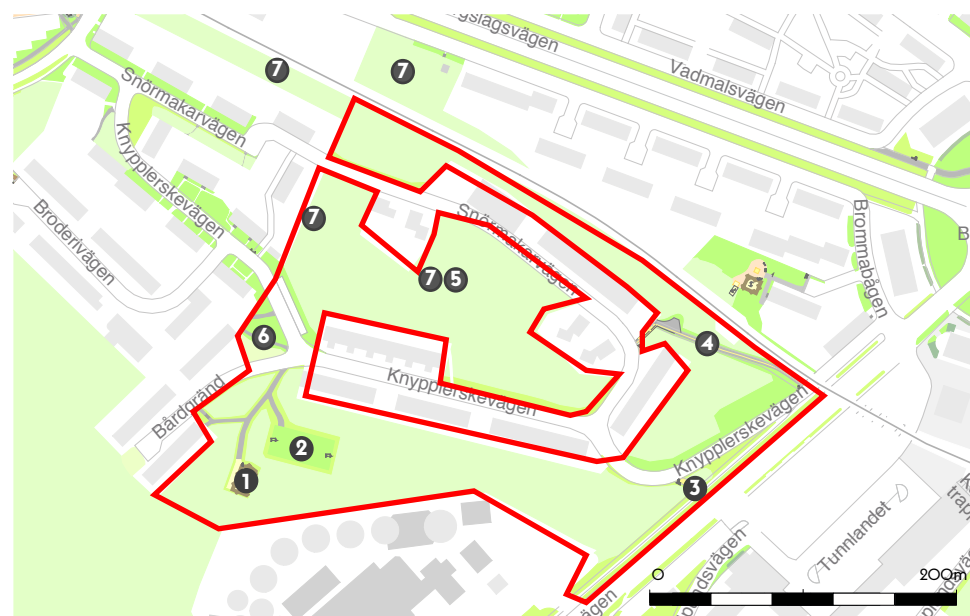
Upplevelse: Naturlek, grön oas, lekplats, skogskänsla och bollek.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för eklevande insekter. Närhet till Judarskogens naturreservat ökar det ekologiska värdet av naturmarkspartier i omgivningarna med gamla ekar och stora bestånd av hassel.

Kulturrehistoriska: Totalt fem registrerade fornlämningar utspridda inom området. Dessa utgörs av hägnad L2013:8098 (Stockholm 1033), hägnad L2013:8197 (Stockholm 980) skärvstenshög L2013:8198 (Stockholm 981), röse L2013:1788 (Bromma 18:1) samt stensättning L2013:1165 (Bromma 18:2). Bostadsområdet är klassad som särskilt värdefull från historisk, kulturrehistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt av Stadsmuseum.

Bollplan i skogsglänta i områdets södra del.

1. Mindre lekplats Bården, 2. Bollplan, 3. Trappor i granit, 4. Gångväg och trappor, 5. Stenröse vid höjdrygg, 6. Yta med gångvägar, 7. Fornlämningar.

Analys

Området erbjuder bostadsnära natur med upplevelsevärden som lek och bollek, vilket är viktiga värden för närområdet som saknar en kvarterspark. Området saknar tydliga entréer och längre sammanhängande gångvägar för promenad. Inom naturmarken intill lekplatsen finns flera spår av naturlek. Området är bullerstört från trafiklederna och tunnelbanan men fungerar som visuell och bullermässig barriär mellan bostadskvarteren och ljudkällorna. Den gröna kopplingen till skogsområdet i väster är otydlig. Lekplatsens placering och existens är under utredning med anledning av dess närhet till kraftledning.

Trygghet: Fotbollsplanen och lekplatsen har en dold och avskild placering inom skogsområdet och intill reningsverket. De täta hasselsnåren vid kraftledningsgatan kan skapa otrygghet. Området innehåller igenvuxna och avskilda delar som har dålig kontakt med omgivningen vilket kan upplevas som otryggt. Belysning finns längs gångvägarna som utgör passager.

Tillgänglighet: Området är kuperat och består av naturmark. Det finns endast två anlagda gångvägar som utgör passager, i övrigt finns endast gångstigar.

Mål

Bevaras som bostadsnära natur med utvecklade ekologiska och sociala värden.

Strategi

Värna om områdets ekologiska värden med flera ekar och hassel. Utveckla områdets sociala funktioner och värden genom att tydliggöra entréer, öka ljusinsläpp inom vissa partier och komplettera med parkmöbler.

Se över möjligheten att skapa längre sammanhängande gångvägar för promenad som kopplar samman ytorna samt förstärker den gröna kopplingen mot skogsområdet i väster. Invänta utredning och se över möjligheten att rusta upp lekplatsen och fotbollsplanen samt förbättra kopplingen med bostäderna omkring. Området kan därmed bättre kompensera för bristen av en kvarterspark. Betona kulturhistoriska värden genom att sätta upp informationsskylt vid bland annat stenröset.

Stenröse på höjdrygg i områdets norra del.

Lekplats i områdets södra del.

4. Fickpark vid Åkeshovs gårdsväg

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Fickpark, 0.17 ha

Innehåll: I korsningen Åkeshovs gårdsväg och Åkeshovsvägen finns en central fickpark. Parken omges av koloniområdet Åkeshovs slottsträdgård, en verksamhet, parkeringsplatser och flerfamiljshus. På andra sidan om vägen i öster ansluter parken till skogsområdet vid Åkeshovsvägen och i väster till Judarskogen via Åkeshovs slottspark. Parken består av två separata ytor som binds samman av en smal passage mellan kolonilotterna. Passagen utgörs av en gångväg i stenmjöl. Den västra delen är störst och innehåller en rund damm som omges av ett lågt räcke, planterings- och vistelseytor, gräsytor och högvuxna lövträd. Inom planteringsytorna växer perenner och vattenväxter. Runt dammen löper en gångväg i stenmjöl med parksoffor. Parkens östra del består av en mindre yta i stenmjöl med parksoffor och belysningsstolpar. I och omkring ytan finns en pergolabåge och häckbuskage i olika höjder.

Värden

Upplevelse: Blomprakt, grön oas, rofylldhet, picknick/solbad och sitta i solen.

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för eklevande insekter.

Analys

Parken är en del av ett längre grönt samband med kopplingar i väster och söder. Koloniområdet intill bidrar med biologisk mångfald och erbjuder fina utblickar. Ytan bidrar med grönska och blomprakt i området. Ytan har en central placering mellan bostäder, verksamheter och kommunikationer.

Parken utgör en samlingsplats och grön oas för boende och besökare i närområdet. Parkens utformning och vegetation skapar ett varierande och grönskande rum som är trivsamt att vistas i. De högvuxna valnötsträd kring dammen ger volym och karaktär samtidigt som de bidrar med skugga. Dammen med den mindre fontänen skapar en trivsam vattenkänsla och ljud. Intrycket dras ner av ogräs i vistelseytorna och gångvägarna. Parkens innehåll och utformning kräver stora skötselinsatser. Parken är bullerpåverkad av biltrafiken och tunnelbanan. Vegetationen fungerar som en visuell och bullermässig barriär.

Damm som omges av planterings- och vistelseytor och högvuxna träd.

1. Västra vistelseytan med fontändamm, 2. Östra vistelseytan med häckbuskage.

Trygghet: Belysning finns längs gångvägen samt gatorna intill. Parken har ett centralt läge med god kontakt med omgivningen.

Tillgänglighet: Parken innehåller få nivåskillnader. Gångvägen består av hårt packat stenmjöl. Det finns gott om parksoffor.

Damm och fontän som ger vattenkänsla och ljud.

Mål

Central fickpark med bevarad grön karaktär med vistelsevärden och blomprakt.

Strategi

Förbättra intrycket genom intensivare skötselåtgärder.

Häckbuskage i olika höjder i områdets östra del.

5. Förgårdsmark & impediment Åkeshov

Historik

Förgårdsmarken i Åkeshov har, liksom bebyggelsen, formats under olika tidsepoker. Förgårdsmarkens storlek, innehåll och karaktärer varierar med bebyggelsen. Västra delen av stadsdelen utgörs till största del av Åkeshovs slottspark och koloniområde. Övrig bebyggelse består av ett mindre bostadsområde från 1940- talet och ett reningsverk. Bostadsområdet består av trevåningshus längs Snörmakarvägen och Knyppplerskevägen samt trevåningshus i tegel i övriga delar. Husen ligger i anslutning till naturmark och saknar större gårdar. Vid områdena kring Snörmakarvägen finns stensättningar från brons- och järnåldern väl synliga i landskapet och vid slottet finns en medeltida ruin.

Beskrivning

Parktyp: Annan gröntyta

Karaktär: Parkgata och grönskande gaturum

Innehåll: Förgårdsmarken är belägen utmed flerfamiljshusen på Knyppplerske- och Snörmakarvägen. Förgårdsmarken består av smala remsor med klippta gräsytor och inslag av naturmark. Inom gräsytorerna finns flera högvuxna lövträd, buskar och parksoffor. Vid Bårdgränd finns ett bredare parti med flera gångvägar som används som en passage. Ytterligare grönytor finns längs de större trafiklederna och längs tunnelbanan. Området innehåller framförallt två huvudleder, Åkeshovsvägen och Drottningholmsvägen. Längs dessa är grönytorna smala och består av klippta gräsytor med inslag av träd. Längs Drottningholmsvägen finns en allé av hästkastanj med vissa inslag av lind. Längs Åkeshovsvägen finns klippta gräsytor med björkar.

Analys

Den grönskande förgårdsmarken tillsammans med grönytorna och alléerna utmed trafiklederna tillför grönska i gaturummet. Förgårdsmarken med högvuxna lövträd och inslag av naturmark är karakteristiska och identitetsskapande element. Ytorna och vegetationen tydliggör gaturummet och sätter stor prägel på det offentliga rummet. Träden ger volym och karaktär till gatorna samtidigt som de bidrar med skugga. De öppna gräsytorerna håller viktiga siktlinjer öppna och släpper in ljus i gaturummet. De fungerar även som en plats för möten mellan de boende.

Grönytor längs Drottningholmsvägen med allé av hästkastanj med inslag av lind.

Förgårdsmark längs 1. Knyppplerskevägen, 2. Snörmakargränd, Grönytor längs 3. Åkeshovsvägen, 4. Drottningholmsvägen, 5. Yta vid Bårdgränd.

Mål

Bevara nuvarande karaktär, värna om siktlinjer samt vårda och föryngra träd och allér vid behov.

Strategi

Värna om siktlinjer genom att beskära träd och buskar i korsningar samt mellan gator och gångbanor.

Trädbeståndet vårdas och föryngras vid behov. Detta sker genom långsiktig förvaltning av träd och alléer så att gatornas olika karaktärer bevaras även då gamla träd behövs bytas ut. Värna om och underhåll variationen av trädarter och se över möjligheten att upprätta ett trädvårdsprogram för allén längs Drottningholmsvägen.

Förgårdsmark längs Knypplerskevägen

Förgårdsmark längs Snörmakargränd.

Referenser

Tryckta källor

Samtliga kapitel

Parkplan för Bromma- Abrahamsberg, Alvik, Högländet, Nockeby, Olovslund, Smedslätten, Stora mossen, Åkeslund, Ålsten och Äppelviken (2009). Stockholm: Sweco på uppdrag av Bromma stadsdelsförvaltning och Trafikkontoret, Stockholms stad. Tillgänglig: <https://www.stockholm.se/KulturFritid/Park-och-natur/Parker/Parkplaner/> (Hämtad 2019-05-14)

Parkplan för Bromma- Mariehäll, Ulvsunda industriområde och Ulvsunda (2009). Stockholm: Sweco på uppdrag av Bromma stadsdelsförvaltning och Exploateringskontoret, Stockholms stad. Tillgänglig: <https://www.stockholm.se/KulturFritid/Park-och-natur/Parker/Parkplaner/> (Hämtad 2019-05-14)

Parkplan för Bromma- Blackeberg, Södra Ångby, Norra Ångby, Beckomberga, Eneby, Bromma kyrka, Nockebyhov, Åkeshov, Riksby och Bällsta (2010). Stockholm: Landskapslaget på uppdrag av Bromma stadsdelsförvaltning och Trafikkontoret, Stockholms stad. Tillgänglig: <https://www.stockholm.se/KulturFritid/Park-och-natur/Parker/Parkplaner/> (Hämtad 2019-05-14)

Bromma lekplatser- inventering och analys (2016). Stockholm: Topia landskapsarkitekter på uppdrag av Bromma stadsdelsförvaltning.

Platsspecifika dokument

Samtliga kapitel

Judarskogen- naturreservat i Stockholm (2018). Stockholm: Miljöförvaltningen, Stockholms stad.

Detaljerad skötselplan över östra delen av Grimsta naturreservat (2005). Stockholm: Conec AB på uppdrag av Markkontoret, Stockholms stad.

Naturreservatet Kyrksjölöten (1997). Stockholm: Gatu- och fastighetskontoret, Stockholms stad.

Skötselplan för gräsmarkerna i Judarskogens naturreservat (2018). Stockholm: Calluna AB på uppdrag av Bromma stadsdelsförvaltning. *Skötselplan för Judarndammen* (2007). Stockholm: Ekologigruppen på uppdrag av Bromma stadsdelsförvaltning.

Skötselplan för Naturreservatet Judarskogen (1995). Stockholm: Gatu- och fastighetskontoret, Stockholms stad.

Biotopvård i Bällstaån och Nälsta bäck (2016). Stockholm: Ekologigruppen på uppdrag av Miljöförvaltningen, Stockholms stad. Tillgänglig: https://miljobarometern.stockholm.se/content/docs/tema/vatten/vattendrag/ballstaan/Biotopvard_Ballstaan_komp.pdf (Hämtad 2021-06-17)

Digitala källor

Samtliga kapitel

Fornlämningar, DpMap [Elektronisk resurs]. (red.) (2018). Visby: Riksantikvarieämbetet.

Miljöförvaltningens kartdatabas, DpMap [Elektronisk resurs]. (red.) (2018). Stockholm: Stockholms stad

Parkdatabasen, DpMap [Elektronisk resurs]. (red.) (2018). Stockholm: Stockholms stad

Sociotopkartan, DpMap [Elektronisk resurs]. (red.) (2009). Stockholm: Stockholms stad Stadsmuseets kulturhistoriska klassificering av byggnader, DpMap [Elektronisk resurs]. (red.) (2016). Stockholm: Stockholms stad

Naturvårdsverket (u.å.). Skyddad natur. Tillgänglig: <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/> [2020-10-14]

Stockholms stad (2020). Naturvårdsåtgärder i Bromma. Tillgänglig: <http://miljobarometern.stockholm.se/natur/atgarder/bromma/activities> [2020-10-28]

Stockholms stad (u.å.). Stockholm växer. <https://vaxer.stockholm/> [2020-10-20]

Foton, kartor och illustrationer

Tagna eller framtagna av projektgruppen där
inget annat anges.

**Stockholms
stad**

Bromma
stadsdelsförvaltning

